

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 53 42

F: (01) 369 57 83

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

Številka: 007-97/2015

Ljubljana, dne 12. 1. 2017

EVA 2014-2030-0001

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

**ZADEVA: Predlog Zakona o državnem odvetništvu – predlog za obravnavo – redni postopek
– novo gradivo št. 1**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o državnem odvetništvu (EVA 2014-2030-0001) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

**mag. Lilijana KOZLOVIČ
GENERALNA SEKRETARKA**

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Državno pravobranilstvo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,
- Tina Breclj, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,
- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje.
- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na Ministrstvu za pravosodje

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,
- Tina Breclj, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,

- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje,
- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na Ministrstvu za pravosodje.

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog Zakona o državnem odvetništvu predstavlja temeljito prenovo institucije Državnega pravobranilstva. Z njim se na novo ustanavlja Državno odvetništvo Republike Slovenije kot poseben državni organ, ki bo opravljal strokovne naloge na področju varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja v sodnih in drugih postopkih pred domačimi, tujimi in mednarodnimi sodišči ter arbitražami. Državno odvetništvo bo opravljal tudi naloge pravnega svetovanja, mirnega reševanja sporov v predhodnem postopku in druge naloge, določene s tem ali z drugimi zakoni.

Državno odvetništvo bo navedene naloge opravljal samostojno in avtonomno, Ministrstvo za pravosodje pa bo skladno z določbami tega zakona nadzorovalo njegovo delo, vendar pri tem ne bo smelo posegati v odločitve državnih odvetnikov v posameznih zadevah.

V državnem odvetništvu bodo delovali generalni državni odvetnik in njegov namestnik kot funkcionarja ter višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike, ki bodo imeli status javnih uslužbencev. Z namenom preprečitve političnega kadrovanja je v postopku izbire generalnega državnega odvetnika in višjih državnih odvetnikov predvideno mnenje t. i. komisije za presojo ustreznosti kandidatov, sestavljene iz neodvisnih strokovnjakov.

S predlogom zakona se po oceni predlagatelja ustvarja pravna podlaga za bolj učinkovito, fleksibilno in transparentno opravljanje temeljnih pristojnosti državnega odvetništva. Na novo se določajo subjekti, ki jih državno odvetništvo (lahko) zastopa, večji poudarek kot doslej je namenjen svetovalni funkciji državnega odvetništva, podrobneje se opredeljuje predhodni postopek mirne rešitve spora, ustrezneje se urejajo vprašanja zastopanja države pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami. Velik poudarek je v predlagani ureditvi namenjen zagotavljanju javnosti dela, saj bo državno odvetništvo na svoji spletni strani objavljalo in redno posodabljal podatke o izvajanju nalog, ki jih bo opravljal v okviru svojih pristojnosti.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Zaradi predvidenega postopnega prehoda na novo ureditev bodo finančne posledice predlaganega zakona nastajale postopno in v obdobju nekaj let. Poleg tega zaradi predlagane odložene uporabe določb zakona (šest mesecev po njegovi uveljavitvi) v letu 2017 ne bo treba zagotoviti dodatnih sredstev iz državnega proračuna.

V letu 2018 predvidene stroške, ki so povezani z oblikovanjem celostne podobe novega državnega organa, predlagatelj ocenjuje v skupni višini približno 21.000,00 eurov.

Glede zneska za maso plač subjektov, ki bodo opravljali naloge državnega odvetništva, ni predvidenih bistvenih odstopanj od veljavnega stanja. Tudi zaradi dodatnega zagotavljanja ustavno zavarovane pravice do uporabe jezika narodnih skupnosti ter zaradi ustanovitve Sveta Vlade RS za poravnave se ne predvideva dodatnih finančnih obremenitev.

Sejnine članov komisije za presojo ustreznosti kandidatov predlagatelj v nadaljnjih treh letih ocenjuje v skupni višini približno 7.000,00 eurov.

Sejnine članov disciplinskih komisij prve in druge stopnje predlagatelj ocenjuje v skupni višini

približno 2.500,00 eurov v vsakem nadaljnjem letu.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: **NE**

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 5. 7. 2016

Gradivo predloga zakona je v pripravi že dobro leto dni. V tem času je bila njegova vsebina večkrat in zelo obširno usklajevana z Državnim pravobranilstvom, ki ima predvsem z vidika institucionalnega položaja državnega odvetništva in statusa državnih odvetnikov drugačne poglede kot predlagatelj zakona.

Prva dva sestanka med predstavniki Ministrstva za pravosodje in Državnega pravobranilstva glede reforme državnega pravobranilstva sta potekala dne 13. 3. 2015 in 28. 9. 2015. Na podlagi ugotovitev navedenih sestankov je Ministrstvo za pravosodje pripravilo Analizo stanja na področju državnega pravobranilstva v Republiki Sloveniji in Funkcijsko analizo v povezavi z idejo o statusnem preoblikovanju Državnega pravobranilstva. Osnovne teze načrtovane reforme državnega pravobranilstva so bile državnim pravobranilcem predstavljene na pravobranilski šoli v Portorožu dne 19. 11. 2015 in jim tudi pisno posredovane dne 21. 12. 2015. Izhodišča predvidene reforme je na Dnevu državnih pravobranilcev v Podčetrtku dne 1. 6. 2016 predstavil minister za pravosodje. Sledil je obsežen delovni sestanek med predstavniki Ministrstva za pravosodje in Državnega pravobranilstva na Brdu pri Kranju dne 13. 6. 2016. Naslednjega dne, 14. 6. 2016, je minister za pravosodje na Dnevu javnega prava na Pravni fakulteti v Ljubljani ponovno javno predstavil izhodišča načrtovane reforme.

Dne 5. 7. 2016 je bilo delovno gradivo predloga zakona objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in poslano v strokovno usklajevanje naslednjim subjektom:

- Državnemu pravobranilstvu,
- Odvetniški zbornici Slovenije,
- Vrhovnemu državnemu tožilstvu,
- Uradu Vlade Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov,
- Upravnemu sodišču Republike Slovenije,
- Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,
- Pravni fakulteti Univerze v Mariboru,
- Evropski Pravni fakulteti v Novi Gorici.

Pripombe so podali vsi zgoraj navedeni naslovniki, razen treh pravnih fakultet. Poleg tega smo prejeli načelno pripombo Slovenskega sodniškega društva, da si pri sojenju kot zastopnika države sodniki želijo strokoven, kompetenten in samostojen organ, ki bo lahko prispeval k učinkovitemu teku sodnega postopka.

Vsebinsko najboljše pripombe je podalo Državno pravobranilstvo. Glavno področje nestrinjanja predstavlja vprašanje organizacijske oblike državnega odvetništva in statusa državnih odvetnikov. Sicer pa so v gradivu v največji možni meri upoštevane pripombe Državnega pravobranilstva glede pristojnosti državnega odvetništva, kot npr. zožanje nabora subjektov zastopanja, črtanje instituta prenosa pooblastila za zastopanje na odvetnike oz. odvetniške družbe, upoštevanje pripomb v zvezi s predhodnim postopkom poskusa mirne rešitve spora, uvedba razširjenega kolegija kot strokovno posvetovalnega telesa ter črtanje izvajanja nadzora Ministrstva za pravosodje nad delom državnega odvetništva.

Med predstavniki Državnega pravobranilstva in Ministrstva za pravosodje sta v sklopu strokovnega usklajevanja potekala še dva sestanka, in sicer splošni sestanek dne 13. 9. 2016 ter poseben sestanek glede pristojnosti mednarodnega oddelka državnega odvetništva dne 16. 9. 2016.

V gradivu so v celoti upoštevane pripombe Upravnega sodišča RS, Urada Vlade RS za varovanje tajnih podatkov in Vrhovnega državnega tožilstva.

Pripomb Odvetniške zbornice Slovenije ni bilo mogoče v celoti upoštevati, saj se večinoma nanašajo na institut prenosa pooblastila za zastopanje na odvetnike oziroma odvetniške družbe, ki je bil tekom strokovnega usklajevanja v celoti črtan.

Obrazložitev novega gradiva št. 1:

Po obravnavi na Odboru za državno ureditev in javne zadeve dne 10. 1. 2017 je bilo pripravljeno novo gradivo št. 1, ki vsebuje spremembe, predstavljene v nadaljevanju.

- Na podlagi pripombe SVZ se v 5.členu jasno določa, da predhodno soglasje k podzakonskemu predpisu poda minister, pristojen za pravosodje.
- Po usklajevanju z MZZ se v 7. členu doda novi četrti odstavek. Besedilo ostalih odstavkov je nekoliko nomotehnično izboljšano.
- Na podlagi pripombe SVZ se črta drugi odstavek 9. člena.
- Na podlagi usklajevanja z ZPIZ in MF je preoblikovan drugi odstavek 12.člena, v tretjem odstavku je v skladu s pripombo SVZ črtana beseda »izjemoma«.
- V prvem odstavku 18. člena je na predlog SVZ dodan sklic na subjekte iz 12.člena tega zakona.
- Na predlog MZZ je v 19. členu dodan novi tretji odstavek, ki ureja pristojnost vodje diplomatskega predstavništva RS v primeru delovnopravnih, civilnih ali izvršilnih postopkov pred tujim sodiščem, v katerih se uporablja tuje pravo in se nanašajo na delovanje predstavništva Republike Slovenije.
- Skladno s pripombo SVZ je spremenjen naslov 20. člena, prav tako je s pripombo SVZ usklajeno tudi besedilo drugega odstavka. Besedilo 20. člena se tudi sicer dopolnjuje v skladu s predlogi MZZ in MFF (tretji in peti odstavek).
- Skladno s predlogi MZZ je dopolnjen 21. člen predloga zakona, ki ureja sozastopanje pred Evropskim sodiščem za človekove pravice.
- Besedilo 25. člena je bilo v celoti usklajeno s predlogi SVZ.

- V 32. členu so bile upoštevane pripombe SVZ glede potrebnih delovnih izkušenj predstavnika MF v Sveti vlade za poravnave in smeri njegove izobrazbe;
- V 47. členu se spreminja prvi stavek, da se bolj jasno določi postopek priprave skupnega letnega poročila. V tretjem odstavku je na predlog SVZ nekoliko drugače določen postopek sprejema podzakonskega predpisa o podrobnejši obliki letnega poročila.
- V četrtem odstavku 50. člena je beseda »akt« zamenjana z besedo »predpis«. V skladu s pripombo SVZ je v celoti črtan šesti odstavek, prav tako sta dodatno obrazložena četrti in peti odstavek.
- V 51. členu se v skladu s pripombo SVZ natančneje določa za obdobje čigavega mandata je imenovan namestnik generalnega državnega odvetnika.
- V 58. in 71. členu je skladno s pripombo SVZ določeno, da minister opravi razgovore le s kandidati, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.
- V 59. in 73. členu sta bili usklajeni besedili priseg generalnega državnega odvetnika in državnih odvetnikov.
- V 60. členu je bila upoštevana pripomba SVZ, da v primeru smrti razlog za prenehanje funkcije nastopi z dnem, ko oseba umre, in ne šele z izdajo mrtiškega lista.
- V 61. členu se skladno s pripombo SVZ četrti odstavek uvrsti pred tretji odstavek.
- V 63. členu je skladno s pripombo SVZ ustrezno spremenjen naslov člena.
- V naslovu 4. oddelka V. poglavja se beseda »preместitev« spremeni v besedo »napotitev«
- V 76. členu glede službene izkaznice sta dodana drugi in tretji odstavek, ki urejata vodenje evidence o izdanih službenih izkaznicah.
- V 81. členu je bil skladno s pripombo MJU in SVZ črtan četrti odstavek.
- 95. člen je bil dopolnjen na predlog MJU in SVZ.
- Dodan je novi 96. člen (prehodna določba v zvezi s spremembo zakona ZSPJS). Temu ustrezno so nadaljnji členi preštevilčeni.
- V 111. členu so bile upoštevane pripombe SVZ.
- Na predlog MZZ je bil dopolnjen 106. člen v delu, ki ureja dokončanje postopkov pred mednarodnimi in tujimi sodišči in arbitražami.
- S spremenjenim besedilom predloga zakona so usklajene pripadajoče obrazložitve členov.
- Vneseni so lektorski popravki.
- V prilogi gradiva so dodani osnutki naslednjih podzakonskih predpisov:

Pravilnik o poslovanju državnega odvetništva,

Pravilnik o obliki letnega poročila državnega odvetništva,

Pravilnik o pristojnosti sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva,

Pravilnik o službeni izkaznici višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika,

Pravilnik o obliki in načinu nošenja službenega oblačila višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

mag. Goran KLEMENČIČ
minister

Priloge:

- predlog Zakona o državnem odvetništvu,
- obrazložitev členov,

– osnutki podzakonskih aktov.

ZAKON O DRŽAVNEM ODVETNIŠTVU (ZDOdv)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Državno pravobranilstvo v Republiki Sloveniji ni ustavna kategorija. Položaj, pravice in dolžnosti državnih pravobranilcev, ki jih poznamo danes, ureja Zakon o državnem pravobranilstvu (ZDPra)¹, ki je bil sprejet leta 1997. Državno pravobranilstvo je v skladu s pravno tradicijo nekdanjih jugoslovanskih držav umeščeno v izvršilno vejo oblasti s poudarjeno zastopniško in svetovalno funkcijo ter ohranja ločitev pravobranilske in tožilske funkcije. Eden temeljnih razlogov, ki so med postopkom sprejemanja ZDPra vodili k odločitvi za tako ureditev, je bil tudi ta, da se uveljavi ureditev, po kateri državno pravobranilstvo postane organ, ki varuje premoženjske pravice in koristi države z ex lege zastopanjem. Poleg temeljne zastopniške funkcije je državno pravobranilstvo prevzelo tudi funkcijo svetovanja za državo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe.

Glede organizacije državnega pravobranilstva se je v ZDPra uveljavila rešitev, po kateri državno pravobranilstvo deluje na ozemlju vse države. Veliko število zadev in njihova razpršenost po sodiščih in upravnih organih sta zahtevala uveljavitev dekoncentrirane organizacije. Delo državnega pravobranilstva je bilo poleg sedeža v Ljubljani tako določeno za osem zunanjih oddelkov v krajih, v katerih je bil sedež okrožnih sodišč (v Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptujju).

Naloge državnega pravobranilstva opravljajo generalni državni pravobranilec, državni pravobranilci in pomočniki državnega pravobranilca. Generalnega državnega pravobranilca za šest let imenuje Državni zbor Republike Slovenije izmed državnih pravobranilcev. V pristojnost generalnega državnega pravobranilca spadajo zadeve pravobranilske uprave, gre za odločanje in druga opravila, s katerimi se zagotavljajo pogoji za redno in učinkovito delo tega organa.

Državne pravobranilce in pomočnike državnih pravobranilcev na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju generalnega državnega pravobranilca imenuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) za osem let z možnostjo ponovnega imenovanja.

¹ Uradni list RS, št. 94/07 – UPB, 77/09, 46/13 in 95/14 – ZUPPJS15.

Osnovni ZDPra je bil od svoje uveljavitve (25. aprila 1997) do danes štirikrat dopolnjen, vendar nikoli s temeljitimi vsebinskimi posegi. Prva novela leta 2006 (ZDPra-A)² je bila potrebna zaradi celovite reforme na področju plač državnih pravobranilcev in javnih uslužbencev. Leta 2002 je bil namreč sprejet Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS)³, ki je vzpostavil novo normativno podlago za ureditev plač v javnem sektorju. Z njegovo uveljavitvijo se je začela priprava novega plačnega sistema v javnem sektorju, katerega ključni cilj je bila vzpostavitev skupnega plačnega sistema za funkcionarje in javne uslužbence. Druge spremembe in dopolnitve zakona pa so omogočile učinkovitejšo in preglednejšo organizacijo dela.

Druga novela (ZDPRa-B)⁴ je bila posledica odprave ugotovljenega neskladja z Ustavo Republike Slovenije (Ustava RS)⁵. V postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo sodnikov, državnih tožilcev in državnih pravobranilcev, je namreč Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo, da posamezne izpodbijane določbe predpisov, ki urejajo plače funkcionarjev, med njimi tudi prva alineja 35. člena ZDPra-A, kolikor se nanaša na državne pravobranilce, ki so bili na funkcijo imenovani pred začetkom uporabe nove plačne ureditve, niso skladne z Ustavo RS⁶. Ustavno sodišče je Državnemu zboru Republike Slovenije naložilo, naj neskladnosti z ustavo odpravi enem letu po objavi odločbe v Uradnem listu RS. Osnovna plača državnega pravobranilca je bila določena ustrezno plačnemu razredu, ki je bil predpisan v ZSPJS. Pogoji za redno delovno uspešnost in delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela kot dela plače ter višina teh so bili urejeni v ZSPJS, prav tako tudi

² Uradni list RS, št. 17/06.

³ Uradni list RS, št. 108/09 – UPB, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15).

⁴ Uradni list RS, št. 57/07.

⁵ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99.

⁶ Odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-60/06-200, U-I-214/06-22 in U-I-228/06-16.

⁷ Uradni list RS, št. 77/09.

⁸ Ugotovitevna odločba št. U-I-159/08 z dne 11.12.2008.

⁹ Uradni list RS, št. 46/13.

¹⁰ Uradni list RS, št. 113/05 – UPB, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14 in 90/14).

¹¹ Funkcijska analiza – Ideje o statusnem preoblikovanju Državnega pravobranilstva Republike Slovenije.

¹² Sklep Vlade Republike Slovenije št. 41003-1/2016/2 z dne 7. 1. 2016, s katerim je bilo Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za finance naloženo spremljanje odprtih sodnih, izvensodnih, arbitražnih in drugih postopkov v vrednosti nad 1 milijon evrov.

¹³ Glej, *inter alia*, Recommendation No. R /2000 on the re-examination or reopening of certain cases at domestic level following judgements of the European Court of Human Rights, Recommendation Rec (2002) 13 on the publication and dissemination in the member states of the text of the European Convention of Human Rights, Recommendation Rec (2004) 4 on the European Convention on Human Rights in university education and professional training, Recommendation Rec (2004) 6 on the improvement of domestic remedies, Recommendation CM/Rec (2008) 2 on efficient domestic capacity for rapid execution of judgments of the European Court of Human Rights, Recommendation CM/Rec (2010) 3 on effective remedies for excessive length of proceedings.

¹⁴ Uradni list RS, št. 90/14.

¹⁵ Glej, *inter alia*, Odl. US RS, št. U-I-42/12-15, z dne 7. 2. 2013, 21. odstavek.

¹⁶ Poročilo o delu Državnega pravobranilstva za leto 2015, str. 26, dostopno na spletnem naslovu:

<http://www.dp->

rs.si/fileadmin/dp.gov.si/pageuploads/LETNO_POROCILO/Letno_porocilo_2015_za_splet.pdf

¹⁷ Poročilo o delu Državnega pravobranilstva za leto 2015, str. 29, dostopno na spletnem naslovu:

<http://www.dp->

rs.si/fileadmin/dp.gov.si/pageuploads/LETNO_POROCILO/Letno_porocilo_2015_za_splet.pdf

¹⁸ Leta 2015 je državno pravobranilstvo v predhodni postopek po 14. členu ZDPra prejelo 397 zadev.

¹⁹ Dr. B. Tratar, Državno pravobranilstvo kot pravosodni državni organ, Pravosodni bilten, letnik XXXV, št.

3, Ljubljana 2014, str. 93 - 118.

²⁰ Uradni list RS, št. 63/07 – UPB, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF.

vrste, pogoji in višina dodatkov, do katerih je upravičen državni pravobranilec oziroma pomočnik državnega pravobranilca. Poleg navedenih sprememb in dopolnitev je bil ZDPra dopoljen z določbo, ki je državnemu pravobranilstvu omogočila učinkovitejši neposreden elektronski dostop do podatkov v informatiziranih vpisnikih sodišč, do registrov in drugih uradnih evidenc državnih organov.

Glavni razlog za sprejem tretje novele (ZDPRa-C)⁷ je bila uskladitev posamičnih rešitev z odločbo Ustavnega sodišča RS⁸, ki je ocenilo (ne)ustavnost zakonske ureditve, ki ureja sodniške plače in tako položaj sodstva kot tretje, enakovredne, veje oblasti. Tudi za državne pravobranilce se namreč glede posameznih pravic, vezanih na plače, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravice in dolžnosti sodnikov, posledično je bilo treba uskladiti plače državnih funkcionarjev s plačami funkcionarjev drugih vej oblasti.

V četrti noveli (ZDPRa-D)⁹ sta se uveljavila novo XII.a poglavje (Posebna določba) in novi 68.a člen, ki določata, da se pri določanju osnovnih plač pomočnikov državnih pravobranilcev in državnih pravobranilcev uporabljajo določbe o plačni lestvici in določbe, v skladu s katerimi se uskladijo vrednosti plačnih razredov.

Ker Ustava RS ne vsebuje posebnih določb glede organa, ki državo in njene organe zastopa pred domačimi in mednarodnimi sodišči ter drugimi organi, je zakonodajalcu prepuščena odločitev, kako bo področje uredil oziroma kako bo tak organ poimenoval in kakšne bodo njegove pristojnosti.

Po določbah Zakona o državni upravi (ZDU-1)¹⁰ v delovno področje Ministrstva za pravosodje spada tudi opravljanje nalog na področju državnega pravobranilstva. Zato je ministrstvo v lanskem letu intenzivno pristopilo k analizi veljavnega stanja s ciljem, da se naloge, ki jih državnemu pravobranilstvu nalagajo različni zakoni, opravljajo učinkoviteje ter bolj transparentno.¹¹

Opravljen je bila tudi analiza glede odprtih sodnih, izvensodnih, arbitražnih in drugih postopkov v vrednosti nad milijonom eurov, v katerih je Republika Slovenija udeležena kot stranka postopka.¹² Ugotovljeno je bilo, da je naša država izpostavljena postopkom, katerih vrednost skupaj presega milijardo eurov, kar je predlagatelja zakona dodatno prepričalo o nujnosti oblikovanja ustreznih normativnih podlag, ki bodo omogočile čim učinkovitejše zastopanje premoženjskih in drugih interesov države.

ZDPra med pristojnostmi državnega pravobranilstva določa tudi zastopanje Republike Slovenije pred tujimi in mednarodnimi sodišči. Pravna podlaga za tovrstno delovanje je veljavni 11. člen ZDPra, ki določa, da državno pravobranilstvo zastopa Republiko Slovenijo pred tujimi in mednarodnimi sodišči, vlada pa lahko na predlog generalnega državnega pravobranilca za zastopanje pred tujimi in mednarodnimi sodišči pooblasti drugo strokovno usposobljeno domačo ali tujo osebo. Po mnenju predlagatelja je treba navedeni normativni okvir ustrezno nadgraditi, saj zastopanja Republike Slovenije pred tujimi in mednarodnimi sodnimi organi ne ureja celovito.

Na podlagi preteklih praks je bilo ugotovljeno, da je treba bolj upoštevati razlike med zastopanjem pred tujimi sodišči in zastopanjem pred mednarodnimi sodišči, smiselno pa bi bilo tudi izrecno opredeliti zastopanje pred tujimi in mednarodnimi arbitražami. Zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami se namreč pomembno razlikuje od zastopanja pred

mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami.

Glede zastopanja Republike Slovenije pred Evropskim sodiščem za človekove pravice (v nadaljnjem besedilu: ESČP) je vlada decembra 2015 sprejela sklep, da se preučijo ukrepi za učinkovitejše zastopanje pred ESČP ter potreba po (postopni) centralizaciji aktivnosti izvršilne veje oblasti glede zastopanje Republike Slovenije pred ESČP in glede izvrševanja sodb tega sodišča. V sklepu vlade je izrecno določeno, naj Ministrstvo za pravosodje po predhodnem posvetovanju z državnim pravobranilstvom prouči potrebne ukrepe, ki bodo okrepili učinkovitost zastopanja Republike Slovenije pred ESČP. Po pregledu stanja in ob izmenjavi mnenj z državnim pravobranilstvom, predvsem z njegovim evropskim oddelkom, je bilo ugotovljeno, da je smiselno izhajati iz obstoječe strukture zastopanja, izhodišča za njeno nadgradnjo pa naj izhajajo iz dobre prakse drugih držav članic Sveta Evrope in različnih priporočil, ki sta jih sprejela Odbor ministrov in Parlamentarna skupščina Sveta Evrope¹³.

Ugotovljeno je bilo, da je smiselno ohraniti vzporedni sistem glede zastopanja pred ESČP in izvrševanja sodb, po katerem zastopanje ureja področni zakon, za izvrševanje sodb ESČP pa je predvsem pristojna vlada. Z dopolnitvijo ZDU-1 iz leta 2014¹⁴ je bila med nalogami Ministrstva za pravosodje na novo določena tudi pristojnost za usmerjanje ministrstev glede izvrševanja sodb mednarodnih sodišč. Ugotovljeno je bilo še, da bi bilo treba glede na dobre prakse in priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope kljub temu okrepiti vlogo zastopnika države pred ESČP tudi glede izvrševanja sodb.

1.2 Položaj in pristojnosti Državnega pravobranilstva po veljavni ureditvi

- Položaj državnega pravobranilstva

V sistemu delitve oblasti na zakonodajno, sodno in izvršilno oblast se pravobranilstvo uvršča v izvršilno vejo oblasti. Ustavno sodišče RS je v svojih odločbah že večkrat jasno povedalo, da sodno oblast v Republiki Sloveniji izvršuje le sodišče.¹⁵ Jasno je treba ločevati med sodno oblastjo in pravosodnimi organi, med katere kot del pravosodja v širšem smislu spada tudi državno pravobranilstvo. Iz navedenega izhaja, da je pravobranilstvo nosilec določenega dela izvršilne državne funkcije, hkrati pa tudi pravosodni organ, podobno kot državno tožilstvo, odvetništvo in notariat.

Državno pravobranilstvo je danes organizirano kot enoten organ, ki opravlja naloge na sedežu v Ljubljani in na zunanjih oddelkih, ki so organizacijske enote državnega pravobranilstva. Z letnim razporedom dela se delo znotraj državnega pravobranilstva deli na več področij: civilnopravno in gospodarsko področje, delovnopravno in socialnopravno področje, nepravdno področje in evropske zadeve.

Po podatkih iz Letnega poročila o delu Državnega pravobranilstva za leto 2015 je imelo državno pravobranilstvo ob koncu leta 2015 155 zaposlenih, od tega 60 funkcionarjev (51 državnih pravobranilcev in devet pomočnikov državnih pravobranilcev) in 95 javnih uslužbenecv (88 za zaposlenih nedoločen čas in sedem za določen čas). Število funkcionarjev se leta 2015 ni bistveno spreminjalo, v tem leti so se upokojile tri državne pravobranilke, na novo so bili imenovali trije državni pravobranilci in en pomočnik državnega pravobranilca¹⁶.

Državno pravobranilstvo je leta 2015 prejelo 40.986 zadev, skupno pa je obravnavalo 84.756

zadev. Leta 2015 je državno pravobranilstvo zaključilo 43.092 zadev¹⁷.

- Pristojnosti državnega pravobranilstva

Po veljavni ureditvi je državno pravobranilstvo zastopnik Republike Slovenije in drugih subjektov, določenih z ZDPra, pred domačimi, tujimi in mednarodnimi sodišči. Subjektom, ki jih zastopa, tudi pravno svetuje.

V teoriji na splošno velja, da naj bi bil cilj vseh pristojnosti državnega pravobranilstva (državnega odvetništva) uresničevanje in varstvo premoženjskih pravic in interesov države. Poleg zastopanja države in dajanja pravnih mnenj državi so lahko državnemu odvetništvu zaupane še razne druge naloge, vendar le, če je njihov cilj pravno varstvo premoženjskih pravic in interesov države.

Funkcijska analiza veljavne ureditve glede posameznih pristojnosti državnega pravobranilstva je pokazala, da je v slovenskem pravnem sistemu izrazito poudarjena zastopniška funkcija državnega pravobranilstva (to na podlagi usmeritvenih navodil zastopane pred sodišči zastopa državo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe, poleg tega zastopa državo pred tujimi in mednarodnimi sodišči). Manj poudarjena oziroma v praksi manj pogosto izvajana je svetovalna funkcija (subjektom, ki jih zastopa, državno pravobranilstvo pravno svetuje pri sklepanju pogodb, s katerimi za te subjekte nastajajo premoženjske pravice in obveznosti, pri sklepanju pogodb, s katerimi se ustanovljajo, spreminjajo ali ukinjajo stvarne pravice na nepremičninah in pri reševanju drugih premoženjskih vprašanj).

Še redkeje se v praksi izvajata posredniška oziroma pogajalska funkcija (predhodni postopki) in institucionalna funkcija (zastopanje javnega interesa). Npr. iz podatkov posameznih letnih poročil državnega pravobranilstva izhaja, da je predhodnih postopkov po veljavnem 14. členu ZDPra približno 300 na leto¹⁸, kar je ob letnem pripadu več deset tisoč zadev po oceni predlagatelja zakona relativno malo.

Navedeno izhaja tudi iz analize več letnih poročil državnega pravobranilstva in nekaterih objavljenih strokovnih prispevkov.¹⁹

1.3 Razlogi za sprejem predloga zakona

Kot je bilo navedeno že v uvodu, institucijo državnega pravobranilstva, njegove pristojnosti in status državnih pravobranilcev ureja ZDPra, ki vse od leta 1997 ni bil deležen (pre)potrebnih sprememb in dopolnitev, na katere že več let opozarja pravna stroka. Prav tako je vlada seznanjena z vsakoletnim povečevanjem števila sporov z državo, ki je razvidno iz letnih poročil državnega pravobranilstva.

Zaradi navedenega je predlagatelj zakona pristopil k temeljiti prenovi institucije, da bi oblikovali organ, ki se bo v praksi sposoben spopasti s stalnim naraščanjem zadev.

Po mnenju številnih avtorjev v praksi primerjalnopravno čedalje bolj prihaja v ospredje preventivno delovanje državnih pravobranilcev in dajanje pravnih mnenj subjektom, ki jih zastopajo. Pri preventivnem delovanju ima posebno mesto tudi pravno-svetovalna vloga in državno pravobranilstvo se v večini pravnih ureditev iz izrazito zastopniškega organa vse bolj

spreminja v organ s širokim področjem delovanja, ki daleč presega klasično zastopanje. Prav zato je predlagatelj zakona pri oblikovanju rešitev izhajal iz ideje, da bi z večjim poudarkom na svetovalni in pogajalski funkciji lahko bistveno prispevali k razjasnitvi pravno konfliktnih situacij še pred začetkom sodnih postopkov.

Statistični podatki kažejo, da so mehanizmi predhodnega reševanja spornih razmerij izjemno koristni, saj veliko zahtevkov zaradi predhodne sklenitve poravnave ali umika zahtevka po prejemu odgovora državnega pravobranilstva ne pride v sodne dvorane. Njihov namen je razbremenitev sodišč, predvsem pa razbremenitev države kot potencialnega dolžnika.

Eden pomembnejših razlogov za oblikovanje predlaganega zakona je tudi analiza izpostavljenosti države pred sodnimi in drugimi postopki, ki kaže, da je Republika Slovenija izpostavljena postopkom, katerih vrednost skupaj presega milijardo eurov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Predlog zakona sledi naslednjim ciljem:

- učinkovitejše izvajanje pristojnosti,
- optimizacija poslovanja,
- večja fleksibilnost pri opravljanju dela,
- večja transparentnost poslovanja,
- ustrežnejši karierni sistem zaposlitve za mlade in uspešne pravnike,
- preprečitev političnega kadrovanja.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

- načelo krepitve zaupanja v pravosodje;
- načelo ustanovitve državnega odvetništva kot posebnega državnega organa, ki je pri izvrševanju svojih pristojnosti samostojen in avtonomen;
- načelo spodbujanja mirnega reševanja sporov z državo;
- načelo odgovornosti državnih odvetnikov;
- načelo javnosti delovanja državnih odvetnikov;
- načelo krepitve sodelovanja različnih organov pri izvrševanju sodb ESČP;
- načelo notranjega nadzora.

2.3 Poglavitne rešitve

Pregled temeljnih rešitev po vsebinskih sklopih:

– Ustanovitev državnega odvetništva kot posebnega državnega organa

Predlog zakona uvaja izraz »državno odvetništvo«, pri čemer gre za nov pojem v slovenskem pravnem redu, ki predstavlja izhodišče predloga zakona.

S predlogom zakona se ustanavlja državno odvetništvo kot poseben državni organ. S tem se sledi cilju zagotovitve čim optimalnejših možnosti delovanja državnega odvetništva, da bo

lahko to kljub povečanju števila zadev še naprej opravljalo svoje delo skladno z načeli strokovnosti in kakovosti. Državno odvetništvo bo pri izvajanju strokovnih nalog s področja varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države samostojno in avtonomno v skladu z določbami zakona, Ministrstvo za pravosodje pa bo skladno z določbami tega zakona nadzorovalo njegovo delovanje.

– Preimenovanje državnih pravobranilcev v državne odvetnike, ki bodo javni uslužbenci

Z uvedbo novega izraza »državno odvetništvo« predlog zakona določa, da bodo naloge državnega odvetništva opravljali generalni državni odvetnik in njegov namestnik kot funkcionarja ter višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike. Število in vrste teh delovnih mest bodo določeni v skladu s predpisi, ki urejajo kadrovske načrte državnih organov.

V sistem javnih uslužbencev (Zakon o javnih uslužbencih – ZJU)²⁰ so vgrajena ustrezna varovala, ki zagotavljajo strokovno in neodvisno delo državnih uslužbencev. Npr. javni uslužbenec izvršuje javne naloge na podlagi in v mejah ustave, ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, zakonov in podzakonskih predpisov (8. člen ZJU); javne naloge izvršuje strokovno, vestno in pravočasno, pri svojem delu ravna po pravilih stroke ter se za to stalno usposablja in izpopolnjuje, pri čemer pogoje za strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje zagotavlja delodajalec (9. člen ZJU); pri izvrševanju javnih nalog ravna častno v skladu s pravili poklicne etike (10. člen ZJU); odgovarja za kakovostno, hitro in učinkovito izvrševanje zaupanih javnih nalog (13. člen ZJU); javne naloge izvršuje v javno korist, politično nevtralno in nepristransko (28. člen ZJU).

– Ustanovitev neodvisne komisije za presojo ustreznosti kandidatov

V postopku izbire najustreznejših kandidatov za mesto generalnega državnega odvetnika in višjih državnih odvetnikov je predvideno mnenje *sui generis* komisije za presojo ustreznosti kandidatov, katere člani bodo neodvisni strokovnjaki. Komisijo bodo sestavljali višji ali vrhovni sodnik, višji ali vrhovni državni tožilec, višji državni odvetnik in pravni strokovnjak, ki ga bo predlagal minister za pravosodje. Predlagatelj zakona je bil namreč v preteklosti večkrat pozvan (k temu ga je pozvalo tudi državno pravobranilstvo) k vnosu varoval pred zlorabami politične oblasti, ki so se v preteklosti dogajale pri imenovanju državnih pravobranilcev.

– Ustreznejša določitev subjektov zastopanja

Predlagatelj ocenjuje, da je veljavna določba ZDPra glede določitve subjektov zastopanja, po kateri državno pravobranilstvo zastopa državo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe, zastarela. V predlogu zakona je zato določeno, da državo in državne organe pred sodišči v Republiki Sloveniji zastopa državno odvetništvo.

Z namenom učinkovitejšega zastopanja premoženjskih koristi države je dodatno določeno, da bodo javne agencije, javni skladi, javni zavodi, javni gospodarski zavodi, samoupravne lokalne skupnosti, javna podjetja in gospodarske družbe, ki so v celoti v lasti države, lahko predlagali, da jih v posameznem postopku pred sodišči v Republiki Sloveniji, ki je zanje ali za Republiko Slovenijo izjemnega pomena, zastopa državno odvetništvo. Ker bo predlagano zastopanje mogoče le v izjemnih primerih, bo lahko generalni državni odvetnik prevzem

zastopanja navedenih subjektov z obrazloženim mnenjem odklonil.

Državno odvetništvo bo torej lahko posameznega od navedenih subjektov zastopalo le ob izpolnitvi dveh kumulativno izpolnjenih pogojev: da gre za zastopanje v posameznem primeru in za postopek, ki je za navedene subjekte ali Republiko Slovenijo izjemnega pomena.

– Krepitev svetovalne funkcije

Svetovalna funkcija je poudarjena bolj kot v veljavni zakonodaji, saj bo ta funkcija bistveno prispevala k preprečitvi določenih konfliktnih situacij še pred uvedbo sodnih in drugih postopkov.

V vseh zadevah, ki so povezane z varstvom premoženjskih pravic in interesov Republike Slovenije z vrednostjo predmeta nad 100.000 eurov, in zadevah, ki vsebujejo zahtevnejša pravna vprašanja, je predvidena proaktivnost vlade, ki bo morala v teh zadevah pridobiti predhodno mnenje državnega odvetništva.

– Podrobnejša opredelitev postopka mirne rešitve spora

Po mnenju predlagatelja 14. člen ZDPra predhodnega postopka ne normira zadostno, zato je s ciljem razbremenitve državnih odvetnikov v predlagani ureditvi pomemben poudarek namenjen iskanju rešitev spornih razmerij pred uvedbo pravnega ali drugega postopka.

V predlogu zakona je jasno določeno, da je poskus mirne rešitve spora v predhodnem postopku pogoj za uvedbo pravnega ali drugega postopka, sicer se tožba ali drug predlog za začetek postopka s sklepom zavrže.

– Ustreznejša ureditev zastopanja pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami

V veljavni ureditvi je zastopanje pred tujimi in mednarodnimi sodišči urejeno skupaj in zelo splošno. S predlogom tega zakona pa se ločeno ureja vprašanje zastopanja pred tujimi in mednarodnimi sodišči, saj gre za zelo različna vidika zastopanja. Za zastopanje pred mednarodnimi sodišči bo pristojen mednarodni oddelek (zdaj evropski oddelek), za zastopanje pred tujimi sodišči pa bodo še naprej pristojni drugi vsebinsko pristojni oddelki. Temeljna razlika je, da se v postopkih pred mednarodnimi sodišči uporablja mednarodno pravo, v postopkih pred tujimi sodišči pa pravo tuje države.

Pristojnost državnega odvetništva je v primerjavi z veljavno ureditvijo izrecno razširjena na zastopanje pred tujimi arbitražami in mednarodnimi arbitražami. *Mutatis mutandis* je ločeno urejeno zastopanje pred tujimi arbitražami in mednarodnimi arbitražami, pri čemer je postopkovno zastopanje pred tujimi arbitražami urejeno enako kot zastopanje pred tujimi sodišči, zastopanje pred mednarodnimi arbitražami pa enako kot zastopanje pred mednarodnimi sodišči.

V okviru zastopanja pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami je podobno kot v veljavni ureditvi urejeno vprašanje prenosa pooblastila za zastopanje, pri čemer je dodatno določeno, da je lahko zastopnik samo slovenski državljan. Za pomoč pri zastopanju lahko vlada na predlog generalnega državnega odvetnika pritegne k sodelovanju tudi drugo

strokovno usposobljeno domačo ali tujo pravno ali fizično osebo. V meddržavnih postopkih in v postopkih pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami, ki imajo pomembnejše mednarodnopravne oziroma zunanjepolitične posledice ali vplive pa se določa tudi aktivna vloga Ministrstva za zunanje zadeve.

Na novo je podrobneje urejeno zastopanje pred ESČP, konkretno sozastopanje pred tem sodiščem, plačilo pravičnega zadoščenja in sodelovanje državnega odvetništva pri izvrševanju sodb ESČP.

– Krepitev avtonomije državnih odvetnikov

Predlagatelj zakona izhaja iz okrepljene vloge državnega odvetnika, zato se s predlogom zakona predlaga odklon od uveljavljenih usmeritvenih navodil, na podlagi katerih zastopajo državni pravobranilci po veljavni ureditvi (7. člen ZDPra). Po predlagani ureditvi bodo državni odvetniki od zastopanih strank predvidoma prejeli vse razpoložljive podatke o zadevi, vendar zastopani subjekti ne bodo več dolžni dati usmeritvenih navodil. V skladu s tem bodo državni odvetniki pri opravljanju nalog pravnega zastopanja v posamezni zadevi samostojni in vezani na pravila pravne stroke.

Ustrezneje kot doslej je določeno, da bo potrebno soglasje državnega odvetnika in zastopane stranke glede posameznih ključnih procesnih dejanj, kot je začetek postopka ali umik tožbe. S tem se ustrezno zagotavlja strokovna samostojnost državnega odvetnika in njegovo varstvo pravne države v primeru prevlade morebitnih interesnih razlogov na strani zastopane stranke.

– Zagotavljanje javnosti dela

K večji transparentnosti izvajanja pristojnosti državnega odvetništva po oceni predlagatelja pomembno prispeva določba, po kateri bo državno odvetništvo vodilo ter na svoji spletni strani javno objavljalo in redno posodabljal podatke o izvajanju nalog, ki jih bo opravljalo v okviru svojih pristojnosti.

Druga pomembnejša novost glede zagotavljanja javnosti dela je uvajanje natančnejših določb glede letnih poročil, saj dosedanja letna poročila državnega pravobranilstva kljub pomembnosti in uporabnosti svojih podatkov po ocenah predlagatelja niso imela prave veljave. Odslej bo letno poročilo državnega odvetništva poleg statističnih podatkov vsebovalo tudi analize in ocene zahtevnejših primerov ter strateške usmeritve za nadaljnje delo. Podrobnejšo obliko letnega poročila o poslovanju državnega odvetništva bo na predlog generalnega državnega odvetnika določil minister s podzakonskim predpisom.

– Možnost začasne napotitve državnega odvetnika v drug državni organ

Predlog zakona z namenom učinkovitejšega zastopanja koristi države predvideva možnost začasne napotitve državnega odvetnika v drug organ (npr. na določeno ministrstvo), kjer bo v daljšem časovnem obdobju opravljal zahtevnejše strokovne naloge.

– Disciplinska odgovornost državnih odvetnikov

Predlog zakona celoviteje kot doslej ZDPra za državne pravobranilce ureja disciplinsko

odgovornost državnih odvetnikov. S predlogom zakona so taksativno določena dejanja, ki pomenijo kršitev službenih dolžnosti državnega odvetnika. Gre za 23 vrst kršitev norm o službenih dolžnostih, od katerih jih je 13 (+ ena) opredeljenih kot hujših. Predlog zakona loči med disciplinskimi sankcijami za lažje disciplinske kršitve (pisni opomin in denarna kazen v višini največ 50 odstotkov plače državnega odvetnika za polni delovni čas) in disciplinskimi sankcijami za težje disciplinske kršitve (denarna kazen v višini največ 80 odstotkov plače državnega odvetnika za polni delovni čas), poleg tega so jasno opredeljeni disciplinski organi (disciplinski tožilec in njegov namestnik, disciplinska komisija prve stopnje in disciplinska komisija druge stopnje) in potek disciplinskega postopka.

– Ustreznejša določitev nadzora nad delovanjem državnega odvetništva

Področje nadzora nad delom državnega pravobranilstva doslej zakonsko ni bilo posebej urejeno. V zvezi s tem veljavni ZDPra v 5. členu določa le, da Ministrstvo za pravosodje nadzoruje opravljanje zadev pravobranilske uprave, med katere spadajo odločanje in druga opravila, s katerimi se zagotavljajo pogoji za redno opravljanje nalog državnega pravobranilstva.

Ministrstvo za pravosodje je z namenom nadzora pravobranilske uprave zaprosilo državno pravobranilstvo za podatke, ki so v letih od 2010 do 2015 narekovali izdajo zamudnih sodb zaradi neaktivnosti državnega pravobranilstva. Iz obrazložitve odgovora državnega pravobranilstva izhaja, da je v večini primerov te neaktivnosti treba pripisati napačnemu evidentiranju podatkov v posamezne vpisnike in neaktivnosti posameznih funkcionarjev v zvezi z vlaganjem tožb. Poleg tega tudi varuh človekovih pravic v svojih letnih poročilih opozarja, da bi se državni pravobranilec v zadevah, v katerih njegovo poslovanje ni vezano na roke posameznih postopkov, moral odzvati v rokih, ki jih določa Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP).

Predlog zakona ureja ustrezen nadzorni mehanizem nad delom državnega odvetništva, ki se bo izvajal v obliki splošnega, delnega ali posamičnega pregleda dela državnih odvetnikov in drugih uslužbencev državnega odvetništva s pregledovanjem spisov, vpisnikov in druge dokumentacije.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Po veljavni ureditvi se sredstva za delo državnega pravobranilstva zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije. Tudi po predlagani ureditvi državno odvetništvo ohranja status samostojnega proračunskega uporabnika, revidiranje njegovega poslovanja po bo izvajalo Računsko sodišče Republike Slovenije.

3.1 Celostna podoba novega državnega organa

Ocenjeni stroški preoblikovanja Državnega pravobranilstva Republike Slovenije v Državno odvetništvo Republike Slovenije bodo v prvi fazi povezani z oblikovanjem nove celostne podobe novega organa. Stroški, povezani s tem, so predvideni kot enkratni stroški.

– Nove označbe prostorov:

Predlog zakona določa preimenovanje organa, zato se načrtuje zamenjava tabel na sedežu organa v Ljubljani in tabel pri osmih zunanjih oddelkih, kar predlagatelj zakona ocenjuje v skupni vrednosti približno 1.000,00 eura.

– Strošek izdelave novih službenih izkaznic:

Uradna izkaznica državnih pravobranilcev, pomočnikov državnih pravobranilcev, višjih strokovnih sodelavcev in strokovnih sodelavcev je plastificirana izkaznica, ki jo izda Ministrstvo za pravosodje. Predlagatelj ocenjuje, da cena izdelave ene izkaznice znaša približno 3,00 eura.

Tudi po predlagani ureditvi bodo imeli višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike službeno izkaznico, s katero se bodo izkazali pri izvrševanju svojih pristojnosti (75. člen predloga zakona), kar pomeni izdelavo približno 70 novih izkaznic. Navedeni strošek je ocenjen na približno 210,00 eura

– Izdelava nove spletne strani državnega odvetništva:

Ker se s predlogom zakona predvideva preimenovanje organa in razširitev nekaterih njegovih pristojnosti, bo treba izdelati novo spletno stran državnega organa. Ta strošek je glede na možnost migracije nekaterih trenutnih vsebin ocenjen na približno 15.000,00 eura.

– Drugo (celostna podoba pisanj, vizitke, štampljke in podobno):

Drugi stroški, ki so povezani z oblikovanjem nove celostne podobe novega državnega organa, so ocenjeni na približno 5.000,00 eura.

3.2 Prostori državnega odvetništva

Državno odvetništvo bo z dnem začetka uporabe tega zakona začelo delovati v prostorih, kjer deluje državno pravobranilstvo. Navedeno velja za sedež državnega odvetništva in tudi za vse zunanje oddelke državnega odvetništva, ki bodo predvidoma ostali na enakih lokacijah, kot po veljavni ureditvi: zunanji oddelki v Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptujju.

Zaradi navedenega posebni stroški za najem novih prostorov niso predvideni.

3.3 Masa plač

Glede zneska za maso plač subjektov, ki bodo opravljali naloge državnega odvetništva, ni predvidenih večjih odstopanj od veljavnega stanja. Predvideva pa se, da se bo zaradi zamejenega števila višjih državnih odvetnikov po končanem prehodnem obdobju povečalo število zaposlitev na mestih državnih odvetnikov in predvsem kandidatov za državne odvetnike, kar bo pomenilo tudi boljšo možnost obvladovanja vse večjega pripada zadev in s tem večjo učinkovitost organa.

Predvideno je tudi ponovno zaposlovanje pripravnikov pri državnem odvetništvu, saj se predvideva, da bo tam zaposlenih do pet pripravnikov v 24. plačnem razredu, kar mesečno znaša 5.427,15 eura bruto. Poleg tega bo iz tega naslova mesečno izplačanih tudi maksimalno pet dodatkov za mentorstvo. Kolektivna pogodba za javni sektor v 36. členu glede dodatka za mentorstvo določa, da javnemu uslužbencu, ki je ob svojem rednem delovnem času določen za uvajanje pripravnikov, pripada za vsako mentorsko uro dodatek za mentorstvo. Dodatek za mentorstvo znaša 20 odstotkov urne postavke osnovne plače mentorja in se obračunava le za čas, v katerem javni uslužbenec opravlja delo mentorja. V Pravilniku o trajanju pripravništva, načinu, poteku in programu usposabljanja pripravnikov je določeno, da je mentor pripravniku s VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe na voljo za konzultacijo enkrat ali večkrat v skupnem trajanju štirih ur tedensko. Glede na navedeno bo znesek dodatka iz naslova mentorstva minimalen.

3.4 Pravica do uporabe jezika narodne skupnosti

Ena od novosti, ki jo uvaja predlog zakona, je dodatno zagotavljanje ustavno zavarovane pravice do uporabe jezika narodnih skupnosti (določanje ustreznega števila državnih odvetnikov na teh območjih). Gre za ustavno zavarovano pravico, ki se v praksi že izvaja, saj po podatkih MFERAC dodatek za dvojezičnost prejema en pravobranski funkcionar za italijanski jezik in trije javni uslužbenci, prav tako za italijanski jezik. Glede na navedeno niso predvidene dodatne finančne obremenitve.

3.5 Sejnine članov sveta vlade za poravnave

S predlogom zakona se ustanavlja svet vlade za poravnave, v katerega bodo imenovani trije javni uslužbenci (predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za pravosodje in predstavnik državnega odvetništva). Predlagana ureditev ne bo prinesla dodatnih finančnih obremenitev, saj člani sveta kot javni uslužbenci za sodelovanje v svetu ne bodo prejeli posebne sejnine, temveč bo to del njihovih rednih delovnih obveznosti.

3.6 Sejnine članov komisije za presojo ustreznosti kandidatov

S predlogom zakona se ustanavlja *sui generis* komisija za presojo ustreznosti kandidatov, ki bo sodelovala v postopkih izbire generalnega državnega odvetnika in višjih državnih odvetnikov in tudi kot disciplinski organ druge stopnje. S predlaganim zakonom je določeno, da imajo predsednik in člani komisije pravico do povrnitve potnih stroškov in do sejnine v višini, ki jo na predlog državnega odvetništva določi minister, pristojen za pravosodje.

Predvideva se, da bodo predsednik in člani komisije upravičeni do povračila potnih stroškov

glede na razdaljo od kraja bivališča do kraja seje, če ta razdalja znaša več kot dva kilometra. Pripada jim povračilo stroškov prevoza na kraj seje in z njega v višini stroškov najcenejšega prevoza z javnim prevoznim sredstvom.

Za udeležbo na seji komisije bo vsakemu članu komisije predvidoma pripadala sejnina 100 eurov bruto, predsedniku komisije pa 150 eurov bruto.

3.7 Delovanje disciplinskih organov

– Disciplinska komisija prve stopnje:

Disciplinska komisija prve stopnje bo v posameznem primeru odločala v senatu treh članov. Predsedniku senata bo za udeležbo na disciplinski obravnavi predvidoma pripadala sejnina 150 eurov bruto, članoma senata pa sejnina 100 eurov bruto. Predlagatelj zakona predvideva, da bo disciplinska komisija prve stopnje letno obravnavala največ pet disciplinskih postopkov, zato so letni stroški iz naslova sejin članom disciplinske komisije prve stopnje ocenjeni na 1.750 eurov bruto.

– Disciplinska komisija druge stopnje:

Predlog zakona predvideva, da bodo člani komisije za presojo ustreznosti kandidatov odločali tudi kot člani disciplinske komisije druge stopnje. Predsedniku senata bo za udeležbo na disciplinski seji predvidoma pripadala sejnina 150 eurov bruto, članoma senata pa sejnina 100 eurov bruto. Predlagatelj zakona predvideva, da bo disciplinska komisija druge stopnje letno obravnavala največ dva disciplinska postopka, zato so letni stroški iz naslova sejin članom disciplinske komisije druge stopnje ocenjeni na 900 eurov bruto.

3.8 Zaključno

Predlagatelj pojasnjuje, da bodo zaradi predvidenega postopnega prehoda na novo ureditev finančne posledice predlaganega zakona nastajale postopno in v obdobju nekaj let. Državni pravobranilci in pomočniki državnih pravobranilcev, ki so bili imenovani po določbah Zakona o državnem pravobranilstvu, bodo do konca svojih osemletnih mandatov ohranili dosežen plačni razred.

Poleg tega zaradi predlagane odložene uporabe določb zakona (šest mesecev po njegovi uveljavitvi) v letu 2017 ne bo treba zagotoviti dodatnih sredstev iz državnega proračuna.

Predlog zakona nima posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena na proračunski postavki številka 4514 Državno pravobranilstvo RS.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

V nadaljnjem besedilu je z vidika organizacije in statusa prikazana ureditev pravobranilstva v osmih državah, od katerih je sedem držav članic Evropske unije. Po pregledu primerjalnopravnih ureditev je mogoče ugotoviti, da je organizacija pravobranilstva po državah izjemno različna, zato jo je težko primerjati, velikokrat zaradi zgodovinskega razvoja pravosodja v posamezni državi. Skupno vsem ureditvam pa je, da gre za organe, katerih temeljna funkcija je varstvo premoženjskih pravic in interesov države. Glede na različne ureditve, ki bodo podrobneje predstavljene v nadaljevanju, lahko sprejmemo stališče, da ni le ene »prave« ureditve, ki bi bila najboljši primer dobre prakse.

V Franciji, Španiji, Grčiji, Nemčiji, Avstriji, na Norveškem in Kosovu je pravobranilstvo organizirano kot organ, ki se opira na izvršilno vejo oblasti v sistemu državne uprave, z večjo ali manjšo stopnjo neodvisnosti in samostojnosti.

Na Švedskem, v Srbiji, Italiji in na Cipru je pravobranilstvo organizirano kot neodvisen in samostojen organ pravosodja, vendar nikjer s tako stopnjo samostojnosti, kot jo pozna veljavna ureditev v Republiki Sloveniji.

Na Hrvaškem je pravobranilstvo organizacijska enota tožilstva.

Na Danskem in Nizozemskem naloge zastopanja države opravlja zasebna odvetniška pisarna.

Glede na različnost posameznih ureditev so tudi razmerja med organom, ki opravlja pravobranilsko funkcijo, in ministrstvom, ki je pristojno za pravosodje, različna. Pomembne razlike so tudi v položaju zaposlenih, v nekaterih državah so samostojni ter vezani le na ustavo in zakon (npr. v Italiji, Bosna in Hercegovina, Ciper), v drugih državah pa imajo položaj javnih uslužbencev (npr. Avstrija, Španija, Francija, Grčija, Kosovo, Nemčija, Švedska).

V nadaljevanju so podrobneje predstavljene posamezne primerjalnopravne ureditve.²¹

5.1 Avstrija

Organ, ki zastopa finančne interese Republike Avstrije, se imenuje Finančna prokuratura ali Finanzprokuratur. Njegova zgodovinska vloga izhaja že iz 13. stoletja. Iz zgodovinskih razlogov je Finančna prokuratura organizirana kot zvezni organ pod ministrstvom za finance. Ministrstvo za finance nad njenim delom praktično nima nadzora, odobri pa vsakokratno število novega osebja. Kot javni organ je Finančna prokuratura zavezana načelom učinkovitosti, smotrnosti in gospodarnosti, ki so zapisana že v avstrijski ustavi.

Pristojnosti Finančne prokurate vključujejo predvsem zagotavljanje pravnega svetovanja javnim organom in drugim pravnim osebam ter zastopanje javnih organov in drugih pravnih oseb, ki so podrobno navedene v 3. členu Zakona o finančni prokuraturi (Finanzprokuratorgesetz; ProkG) ki je bil sprejet leta 2008. Stranke Finančne prokurate so:

²¹ Ureditev v posameznih državah je delno povzeta po prispevku dr. B. Tratar, Primerjalnopravna ureditev organov, ki izvajajo pravobranilsko funkcijo ter Državno pravobranilstvo kot pravosodni državni organ, Pravosodni bilten, letnik XXXV, št. 3, Ljubljana 2014, str. 93 - 145.

Republika Avstrija (federacija, zvezna vlada, ministrstva, zvezni kancler in drugi zvezni organi), pravne osebe, ki so tesno povezane z državo (podjetja, v katerih ima država večinski delež; družbe, v katerih je pretežno kapitalsko udeležena Avstrija in podobno) ter državni vladni in lokalni organi. Ne sme pa zastopati nobene pravne osebe pred sodiščem ali svetovati posameznikom.

Med navedenimi subjekti izstopa Republika Avstrija. Ta ne sme najemati zasebnih odvetnikov za zastopanje pred sodišči splošne pristojnosti brez pristanka Finančne prokurature. Republika Avstrija je obvezana k zastopanju pred nacionalnimi sodišči splošne pristojnosti prek Finančne prokurature, sicer so vsa pravna dejanja neveljavna. Vročitev pisanj, sodnih pisanj in dokumentov je pravno veljavna ter vzpostavlja učinke samo z vročitvijo Finančni prokuraturi. Rok za obrambo oziroma odgovor na vlogo začne teči šele z vročitvijo Finančni prokuraturi. Republika Avstrija je t.i. »obligatorna« stranka Finančne prokurature, medtem ko so drugi navedeni subjekti t.i. »fakultativne« stranke. Slednji imajo možnost posvetovati se s Finančno prokuraturo, niso pa k temu zavezani. Če je potrebno pravno svetovanje izven aktivnosti sodišč ali zastopanje izven sodišč splošne pristojnosti (npr. pred višjim upravnim sodiščem), Republika Avstrija lahko najame tudi zasebnega odvetnika. V tem primeru Finančna prokuratura konkurira zasebnim odvetnikom. Toda glede na izredno kvalitetno delo Finančne prokurature država in ostali subjekti zastopanja vedno pogosteje zapošajo za njena pravna mnenja, tudi zato, ker Republiki Avstriji ni treba posebej plačati za njene pravne storitve. Če bi prišlo do spora med Republiko Avstrijo in ostalimi fakultativnimi strankami Finančne prokurature, kar bi vodilo do konflikta interesov, ima prednost Republika Avstrija.

Pod določenimi pogoji je Finančna prokuratura tudi zastopnik javnega interesa. Za preprečitev škode za Republiko Avstrijo mora Finančna prokuratura ukrepati nemudoma v nujnem primeru, dokler se ne ugotovi pristojni organ. Varovati mora javni interes na najboljše možni način.

Predsednik Finančne prokurature je javni uslužbenec, ki ga za pet let imenuje minister za pravosodje po priporočilu posebne komisije. Njegov mandat se samodejno podaljša še za pet let, v kolikor pri njegovem delu ni posebnih kršitev. Na čelu Finančne prokurature je prezidij, ki ga vodi predsednik in je odgovoren za organizacijo, upravljanje človeških virov, usklajevanje dejavnosti pravnikov ter predstavljanje Finančne prokurature.

Finančna prokuratura pri vsakodnevnem opravljanju svojih pristojnosti ni vezana na navodila Ministrstva za finance, njeni uslužbenci pa sledijo navodilom zastopanih subjektov. Zelo pomembno je, da Finančna prokuratura kot pravni svetovalec za vsa ministrstva in javno upravo deluje politično nevtralnno. Ker je prosta vplivov in vmešavanja političnih strank, so njene pravne odločitve nepristranske.

Vsi zaposleni v Finančni prokuraturi so javni uslužbenci. Rezultat njihove visoke usposobljenosti (še posebej glede javnega prava) in politične nevtralnosti je visok ugled, ki ga prokuratura uživa v javnosti. Zato predstavlja zelo pomemben javni organ v Avstriji. Število zaposlenih določi prokuratura in odobri avstrijska vlada. Pri novih zaposlitvah gre za zaposlitve za določen čas enega leta, da se dokažejo. Po tej preizkusni dobi enega leta jih je mogoče stalno zaposliti. Pripravniki morajo v petih letih uspešno opraviti t.i. prokuraturni (Prokuratursprüfung) in pravniški državni izpit, sicer jim zaposlitev samodejno preneha.

Pred posredovanjem svojega pravnega mnenja ali zastopanjem pred sodišči Finančna prokuratura potrebuje posebno navodilo oziroma odredbo (t.i. Auftrag). Ob podajanju navodila subjekt zastopanja Finančno prokuraturo seznanja z vsemi odločilnimi dejstvi primera. Edina

izjema od tega pravila je v primeru grozeče nevarnosti ali če gre za posebno nujno zadevo. V teh primerih mora Finančna prokuratura v dobro javne koristi ukrepati nemudoma. Navodilo oziroma odredba Republike Avstrije je neke vrste interno navodilo, ki ga je treba spoštovati, odredbe drugih strank pa se štejejo kot zasebna navodila, ki se lahko zavržejo ali zavrnejo.

Glede vseh zadev, ki jih obravnava Finančna prokuratura, velja uradna tajnost. Vsi primeri se dosledno obravnavajo zaupno.

Glede tarife obstaja razlika med Republiko Avstrijo in drugimi strankami Finančne prokurate. Medtem ko državi ni treba posebej plačevati pravnih storitev, morajo druge stranke, vključno z organi državne ali lokalne vlade, plačati za izvajanje pravnih storitev v skladu z veljavno odvetniško tarifo.

Finančna prokuratura ima veliko pristojnosti. Svoje stranke zastopa v pravnih postopkih pred vsemi nacionalnimi in mednarodnimi sodišči, upravnimi organi in tribunali, predvsem v civilnih in upravnih, deloma pa tudi v kazenskih zadevah. Poleg zastopanja je pravno svetovanje njena najpomembnejša pristojnost. Zajema sestavljanje osnutkov pogodb, pogajanja, sklepanje pogodb v imenu svojih strank, sestavljanje osnutkov pravnih dokumentov, dajanje pravnih mnenj, udeležbo na srečanjih in podobno. Finančna prokuratura letno izda okoli 8.000 pravnih mnenj in čeprav ta niso obvezna, imajo zaradi svoje kakovosti velik pomen. Finančna prokuratura ima pristojnost tudi v mediaciji in lahko pomaga, da se doseže mirna rešitev spora s poravnavo zunaj sodišča. Vedno bolj je vključena tudi v pripravo zakonodaje. Kadar posameznik zahteva odškodnino od Republike Avstrije, mora upoštevati zakonska pravila o predhodnem postopku, za katerega je izključno pristojna Finančna prokuratura.

5.2 Češka

Na Češkem deluje poseben Urad za zastopanje vlade v premoženjskopravnih zadevah, ki opravlja naloge zastopanja države pred sodišči, arbitražami in drugimi organi v zadevah, ki so v zvezi z državnim premoženjem, sestavlja pravna mnenja in opravlja druge naloge v skladu z zakonom. Generalnega direktorja imenuje minister za finance.

5.3 Francija

Splošni organ za zastopanje države v premoženjskopravnih zadevah se od leta 2012 imenuje Pravosodni zastopnik države (L'Agent Judiciaire de l'Etat), ki je upravni organ in spada pod ministrstvo za finance in gospodarstvo. Pravosodni zastopnik države je pristojen za zastopanje države v civilnih in gospodarskih zadevah pred vsemi domačimi rednimi sodišči in sodišči Evropske Unije. Pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in drugimi mednarodnimi sodišči in arbitražami pa Francijo zastopa direktor za pravne zadeve na ministrstvu za zunanje zadeve.

Zadeve iz pristojnosti Pravosodnega zastopnika države se opravljajo v Direktoratu za pravne zadeve ministrstva, pristojnega za zadeve državnega proračuna. Direktor tega direktorata je hkrati nosilec funkcije, pravosodni zastopnik države.

Pri delu pravosodnega zastopnika države je posebej poudarjena njegova obveznost, da spore rešuje po mirni poti s ciljem zaščite prizadetih strank, varovanja ugleda države, zmanjšanja stroškov postopka in preprečevanja obremenjevanja sodišč z nepotrebni stroški pravnega postopka.

5.4 Grčija

V Grčiji pravobranilsko funkcijo opravlja t. i. Pravni državni svet (gr. Nomiko Symboulia tou Kratous), enoten organ, ki spada neposredno pod ministrstvo, pristojno za finance. Ustanovljen je bil že leta 1882 in je eden od glavnih državnih organov. Gre za ustavno kategorijo, saj 100.a člen grške ustave določa, da je Pravni državni svet pristojen za pravno podporo, zastopanje države, priznavanje državnih terjatev ter reševanje sporov z državo. Naloge sveta so pravno svetovanje in zastopanje države v sodnih in izvensodnih postopkih, tudi v arbitražah in v oblikah mirne rešitve sporov z državo, pomoč upravnim organom pri sklepanju pogodb, pomoč pri sestavi zakonodaje, zastopanje države pred ESČP in pred Sodiščem EU.

5.5 Kosovo

Državno pravobranilstvo na Kosovu ureja Zakon o državnem pravobranilstvu iz leta 2013 (Ligji për advokaturën shtetërore, številka zakona 04/4-157).

Zakon ustanavlja urad državnega pravobranilstva Republike Kosovo kot neodvisni in trajnostni mehanizem pravnega zastopanja javnih organov Republike Kosovo v sodnih, arbitražnih in upravnih postopkih. Urad državnega pravobranilstva, ki je centralni organ znotraj Ministrstva za pravosodje in ima status pravne osebe s sedežem v Prištini, opravlja svoje naloge v skladu z ustavo, zakoni in podzakonskimi akti.

Pristojnosti urada državnega pravobranilstva izvajajo glavni državni pravobranilec, ki vodi urad, in državni pravobranilci. Glavni državni pravobranilec in državni pravobranilci so pri opravljanju svojih pristojnosti neodvisni in samostojni. Število državnih pravobranilcev in organizacijska struktura urada je določena s podzakonskim aktom, ki ga odobri Ministrstvo za pravosodje.

Glavni državni pravobranilec predstavlja in vodi urad državnega pravobranilstva, opravlja naloge v skladu s tem in drugimi zakoni in je za svoje delo odgovoren ministru za pravosodje. Glavni državni pravobranilec dodeljuje naloge in daje državnim pravobranilcem splošna navodila za delo, v skladu s pravili notranje organizacije urada državnega pravobranilstva in sistemizacije delovnih mest. Navodila državnim pravobranilcem vključujejo splošna navodila za delo ter usmeritve za delovanje v konkretnih primerih. Glavni državni pravobranilec lahko pooblasti osebo s pravniškim državnim izpitom, ki je zaposlena v uradu državnega pravobranilstva, da nastopa pred sodišči in drugimi organi.

Državni pravobranilci odgovarjajo glavnemu državnemu pravobranilcu za svoje delo. Državni pravobranilec obvešča glavnega državnega pravobranilca o stanju posamezne zadeve. Nihče nima pravice na kakršenkoli način vplivati na opravljanje funkcij urada.

V postopku zastopanja urad glavnega državnega pravobranilca lahko izvede vse ukrepe, ki so skladni z zakonodajo Republike Kosovo.

Glavni državni pravobranilec in državni pravobranilci so imenovani na podlagi javnega razpisa, skladno s pravili za imenovanje višjih uradnikov Republike Kosovo. Profesionalno komisijo za presojo ustreznosti kandidatov sestavljajo predstavnik Ministrstva za pravosodje, sodnik apelacijskega sodišča, državni tožilec, predstavnik civilne družbe in profesor pravne fakultete.

Vsak državljan Republike Kosovo, ki izpolnjuje naslednje kriterije, je lahko imenovan za glavnega državnega pravobranilca ali državnega pravobranilca:

- državljan Republike Kosovo;
- diplomirani pravnik;
- opravljen pravniški državni izpit;
- visoka moralna integriteta in izkušnje s področja prava;
- ni pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje;
- ni razrešen s funkcije državnega uradnika ali druge javne funkcije v Republiki Kosovo zaradi kršitve dolžnosti ali nesposobnosti za opravljanje dolžnosti;

Oseba je lahko imenovana za glavnega državnega pravobranilca, če ima poleg izpolnjevanja osnovnih pogojev vsaj 10 let izkušenj z delom v pravosodnem organu, odvetniški pisarni ali drugih institucijah.

Oseba je lahko imenovana za državnega pravobranilca, če ima poleg izpolnjevanja osnovnih pogojev vsaj 5 let izkušenj z delom v pravosodnem organu, odvetniški pisarni ali drugih institucijah.

5.6 Nemčija

V Zvezni Republiki Nemčiji je izvajanje funkcije zastopanja države različno na zvezi ravni in na ravni posameznih zveznih držav. Na zvezni ravni so pristojnosti razdeljene na več oddelkov Zveznega ministrstva za finance, Predstavnik interesov Zveze pred Zveznim upravnim sodiščem in Vrhovnega zveznega državnega tožilca.

Na ravni posameznih držav pa je ureditev različna od države do države.

5.7 Norveška

Na Norveškem zastopa državo pred sodišči pisarna generalnega državnega pravobranilca (t.i. Regjeringsadvokaten), ki je podrejena uradu predsednika vlade. Pristojnosti državnega pravobranilca ureja Kraljevi dekret z dne 9.5.1962, zastopanje pred ESČP pa Kraljevi dekret z dne 18.7.1997, ki je dopolnil prvo navedenega. Generalni državni pravobranilec ter ostali pravniki, ki delujejo pod njegovo oblastjo, so državni uradniki.

Generalni državni pravobranilec je odvetnik države, ministrstev in državnih agencij v sporih ter jim pomaga tudi pri različnih pravnih vprašanjih. Njegovi glavni pristojnosti sta torej zastopanje v sporih pred sodišči in pravno svetovanje v zadevah iz področja ustavnega prava, javnega upravnega prava, civilnega in delovnega prava. V njegovo pristojnost pa ne sodijo zadeve s področja kazenskega prava. V navedenih zadevah delujejo po navodilih svojih strank, torej zastopajo mnenje svoje stranke.

V pisarni pod nadzorom in odgovornostjo generalnega državnega pravobranilca delujejo pravobranilci (t.i. advokater) in mlajši pravniki (t.i. advokatfullmektiger). Pravobranilce imenuje kabinet predsednika vlade na predlog generalnega pravobranilca. Imajo ustrezno izobrazbo in izpolnjujejo druge pogoje za opravljanje odvetniškega poklica.

5.8 Španija

V Španiji državno pravobranilstvo ni ustavna kategorija, temveč zgolj zakonska. Abogacia General del Estado deluje kot poseben organ pri ministrstvu za pravosodje (Ministero de

Justicia) in državo zastopa pred civilnimi sodišči, upravnimi sodišči in Evropskim sodiščem za človekove pravice.

Gre za organ v katerem delujejo pravni uradniki, ki zagotavljajo pravne storitve kot so svetovanje in zastopanje države in drugih javnih institucij. Pristojnosti in dolžnosti Urada državnega pravobranilstva so določene v zakonu št. 52/1997 o pravni pomoči državi in javnim institucijam ter uredbi o državnih pravnih storitvah, odobreni s kraljevim odlokom št. 997/2003 z dne 25. julija 2003. O svojem delu neposredno poroča ministru, pristojnemu za pravosodje.

Državno pravobranilstvo vodi generalni državni pravobranilec, direktor državne pravne službe, ki je državni funkcionar v rangu pomočnika ministra.

Državni pravobranilci morajo pred nastopom službe opraviti zahteven izpit, ki je organiziran s strani Ministrstva za pravosodje. Izpitno komisijo sestavljajo višji sodniki, notarji, doktorji prava in višji državno pravobranilci, ki kandidate ocenjujejo na ustnem preverjanju znanja glede posameznih pravnih vprašanj iz vseh področij prava, na dveh pisnih preverjanjih znanja s področja civilnega prava in pravnega svetovanja ter na koncu pri preverjanju znanja tujega jezika.

Skladno s špansko zakonodajo državni pravobranilci za najvišje državne organe pripravljajo pravna stališča s področja nacionalnega prava, prava Evropske unije in mednarodnega prava, oblikujejo osnutke predpisov in skrbijo, da so administrativni postopki skladni z ustavo in zakoni.

5.9 Švedska

Funkcije državnega pravobranilstva na Švedskem opravlja Urad kanclerja za pravosodje (*Justitiekanslern*), ki kot institucija obstaja že od leta 1713. Kancler za pravosodje je nepolitični javni uslužbenec (*non-political civil servant*), imenovan s strani vlade za nedoločen čas.

Urad kanclerja za pravosodje je neodvisen organ, ki pri izvrševanju svojih pristojnosti upošteva zgolj pravni vidik. Njegove pristojnosti so določene v dveh predpisih iz leta 1975. Najpomembnejše izmed njih so naslednje:

- nadzor nad delom organov in javnih uslužbencev (vključno z nadzorom nad sistemom pravne pomoči),
- zastopanje države v pravnih sporih, predvsem v odškodninskih postopkih zoper državo,
- zagotavljanje svobode tiska in drugih medijev ter izključna pristojnost za vlaganje tožb v primerih, ki se nanašajo na prestopke zoper svobodo tiska in svobodo izražanja.

Kancler za pravosodje lahko začne postopek nadzora organov po lastni presoji ali na podlagi pritožbe prizadete osebe. V praksi se večina nadzornih postopkov začne na podlagi pisne pritožbe, s katero posameznik opozori na zlorabo ali malomarno opravljanje dolžnosti javne uprave.

Kancler za pravosodje lahko sklepa sodne poravnave za račun države v odškodninskih postopkih zoper državo (t. i. prostovoljna določitev oz. priznava zahtevka). V ta namen se lahko posameznik s pisnim zahtevkom za odškodnino obrne neposredno na kanclerja za pravosodje. Če kancler za pravosodje zahtevek zavrne, lahko posameznik uveljavlja odškodnino v sodnem postopku.

V letu 2015 je kancler za pravosodje obravnaval 7.800 primerov. Izmed teh je bilo 3.000 odškodninskih zahtevkov, v približno 1.200 primerih je šlo za pritožbe zoper javno upravo, 2.600 primerov se je nanašalo na nadzorne postopke na področju pravne pomoči, 340 pa je bilo domnevnih kršitev s področja svobode govora in svobode izražanja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejet zakon bo predstavljen prek spletne predstavitve.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Spremljanje izvajanja predpisa bo zagotovljeno predvsem s spremljanjem odzivov državnega odvetništva.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

- osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firma in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi zakona.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Gradivo predloga zakona je v pripravi že dobro leto dni. V tem času je bila njegova vsebina večkrat in zelo obširno usklajevana z državnim pravobranilstvom, ki ima predvsem z vidika institucionalnega položaja državnega odvetništva in statusa državnih odvetnikov nekoliko drugačne poglede kot predlagatelj zakona.

Prva dva sestanka med predstavniki Ministrstva za pravosodje in državnega pravobranilstva glede reforme državnega pravobranilstva sta potekala 13. marca in 28. septembra 2015. Na podlagi ugotovitev navedenih sestankov smo na Ministrstvu za pravosodje pripravili Analizo

stanja na področju državnega pravobranilstva v Republiki Sloveniji in Funkcijsko analizo v povezavi z idejo o statusnem preoblikovanju državnega pravobranilstva. Osnovne teze načrtovane reforme državnega pravobranilstva so bile državnim pravobranilcem predstavljene na pravobranilski šoli v Portorožu 19. novembra 2015 in jim tudi pisno posredovane 21. decembra 2015. Izhodišča predvidene reforme je na Dnevu državnih pravobranilcev v Podčetrtku 1. junija 2016 predstavil minister za pravosodje. Sledil je obsežen delovni sestanek med predstavniki Ministrstva za pravosodje in državnega pravobranilstva na Brdu pri Kranju dne 13. junija 2016. Naslednjega dne, 14. junija 2016, je minister za pravosodje na Dnevu javnega prava na Pravni fakulteti v Ljubljani ponovno javno predstavil izhodišča načrtovane reforme.

5. julija 2016 je bilo delovno gradivo predloga zakona objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in poslano v strokovno usklajevanje naslednjim subjektom:

- Državnemu pravobranilstvu Republike Slovenije,
- Odvetniški zbornici Slovenije,
- Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije,
- Uradu Vlade Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov,
- Upravnemu sodišču Republike Slovenije,
- Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani,
- Pravni fakulteti Univerze v Mariboru,
- Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici.

Pripombe so podali vsi zgoraj navedeni naslovniki, razen pravnih fakultet. Poleg tega smo prejeli načelno pripombo Slovenskega sodniškega društva, da si sodniki pri sojenju kot zastopnika države želijo strokoven, kompetenten in samostojen organ, ki bo lahko pripomogel, da bodo sodni postopki učinkovito tekli.

Vsebinsko najobsežnejše pripombe je podalo državno pravobranilstvo. Glavno področje nestrinjanja je vprašanje organizacijske oblike državnega odvetništva in statusa državnih odvetnikov. Sicer pa so v gradivu v največji možni meri upoštevane pripombe državnega pravobranilstva glede pristojnosti državnega odvetništva, kot so zožitev nabora subjektov zastopanja, črtanje instituta prenosa pooblastila za zastopanje na odvetnike oz. odvetniške družbe, upoštevanje pripomb v zvezi s predhodnim postopkom poskusa mirne rešitve spora, uvedba razširjenega kolegija kot strokovno posvetovalnega telesa in črtanje izvajanja nadzora Ministrstva za pravosodje nad delom državnega odvetništva.

Med predstavniki državnega pravobranilstva in Ministrstva za pravosodje sta v sklopu strokovnega usklajevanja potekala še dva sestanka, in sicer splošni sestanek 13. septembra 2016 in poseben sestanek glede pristojnosti mednarodnega oddelka državnega odvetništva 16. septembra 2016.

V gradivu so v celoti upoštevane pripombe Upravnega sodišča RS, Urada Vlade RS za varovanje tajnih podatkov in Vrhovnega državnega tožilstva RS.

Pripomb Odvetniške zbornice Slovenije ni bilo mogoče v celoti upoštevati, saj se večinoma nanašajo na institut prenosa pooblastila za zastopanje na odvetnike oziroma odvetniške družbe, ki je bil med strokovnim usklajevanjem v celoti črtan.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora

in delovnih teles

- mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje,
- Tina Brecej, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje,
- Darko Stare, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje,
- dr. Ciril Keršmanc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja na Ministrstvu za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

I. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

Ta zakon ureja položaj, pristojnosti in organizacijo državnega odvetništva, pristojnosti in posebnosti delovno-pravnih razmerij državnih odvetnikov, nadzor nad delom državnega odvetništva in druga vprašanja, povezana z delovanjem državnega odvetništva.

2. člen (Državno odvetništvo Republike Slovenije)

(1) S tem zakonom se ustanavlja Državno odvetništvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državno odvetništvo) kot državni organ, ki je pri opravljanju svojih nalog in pristojnosti samostojen in avtonomen v skladu z določbami tega zakona.

(2) Državno odvetništvo opravlja strokovne naloge na področju varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja pred sodišči, upravnimi organi in drugimi organi v Republiki Sloveniji, pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami.

(3) Državno odvetništvo opravlja tudi naloge pravnega svetovanja, mirnega reševanja sporov v predhodnem postopku in druge naloge, določene s tem ali drugimi zakoni.

(4) Naloge državnega odvetništva opravljajo generalni državni odvetnik oziroma generalna državna odvetnica (v nadaljnjem besedilu: generalni državni odvetnik), namestnik generalnega državnega odvetnika oziroma namestnica generalnega državnega odvetnika (v nadaljnjem besedilu: namestnik generalnega državnega odvetnika), višji državni odvetnik oziroma višja državna odvetnica (v nadaljnjem besedilu: višji državni odvetnik), državni odvetnik oziroma državna odvetnica (v nadaljnjem besedilu: državni odvetnik) in kandidat za državnega odvetnika oziroma kandidatka za državnega odvetnika (v nadaljnjem besedilu: kandidat za državnega odvetnika).

(5) Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), skladno z določbami tega zakona nadzoruje delo državnega odvetništva.

3. člen (načela delovanja državnega odvetništva)

(1) Državno odvetništvo ščiti premoženjske in druge pravice in interese Republike Slovenije in s tem krepi delovanje pravne države.

(2) Državno odvetništvo deluje strokovno in ob upoštevanju interesov stranke, ki jo zastopa, v skladu z načelom medsebojnega zaupanja.

(3) Državno odvetništvo se z namenom razbremenitve dela sodišč zavzema za mirno reševanje sporov v predhodnem postopku.

(4) Državno odvetništvo z ustrežno teritorialno organizacijo zunanjih oddelkov zagotavlja enakomerno izvajanje pristojnosti na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

(5) Ministrstvo upošteva samostojnost izvajanja pristojnosti državnega odvetništva in ne sme posegati v odločitve državnih odvetnikov v posameznih zadevah.

4. člen **(vodenje)**

Predstojnik državnega odvetništva je generalni državni odvetnik.

5. člen **(predpis o poslovanju državnega odvetništva)**

Poslovanje državnega odvetništva ureja podzakonski predpis, ki ga sprejme generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister).

6. člen **(jezik poslovanja)**

(1) Državno odvetništvo posluje v slovenskem jeziku.

(2) Na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, državno odvetništvo posluje tudi v jeziku narodne skupnosti, če stranka v postopku, ki živi na tem območju, uporablja ta jezik.

(3) Stroški, povezani z uporabo jezika pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti pri poslovanju državnega odvetništva, se izplačajo iz sredstev za delo državnega odvetništva.

7. člen **(dostop do zbirk osebnih podatkov, evidenc in registrov)**

(1) Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo državnemu odvetništvu na njegovo zahtevo brezplačno posredovati osebne in druge podatke in obvestila ali pojasnila, potrebna za zastopanje v posamezni zadevi. V ta namen lahko državno odvetništvo zahteva od pristojnega organa, da mu brezplačno posreduje na vpogled spis o posamezni zadevi ter nadalje uporabi podatke iz njegove vsebine.

(2) Državno odvetništvo ima na podlagi tega zakona ali drugih zakonov, ki določajo njegove pristojnosti, zaradi obravnavanja in reševanja posamezne zadeve pravico do brezplačnega dostopa oziroma brezplačnega neposrednega elektronskega dostopa do informatiziranih vpisnikov sodišč in vseh javnih knjig, registrov in uradnih evidenc, ki jih upravljajo organi javnega sektorja v informatizirani obliki. V navedene zbirke podatkov dostopa z navedbo namena dostopa in opravilne številke zadeve državnega odvetništva. Državno odvetništvo lahko v podatke iz zbirk podatkov vpogleda, jih kopira, prepíše ali izpiše in naprej obdeluje v postopkih, v katerih izvršuje svoje zakonsko določene pristojnosti.

(3) Pri dostopu do vsebine zbirk osebnih podatkov, evidenc ali registrov, ki vsebujejo občutljive osebne podatke, se način dostopa in sistem zavarovanja osebnih podatkov določita v podzakonskem predpisu, ki ureja poslovanje državnega odvetništva, po pridobitvi predhodnega soglasja informacijskega pooblaščenca.

(4) Pooblašcene osebe iz drugega ali tretjega odstavka 20. člena tega zakona za izvajanje svojih nalog po tem zakonu pridobivajo in obdelujejo podatke iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena preko državnega odvetništva ali samostojno.

8. člen **(stroški zastopanja)**

(1) Stroški zastopanja državnega odvetništva se v postopkih pred sodišči in drugimi organi obračunavajo po tarifi, ki ureja odvetniške storitve.

(2) Sredstva iz prejšnjega odstavka so prihodek proračuna Republike Slovenije.

9. člen **(sredstva za delo)**

Sredstva za delo državnega odvetništva se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

II. poglavje **PRISTOJNOSTI DRŽAVNEGA ODVETNIŠTVA**

10. člen **(nasprotje interesov)**

Če bi državno odvetništvo moralo izvrševati svoje zakonsko določene pristojnosti v določeni zadevi za subjekte, katerih koristi in interesi si nasprotujejo, opravlja strokovne naloge za Republiko Slovenijo.

11. člen **(zastopanje javnega interesa)**

Državno odvetništvo varuje javni interes v upravnem sporu in drugih primerih, ki jih določa zakon.

1. oddelek
Zastopanje pred sodišči, upravnimi organi in drugimi organi v Republiki Sloveniji

12. člen **(zastopanje pred sodišči v Republiki Sloveniji)**

(1) Državno odvetništvo pred sodišči v Republiki Sloveniji zastopa državo in državne organe.

(2) V postopku zaradi insolventnosti pri prijavi in uveljavljanju terjatev iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja in obveznega zdravstvenega zavarovanja, za katere

zakon določa, da jih je pristojna pobirati Finančna uprava Republike Slovenije, državno odvetništvo zastopa tudi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, razen če se temu odpove.

(3) Javna agencija, javni sklad, javni zavod, javni gospodarski zavod, samoupravna lokalna skupnost, javno podjetje ali gospodarska družba, ki je v celoti v lasti države, lahko predlaga, naj jo v posameznem postopku pred sodišči v Republiki Sloveniji, ki je zanjo ali za Republiko Slovenijo izjemnega pomena, zastopa državno odvetništvo. Državno odvetništvo lahko zastopanje navedenih subjektov odkloni z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika.

(4) Pri zastopanju subjektov iz tega člena državni odvetnik opravlja vsa procesna dejanja, kot jih je v postopku upravičena opravljati stranka ali udeleženec.

13. člen **(zastopanje pred upravnimi in drugimi organi v Republiki Sloveniji)**

(1) Pred upravnimi in drugimi organi v Republiki Sloveniji državno odvetništvo zastopa subjekte iz prejšnjega člena na podlagi pooblastila za zastopanje.

(2) Državno odvetništvo mora sprejeti pooblastilo za zastopanje subjektov iz prvega odstavka prejšnjega člena pred upravnimi organi. Državno odvetništvo lahko sprejem pooblastila za zastopanje subjektov iz drugega odstavka prejšnjega člena pred upravnimi organi odkloni z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika.

(3) Državno odvetništvo lahko sprejem pooblastila za zastopanje subjektov iz 12. člena pred drugimi organi odkloni z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika.

14. člen **(spor o prevzemu zastopanja)**

Če državno odvetništvo odkloni zastopanje po drugem odstavku 12. člena tega zakona ali prevzem pooblastila za zastopanje po prejšnjem členu (spor o prevzemu zastopanja), o vprašanju, ali naj državno odvetništvo prevzame zastopanje posameznega subjekta, odloči Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) na predlog tega subjekta.

15. člen **(sodelovanje strokovnjakov)**

(1) Državni odvetnik sme v posamezni zadevi pritegniti k sodelovanju zunanje strokovnjake, če oceni, da potrebuje njihovo pomoč glede posameznih strokovnih vprašanj in bo to pripomoglo k hitrejši razjasnitvi zadeve.

(2) Državno odvetništvo vodi in na svoji spletni strani redno objavlja evidenco zadev iz prejšnjega odstavka z navedbo strokovnjakov, ki so v posamezni zadevi sodelovali z državnim odvetnikom.

16. člen **(posredovanje podatkov o zadevi)**

- (1) Državni odvetnik samostojno opravlja naloge pravnega zastopanja v posamezni zadevi.
- (2) Zastopani subjekti državnemu odvetniku nemudoma posredujejo informacije o zadevi, s katerimi razpolagajo, zlasti poročila, pojasnila in druge podatke po kronološkem vrstnem redu nastanka.
- (3) Za začetek postopka ali vključitev v postopek, pripoznanje zahtevka, odpoved zahtevku, poravnavo, umik tožbe ali drugega začetnega procesnega akta, vložitev, odpoved ali umik pravnega sredstva je potrebno soglasje državnega odvetnika in zastopanega subjekta.
- (4) Če državni odvetnik in zastopani subjekt ne dosežeta soglasja glede procesnih dejanj iz prejšnjega odstavka, državni odvetnik zastopanemu subjektu poda pisno obrazložitev nameravanega procesnega dejanja.
- (5) Po prejemu obrazložitve iz prejšnjega odstavka lahko zastopani subjekt nemudoma zahteva obrazloženo mnenje vlade, na katero je državni odvetnik vezan.
- (6) Če zastopani subjekt v sedmih dneh po prejemu pisne obrazložitve državnega odvetnika ne zahteva obrazloženega mnenja vlade, državni odvetnik po svoji presoji opravi procesno dejanje iz tretjega odstavka tega člena.

17. člen **(poročanje v zadevah zastopanja)**

Državno odvetništvo zastopanim subjektom redno in na njihovo zahtevo poroča o zadevah, v katerih jih zastopa.

18. člen **(vročanje)**

- (1) Sodišča in drugi organi, pred katerimi državno odvetništvo zastopa subjekte iz 12. člena tega zakona, vročajo vsa pisanja organizacijski enoti državnega odvetništva, ki je v obravnavanem primeru pristojna za zastopanje.
- (2) Vročitev, ki ni opravljena v skladu s prejšnjim odstavkom, nima pravnega učinka.

2. oddelek Zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami

19. člen **(zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami)**

- (1) Državno odvetništvo zastopa Republiko Slovenijo pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami.
- (2) V primerih, ko državno odvetništvo zaradi dejanskih ali pravnih ovir ne more opravljati nalog zastopanja, vlada na predlog generalnega državnega odvetnika za zastopanje v posamezni zadevi pooblasti drugo strokovno usposobljeno domačo ali tujo pravno ali fizično osebo. Ta oseba državno odvetništvo redno obvešča o poteku postopka in se z njim posvetuje.

(3) V delovnopravnem, civilnem ali izvršilnem postopku pred tujim sodiščem, v katerem se uporablja tuje pravo in se nanaša na delovanje predstavništva Republike Slovenije v državi sprejemnici, lahko vodja diplomatskega predstavništva Republike Slovenije za zastopanje pooblasti strokovno usposobljeno tujo fizično ali pravno osebo. Vodja diplomatskega predstavništva o tem nemudoma obvesti državno odvetništvo.

3. oddelek

Zastopanje pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami

20. člen **(splošna določba)**

(1) Republiko Slovenijo pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami zastopa državni odvetnik.

(2) V primerih, ko državni odvetnik zaradi dejanskih ali pravnih ovir ne more opravljati nalog zastopanja, vlada na predlog generalnega državnega odvetnika za zastopanje v posamezni zadevi pooblasti drugo strokovno usposobljeno fizično osebo, ki je državljan Republike Slovenije. Ta oseba državno odvetništvo redno obvešča o poteku postopka in se z njim posvetuje.

(3) V primeru meddržavnih postopkov in v postopkih pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami, ki imajo pomembnejše mednarodnopravne oziroma zunanjepolitične posledice ali vplive, državni odvetnik nemudoma obvesti ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, ki lahko vladi predlaga, da celotno ali del zastopanja Republike Slovenije usklajuje oziroma vodi to ministrstvo. O poteku teh postopkov se ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, in državno odvetništvo redno obveščata.

(4) V posamezni zadevi iz prvih dveh odstavkov tega člena lahko Vlada na predlog generalnega državnega odvetnika, v primerih iz prejšnjega odstavka pa tudi na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, za pomoč pri zastopanju pritegne k sodelovanju drugo strokovno usposobljeno domačo ali tujo pravno ali fizično osebo.

(5) Državno odvetništvo v svojem finančnem načrtu zagotavlja pravice porabe za kritje stroškov zastopanja in pomoč pri zastopanju v primerih iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena. V primerih iz tretjega in četrtega odstavka, ko je vladna odločitev sprejeta na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, pravice porabe za kritje teh stroškov v svojem finančnem načrtu zagotovi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

(6) Za enotnost zastopanja Republike Slovenije pred mednarodnimi sodišči in mednarodnim arbitražami skrbi vodja mednarodnega oddelka.

21. člen **(sozastopanje pred Evropskim sodiščem za človekove pravice)**

(1) V skladu z usmeritvami državnega odvetnika ali druge osebe, ki zastopa Republiko Slovenijo v posamezni zadevi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, državo sozastopa tudi pravni svetovalec na stalnem predstavništvu Republike Slovenije, akreditiranem pri Svetu Evrope, ki ga na predlog ministra s predhodnim soglasjem ministra, pristojnega za

zunanje zadeve imenuje vlada za sozastopnika pred Evropskim sodiščem za človekove pravice (v nadaljnjem besedilu: sozastopnik).

(2) Sozastopnik sodeluje s sekretariatom Sveta Evrope, Evropskim sodiščem za človekove pravice in Odborom ministrskih namestnikov Sveta Evrope glede izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice po navodilu ministrstva, pristojnega za izvrševanje sodb Evropskega sodišča za človekove pravice. O svojem delu redno obvešča vodjo stalnega predstavništva.

(3) Sozastopnik lahko v posamezni zadevi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice dostopa do stališč Republike Slovenije in do konkretnih informacij, ki se nahajajo v posameznem spisu. Stališča in informacije sozastopniku posreduje, državni odvetnik, ki zastopa Republiko Slovenijo v posamezni zadevi.

(4) Sozastopnik v sodelovanju z ministrstvom izvaja naloge, ki se nanašajo na delovanje in reformo Evropskega sodišča za človekove pravice ter konvencijskega sistema.

(5) Sozastopnik mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja po zakonu, ki ureja zunanje zadeve, izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

- da ima najmanj deset let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na področju mednarodnega prava, evropskega prava človekovih pravic ali prava Evropske unije;
- da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali strokovna naslova diplomirani pravnik (UN) in magister prava oziroma je v tujini končal primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju ali z odločbo o priznavanju izobraževanja za namen zaposlitve ali z odločbo o nostrifikaciji in
- da izkazuje višjo raven znanja angleškega ali francoskega jezika po evropski jezikovni lestvici.

22. člen

(izvrševanje finančnih obveznosti v zvezi s postopki pred Evropskim sodiščem za človekove pravice)

Državno odvetništvo izvršuje finančne obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz sodb Evropskega sodišča za človekove pravice, enostranskih izjav, prijateljskih in izvensodnih poravnav, podanih oziroma sklenjenih z namenom zaključka postopka pred Evropskim sodiščem za človekove pravic, razen če zakon določa drugače.

23. člen

(sodelovanje v postopkih izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice)

Državno odvetništvo sodeluje z ministrstvom, pristojnim za usmerjanje ministrstev, glede izvrševanja sodb mednarodnih sodišč. To sodelovanje vključuje zlasti sodelovanje pri pripravi akcijskih načrtov in poročil, svetovanje glede zagotavljanja skladnosti zakonodaje in prakse organov s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, sodelovanje pri zagotavljanju prevodov odločitev tega sodišča proti Republiki Sloveniji ter sodelovanje pri objavljanju in razširjanju sodne prakse tega sodišča.

4. oddelek

Pravno svetovanje in oblikovanje pravnih mnenj

24. člen

(splošno)

Državno odvetništvo državi in državnim organom svetuje pri premoženjskopравnih zadevah.

25. člen

(oblikovanje pravnega mnenja na zahtevo vlade ali državnega organa)

(1) Na zahtevo vlade ali državnega organa državno odvetništvo oblikuje pravna mnenja, povezana z varstvom premoženjskih in drugih pravic in interesov Republike Slovenije, ter pravna mnenja o skladnosti mnenj in ravnanj državnih organov s prakso sodišč v Republiki Sloveniji ter prakso mednarodnih sodišč in mednarodnih arbitraž.

(2) Vlada ali državni organ vedno predhodno pridobi mnenje državnega odvetništva v zadevah iz prejšnjega odstavka, v katerih je vrednost predmeta več kot 100.000 eurov. Vrednost se smiselno ugotavlja po določbah o vrednosti predmeta postopka po zakonu, ki ureja sodne takse.

26. člen

(oblikovanje pravnega mnenja na predlog drugih subjektov)

(1) Javna agencija, javni sklad, javni zavod, javni gospodarski zavod, samoupravna lokalna skupnost, javno podjetje ali gospodarska družba, ki je v celoti v lasti države, lahko predlaga, naj državno odvetništvo oblikuje posamezno pravno mnenje, povezano z varstvom njenih premoženjskih in drugih pravic in interesov, če gre za zadevo, ki ima neposredne posledice za javna sredstva.

(2) Državno odvetništvo lahko z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika odkloni oblikovanje pravnega mnenja iz prejšnjega odstavka.

(3) Po prejemu mnenja iz prejšnjega odstavka lahko subjekt iz prvega odstavka tega člena v pomembnejših zadevah zahteva, naj o obveznosti oblikovanja mnenja državnega odvetništva odloči vlada.

5. oddelek

Predhodni postopek poskusa mirne rešitve spora

27. člen

(splošno)

(1) Kdor namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu, mora državnemu odvetništvu predhodno predlagati, naj se sporno razmerje na miren način reši pred uvedbo pravnega ali drugega postopka.

(2) Predhodni postopek po tem zakonu je postopek poskusa mirne rešitve spora (v nadaljnjem besedilu: predhodni postopek), v katerem sta stranki država ali državni organ in kdor namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu.

(3) Predhodni postopek se začne na dan, ko državno odvetništvo prejme predlog iz prvega odstavka tega člena.

(4) Predhodni postopek je pogoj za uvedbo pravnega ali drugega postopka. Kdor namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu pristojnemu sodišču ali drugemu organu predloži potrdilo o neuspelem poskusu mirne rešitve spora v predhodnem postopku, sicer se tožba ali drug predlog za začetek postopka s sklepom zavrže.

(5) Državno odvetništvo vodi evidenco vloženi predlogov za mirno rešitev spora in sklenjenih sporazumov v predhodnem postopku.

(6) Določbe glede predhodnega postopka ne veljajo za upravne postopke in upravne spore, postopke motenja posesti, postopke izvršbe na podlagi izvršilnega naslova, postopke uveljavljanja pravic iz delovnega razmerja, postopke uveljavljanja socialnovarstvenih pravic in nepravdne postopke za določitev odškodnine ali če drug zakon predhodni postopek pred začetkom sodnega postopka določa kot procesno predpostavko.

28. člen **(načelo vestnosti in poštenja)**

Stranke predhodnega postopka so se dolžne vestno in pošteno udeleževati postopka.

29. člen **(zaupnost podatkov)**

Vsi podatki, ki izvirajo iz predhodnega postopka ali so povezani z njim, so zaupni, razen če so se stranke sporazumele drugače, če njihovo razkritje zahteva zakon ali če je njihovo razkritje potrebno za izpolnitev ali prisilno izvršitev sporazuma o rešitvi spora.

30. člen **(dopustnost dokazov v drugem postopku)**

(1) Stranke in tretje osebe, ki so sodelovale v predhodnem postopku, se v arbitražnem, sodnem ali drugem podobnem postopku ne smejo sklicevati na oziroma predložiti kot dokaz ali pričati o:

- mnenjih in predlogih glede mogoče rešitve spora, ki so jih stranke izrazile med predhodnim postopkom,
- izjavah ali priznanjih dejstev, ki so jih stranke dale med predhodnim postopkom,
- predlogih državnega odvetnika,
- dejstvu, da je stranka pokazala pripravljenost sprejeti predlog za mirno rešitev spora,
- listinah, pripravljenih izključno za potrebe predhodnega postopka.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja ne glede na obliko podatkov in dokazov.

(3) Podatki iz prvega odstavka tega člena se v postopku pred arbitražo, sodiščem ali drugim državnim organom lahko razkrijejo ali uporabijo v dokazne namene samo pod pogoji in v obsegu, ki ga zahteva zakon, zlasti zaradi razlogov javnega reda ali kolikor je potrebno za izpolnitev ali prisilno izvršitev sporazuma o rešitvi spora.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo ne glede na to, ali je arbitražni, sodni ali drug podoben postopek povezan s sporom, glede katerega je potekal ali poteka predhodni postopek.

(5) Razen v primerih iz prvega odstavka tega člena dokazi, ki so sicer dopustni v arbitražnem, sodnem ali drugem podobnem postopku, ne postanejo nedopustni samo zato, ker so bili uporabljeni v predhodnem postopku.

31. člen **(učinek predhodnega postopka na zastaralne in prekluzivne roke)**

(1) Zastaranje zahtevka, ki je predmet predhodnega postopka, med trajanjem predhodnega postopka ne teče.

(2) Če se predhodni postopek konča brez sporazuma o rešitvi spora, se zastaranje nadaljuje od trenutka, ko je postopek končan. Čas, ki je pretekel pred začetkom predhodnega postopka, se všteje v zastaralni rok, ki ga določa zakon.

(3) Če je s posebnim predpisom določen rok za vložitev tožbe, se ta rok v zvezi z zahtevkom, ki je predmet predhodnega postopka, ne izteče prej kot 15 dni po koncu predhodnega postopka.

32. člen **(svet vlade za poravnave)**

(1) Če državni odvetnik in zastopani subjekt ne dosežeta soglasja o sklenitvi sporazuma v predhodnem postopku, lahko državni odvetnik ali zastopani subjekt zahtevata mnenje sveta vlade za poravnave (v nadaljnjem besedilu: svet).

(2) Svet sestavljajo trije člani, ki jih vlada imenuje za pet let. Predstavnik državnega odvetništva izmed višjih državnih odvetnikov predlaga generalni državni odvetnik. Predstavnik ministrstva, pristojnega za pravosodje, ki ima najmanj devet let delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu, predlaga minister za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: minister). Predstavnik ministrstva, pristojnega za finance, ki ima najmanj enajst let delovnih izkušenj in izobrazbo ekonomske smeri, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje, predlaga minister, pristojen za finance.

(3) Člani sveta iz prejšnjega odstavka imajo po enega namestnika, za katerega veljajo enaki pogoji kot za člana, ki ga nadomešča.

33. člen **(način delovanja sveta)**

(1) Svet deluje na sejah, ki jih sklicuje in vodi predstavnik državnega odvetništva, ki mora sejo sklicati najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve iz prvega odstavka prejšnjega člena.

(2) Sej sveta se lahko udeležita generalni državni odvetnik in predstojnik zastopanega subjekta, ki lahko podata svoja stališča in predloge o obravnavni zadevi.

(3) Administrativno-tehnična opravila za svet opravlja državno odvetništvo.

34. člen **(mnenje sveta)**

(1) Člani sveta na seji sveta oblikujejo mnenje glede smotrnosti mirne rešitve spora v predhodnem postopku, s katerim seznanijo državno odvetništvo.

(2) V zadevah z vrednostjo predmeta nad 100.000 eurov ali v pomembnejših zadevah lahko generalni državni odvetnik ali predstojnik zastopanega subjekta, ki se z mnenjem sveta ne strinja, zahteva, da o sklenitvi sporazuma odloči vlada.

35. člen **(konec predhodnega postopka)**

(1) Predhodni postopek se konča:

- z dnem sklenitve sporazuma o mirni rešitvi spora;
- z dnem, ko državno odvetništvo prejme pisno izjavo osebe, ki je začela pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu, da predhodnega postopka ne želi nadaljevati;
- z dnem, ko predlagatelj prejme pisno izjavo državnega odvetnika, da nadaljevanje postopka ni smiselno;
- po poteku treh mesecev od dneva začetka predhodnega postopka, če stranke niso sklenile sporazuma o mirni rešitvi spora.

(2) Državni odvetnik v skladu z drugo, tretjo in četrto alinejo prejšnjega odstavka v osmih dneh od dne, ko se je postopek končal, izda potrdilo o neuspelem poskusu mirne rešitve spora v predhodnem postopku.

36. člen **(stroški predhodnega postopka)**

Vsaka stranka nosi svoje stroške predhodnega postopka.

37. člen **(izvršilni naslov)**

Sporazum, sklenjen v predhodnem postopku, je izvršilni naslov, če je terjatev iz sporazuma zapadla.

III. poglavje ORGANIZIRANOST, SISTEMIZACIJA DELOVNIH MEST IN ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI DELA

1. oddelek Organiziranost državnega odvetništva

38. člen **(zagotavljanje pogojev za delovanje državnega odvetništva)**

(1) Državno odvetništvo opravlja naloge, s katerimi se zagotavljajo splošni pogoji za njegovo delovanje.

(2) Posamezne naloge iz prejšnjega odstavka lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega opravljanja prevzame ministrstvo.

39. člen **(generalni sekretar)**

(1) Državno odvetništvo ima generalnega sekretarja, ki je uradniški položaj.

(2) Generalni sekretar državnega odvetništva opravlja, usklajuje in nadzoruje splošna administrativna in kadrovska dela, finančno-računovodska opravila ter tehnična in druga spremljajoča dela za potrebe državnega odvetništva.

(3) Generalnega sekretarja državnega odvetništva imenuje in razrešuje generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra. Na položaj je imenovan za pet let z odločbo o imenovanju.

(4) Najpozneje tri mesece pred potekom obdobja imenovanja iz prejšnjega odstavka mora biti končan postopek javnega natečaja za položaj generalnega sekretarja državnega odvetništva. V istem roku lahko generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra ponovno imenuje generalnega sekretarja na isti položaj brez javnega natečaja.

(5) Z osebo, ki je bila za položaj iz prvega odstavka tega člena izbrana na javnem natečaju in pred tem ni imela statusa uradnika, se sklene pogodba o zaposlitvi za pet let.

40. člen **(kolegij državnega odvetništva)**

(1) Kolegij državnega odvetništva je strokovno posvetovalno telo, ki sprejema zlasti stališča o vprašanih, pomembnih za enotno uporabo zakonov in enotno izvrševanje pristojnosti državnega odvetništva.

(2) Člani kolegija državnega odvetništva so generalni državni odvetnik, njegov namestnik, vodje oddelkov na sedežu, vodje zunanjih oddelkov in generalni sekretar državnega odvetništva.

(3) Podrobnejša pravila o pristojnostih, sestavi in organiziranju dela kolegija državnega odvetništva se določijo v podzakonskem predpisu, ki ureja poslovanje državnega odvetništva.

41. člen **(organiziranost državnega odvetništva)**

(1) Državno odvetništvo opravlja naloge iz svoje pristojnosti na sedežu in zunanjih oddelkih.

(2) Sedež državnega odvetništva je v Ljubljani. Delo na sedežu se organizira v oddelkih, ki so notranje organizacijske enote. Mednarodni oddelek je stalni specializirani oddelek državnega odvetništva.

(3) Zunanji oddelki so zunanje organizacijske enote državnega odvetništva, ki delujejo v okviru svoje krajevne pristojnosti.

(4) Stvarno in krajevno pristojnost sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva na predlog generalnega državnega odvetnika določi minister s podzakonskim predpisom.

42. člen **(izključna pristojnost sedeža)**

Sedež državnega odvetništva je izključno pristojen za:

- zastopanje javnega interesa v upravnih sporih;
- zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami;
- zastopanje v postopkih za povrnitev škode, rehabilitacijo in uveljavitev drugih pravic oseb, ki so bile neupravičeno obsojene ali jim je bila neutemeljeno vzeta prostost po zakonu, ki ureja kazenski postopek, ali so jim bile neopravičeno izrečene sankcije ali jim je bila neutemeljeno vzeta prostost po zakonu, ki ureja prekrške;
- zastopanje v postopkih za revizijo postopkov javnega naročanja in
- opravljanje nalog, ki jih iz razlogov smotrnosti ali boljše usposobljenosti sedeža državnega odvetništva določi generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra.

43. člen **(pristojnost za zastopanje pred upravnimi organi)**

V upravnih postopkih je za zastopanje subjektov po tem zakonu pristojna organizacijska enota državnega odvetništva, ki na območju, kjer odloča upravni organ, zastopa te subjekte pred sodišči.

2. oddelek **Sistemizacija delovnih mest in letni raspored**

44. člen **(akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest)**

(1) Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest pri državnem odvetništvu, v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog državnega odvetništva, sprejme generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra.

(2) Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določa:

- sistemizacijo uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mest, s katero so določeni opisi nalog na posameznih delovnih mestih, ter
- pogoje za zasedbo delovnih mest in strukturo vseh uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mest po organizacijskih enotah.

(3) Pri zunanjih oddelkih državnega odvetništva, ki poslujejo tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku, se posebej določi število mest višjih državnih odvetnikov in državnih odvetnikov, za katere se zahteva izkaz višje ravni znanja italijanskega ali madžarskega jezika po evropski jezikovni lestvici.

45. člen **(letni raspored dela)**

(1) Generalni državni odvetnik z letnim razporedom dela določi letni razpored državnih odvetnikov na določena pravna področja ter vodje notranjih in zunanjih oddelkov.

(2) Letni razpored dela za naslednje koledarsko leto mora biti na spletni strani državnega odvetništva objavljen najpozneje do 15. decembra.

(3) Spremembe letnega razporeda dela med letom so dovoljene, če se pri državnem odvetništvu izprazni ali zasede eno ali več delovnih mest, če jih zahtevajo spremembe v primeru zadev in v drugih primerih, določenih v podzakonskem predpisu, ki ureja poslovanje državnega odvetništva.

(4) Spremembe iz prejšnjega odstavka ne morejo začeti veljati prej kakor v petih dneh po njihovi objavi na spletni strani državnega odvetništva.

3. oddelek Zagotavljanje javnosti dela

46. člen **(javnost dela)**

(1) Državno odvetništvo obvešča javnost o svojem delu. Obvestila javnosti morajo biti sestavljena tako, da varujejo ugled, zasebnost, tajnost ter druge zakonite interese strank in drugih udeležencev v postopku oziroma da ne škodujejo interesom postopka.

(2) Državno odvetništvo vodi ter na svoji spletni strani javno objavlja in redno posodablja podatke o izvajanju nalog, ki jih opravlja v okviru svojih pristojnosti.

(3) Podrobnejša pravila o obveščanju javnosti se določijo v podzakonskem predpisu, ki ureja poslovanje državnega odvetništva.

47. člen **(letno poročilo)**

(1) Generalni državni odvetnik na podlagi letnih poročil sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva pripravi skupno letno poročilo o delu za preteklo leto ter ga do 28. februarja tekočega koledarskega leta predloži ministrstvu. Minister lahko po prejemu predloga letnega poročila zahteva, da generalni državni odvetnik najpozneje v 15 dneh v letnem poročilu navede dodatne podatke, pojasnila ali oceno stanja.

(2) Letno poročilo vsebuje zlasti podatke o številu državnih odvetnikov in drugih uslužbencev državnega odvetništva, ki so dejansko opravljali delo v preteklem letu, številu prenesenih nerešenih zadev iz prejšnjih let, številu zadev, ki predstavljajo letni pripad, skupnem številu zadev v delu, številu rešenih zadev in načinu rešitve, številu nerešenih zadev, udeležbi državnih odvetnikov na narokih, opravljenih procesnih dejanjih in vloženi predlogih, ki niso zajeti med rešenimi zadevami, številu zadev, v katerih je bilo vloženo pravno sredstvo in odločitev o pravnem sredstvu. V letnem poročilu se navedejo tudi analize in ocene zahtevnejših primerov ter strateške usmeritve za nadaljnje delo državnega odvetništva.

(3) Podrobnejšo obliko letnega poročila določi minister s podzakonskim predpisom po predhodnem mnenju generalnega državnega odvetnika.

(4) Letno poročilo obravnava vlada najpozneje do konca maja tekočega koledarskega leta. Vlada lahko na predlog ministra poda obvezne usmeritve za prihodnje delo državnega odvetništva.

(5) Letno poročilo se po obravnavi na vladi objavi na spletni strani državnega odvetništva.

48. člen **(obveščanje ministrstva)**

(1) Državno odvetništvo z navedbo izvršenih in načrtovanih ukrepov redno obvešča ministrstvo o zadevah, v katerih opravlja naloge zastopanja pred mednarodnimi sodišči, mednarodnimi arbitražami in o pomembnejših zadevah pred sodišči v Republiki Sloveniji ali tujimi sodišči.

(2) Državno odvetništvo ministrstvo nemudoma obvesti o:

- izdani odločbi mednarodnega sodišča, s katero se je končal postopek pred mednarodnim sodiščem, v katerem državno odvetništvo zastopa Republiko Slovenijo;
- izdani odločbi sodišča v Republiki Sloveniji ali tujega sodišča, s katero se je končal postopek pred tem sodiščem, v katerem državno odvetništvo zastopa subjekte po tem zakonu in gre za pomembnejšo zadevo in
- izdani odločbi sodišča v Republiki Sloveniji, tujega ali mednarodnega sodišča, s katero je bil postopek končan zaradi očitnih postopkovnih napak državnega odvetnika ali drugega javnega uslužbenca državnega odvetništva.

(3) Podrobnejša pravila glede obveščanja v zadevah iz prvega odstavka tega člena se predpišejo s splošnimi navodili in podzakonskim predpisom, ki ureja poslovanje državnega odvetništva.

49. člen **(posvetovanja s posameznim državnim organom ali drugim subjektom)**

(1) Generalni državni odvetnik lahko ob zaznavi večjih težav v zvezi z opravljanjem pristojnosti državnega odvetništva pri posameznem državnem organu ali drugem subjektu, ki ga lahko zastopa po določbah tega zakona, izvede področno predstavitev dela državnega odvetništva in v tem okviru predstavi predloge možnih ukrepov na določenem delovnem področju.

(2) Predstojnik organa, kateremu je generalni državni odvetnik predstavil predloge možnih ukrepov, najpozneje v enem mesecu od izvedbe posvetovanja posreduje vladi in generalnemu državnemu odvetniku povzetek poročila o izvedbi posvetovanja.

IV. poglavje **GENERALNI DRŽAVNI ODVETNIK**

1. oddelek

Generalni državni odvetnik in namestnik generalnega državnega odvetnika

50. člen **(generalni državni odvetnik)**

(1) Generalni državni odvetnik je funkcionar, ki vodi in predstavlja državno odvetništvo, organizira in usklajuje delo državnih odvetnikov ter odgovarja za zakonitost, kakovost in učinkovitost dela državnega odvetništva.

(2) Generalnega državnega odvetnika imenuje vlada na obrazložen predlog ministra po predhodni pridobitvi mnenja komisije za presojo ustreznosti kandidatov za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.

(3) Generalni državni odvetnik daje splošna navodila za delo, s katerimi se zagotavlja enotna uporaba predpisov in enotno opravljanje nalog državnega odvetništva.

(4) Generalni državni odvetnik redno spremlja poslovanje državnega odvetništva in na tej podlagi sprejema ukrepe za obvladovanje pripada zadev. Če pride do povečanega števila nerešenih zadev, generalni državni odvetnik skladno s pravili podzakonskega predpisa, ki ureja poslovanje državnega odvetništva, sprejme program reševanja teh zadev.

(5) Generalni državni odvetnik ministru redno in na njegovo zahtevo poroča o izvrševanju pristojnosti in o vseh pomembnejših vprašanjih z delovnega področja državnega odvetništva.

51. člen

(namestnik generalnega državnega odvetnika)

(1) Generalni državni odvetnik ima namestnika, ki je funkcionar in ga za obdobje mandata generalnega državnega odvetnika na predlog generalnega državnega odvetnika s soglasjem ministra imenuje vlada.

(2) Namestnik generalnega državnega odvetnika je imenovan izmed višjih državnih odvetnikov.

(3) Namestnik generalnega državnega odvetnika v primeru odsotnosti generalnega državnega odvetnika opravlja naloge iz njegove pristojnosti. V drugih primerih lahko namestnik generalnega državnega odvetnika opravlja naloge iz pristojnosti generalnega državnega odvetnika na podlagi in v okviru pooblastila, ki ga za obravnavanje posameznih zadev izda generalni državni odvetnik.

(4) Namestnik generalnega državnega odvetnika ima v času opravljanja nalog iz pristojnosti generalnega državnega odvetnika vse pravice in obveznosti generalnega državnega odvetnika.

(5) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na generalnega državnega odvetnika, se smiselno uporabljajo za njegovega namestnika, razen če ta zakon določa drugače.

52. člen

(pravice in obveznosti generalnega državnega odvetnika in njegovega namestnika)

Generalni državni odvetnik in njegov namestnik imata poleg pravic in obveznosti iz prejšnjih dveh členov tudi pravice in obveznosti, ki veljajo za višje državne odvetnike.

53. člen

(začasno vodenje državnega odvetništva)

(1) Če nihče ni imenovan na mesto generalnega državnega odvetnika, če je generalnemu državnemu odvetniku funkcija prenehala, če je bil razrešen ali začasno odstranjen z dela, opravlja naloge iz pristojnosti generalnega državnega odvetnika njegov namestnik kot začasni vodja.

(2) Začasno vodenje se določi s sklepom vlade za dobo šestih mesecev in se lahko podaljša za največ šest mesecev.

2. oddelek

Pogoji za imenovanje in postopek imenovanja generalnega državnega odvetnika

54. člen **(pogoji za imenovanje)**

Za generalnega državnega odvetnika je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za izvolitev na sodniško mesto na višjem sodišču po zakonu, ki ureja sodniško službo.

55. člen **(objava)**

(1) Prosto mesto generalnega državnega odvetnika objavi po uradni dolžnosti ministrstvo najpozneje šest mesecev pred iztekom mandata iz prvega odstavka 50. člena tega zakona.

(2) Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razpisni rok za prijave ne sme biti krajši od 15 dni.

56. člen **(prijava na razpis)**

(1) Kandidati morajo prijavi priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, življenjepis z opisom svoje strokovne dejavnosti in šestletni strateški program dela državnega odvetništva.

(2) Šestletni strateški program dela državnega odvetništva mora vsebovati zlasti oceno stanja, oceno tveganj in priložnosti za izboljšanje delovanja, način zagotavljanja javnosti in preglednosti dela ter navedbo ukrepov in rokov za doseg zastavljenih ciljev.

57. člen **(komisija za presojo ustreznosti kandidatov)**

(1) Komisija za presojo ustreznosti kandidatov (v nadaljnjem besedilu: komisija) sodeluje v postopkih imenovanja generalnega državnega odvetnika in postopkih izbire višjih državnih odvetnikov.

(2) Komisijo sestavljajo predsednik in trije člani. Predsednik komisije je višji ali vrhovni sodnik, ki ga z njegovim soglasjem predlaga Sodni svet. Člani komisije so višji ali vrhovni državni tožilec, ki ga z njegovim soglasjem predlaga Državnotožilski svet, višji državni odvetnik, ki ga z njegovim soglasjem predlaga generalni državni odvetnik, in pravni strokovnjak, ki ga z njegovim soglasjem predlaga minister.

(3) Komisija sprejema odločitve z večino glasov. V primeru neodločenega izida prevlada stališče predsednika komisije.

(4) Komisijo za pet let imenuje minister.

(5) Predsednik in člani komisije imajo pravico do povrnitve potnih stroškov in do sejnine v višini, ki jo na predlog državnega odvetništva s sklepom določi minister. Sredstva se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

(6) Administrativno-tehnična opravila za komisijo opravlja ministrstvo.

58. člen

(postopek imenovanja generalnega državnega odvetnika)

(1) Po obravnavanju vseh kandidatur in opravljenem razgovoru s kandidati, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, minister izbere kandidata, ki je po njegovi presoji najprimernejši, in njegovo izbiro predloži v mnenje komisiji, ki s predlaganim kandidatom opravi razgovor in poda oceno o njegovi primernosti ali neprimernosti.

(2) Če komisija v svojem mnenju poda oceno o neprimernosti izbranega kandidata, lahko minister izbiro kandidata dodatno pisno obrazloži ali izbere drugega kandidata in njegovo izbiro predloži v mnenje komisiji, ki tudi z novim predlaganim kandidatom opravi razgovor in poda oceno o njegovi primernosti ali neprimernosti.

(3) Če komisija kljub dodatni obrazložitvi ministra poda oceno o neprimernosti izbranega kandidata, se razpis šteje za neuspešen.

(4) Minister kandidata, za katerega komisija v svojem mnenju poda oceno o primernosti, predlaga v imenovanje vladi.

(5) Če vlada na razpisano mesto ne imenuje predlaganega kandidata, lahko minister opravi ponovno izbiro med prijavljenimi kandidati ali odloči, da se razpis ponovi.

(6) Zoper odločbo vlade, s katero ta ne imenuje kandidata iz prejšnjega odstavka na mesto generalnega državnega odvetnika, je dovoljeno sprožiti upravni spor v osmih dneh od dneva vročitve odločbe.

(7) Pristojno sodišče mora odločiti v upravnem sporu v 30 dneh od prejema tožbe iz prejšnjega odstavka.

59. člen

(prisega)

(1) Generalni državni odvetnik pred nastopom funkcije pred predsednikom vlade izreče to prisego: »Prisegam, da bom svoje delo opravljal/-a vestno, pošteno in odgovorno, v skladu z ustavo in zakoni ter pri tem varoval/-a premoženjske in ustavne interese Republike Slovenije, javni interes ter ugled države in državnega odvetništva.«.

(2) Po pooblastilu predsednika vlade lahko generalni državni odvetnik izreče prisego pred ministrom.

3. oddelek

Prenehanje funkcije in razrešitev generalnega državnega odvetnika

60. člen

(prenehanje funkcije generalnega državnega odvetnika)

(1) Generalnemu državnemu odvetniku funkcija preneha:

- če se odpove funkciji generalnega državnega odvetnika,
- če izgubi državljanstvo Republike Slovenije,
- v primeru smrti, če izgubi poslovno sposobnost ali zdravstveno zmožnost za opravljanje službe,
- po poteku obdobja, za katero je bil imenovan.

(2) Funkcija generalnega državnega odvetnika iz razloga po prvi alineji prejšnjega odstavka preneha 60. dan po prispetju odpovedi na vlado.

(3) Šteje se, da je razlog iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena, razen v primeru smrti, nastopil z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa, razlog iz četrte alineje prvega odstavka tega člena pa z dnem, ko poteče obdobje, za katero je bil imenovan.

(4) O prenehanju funkcije iz prejšnjega odstavka vlada na obrazložen predlog ministra izda ugotovitveno odločbo.

61. člen

(razrešitev generalnega državnega odvetnika iz razloga nesposobnosti)

(1) Generalnega državnega odvetnika se razreši v primeru ugotovljene nesposobnosti za opravljanje funkcije.

(2) Generalni državni odvetnik je nesposoben za opravljanje funkcije, če državno odvetništvo ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov, ki bi zagotavljali kakovostno in učinkovito delovanje v skladu s programom dela, ali če na delovnem področju državnega odvetništva prihaja do ponavljajočih se napak pri poslovanju ali če pride do hujše strokovne napake pri poslovanju.

(3) Šteje se, da državno odvetništvo ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov, če iz razlogov, ki izhajajo iz državnega odvetništva, ne opravlja dela v določenih ali dogovorjenih rokih ali naloženega dela ne opravlja strokovno in kakovostno.

(4) Generalnega državnega odvetnika se ne razreši s funkcije, če dokaže, da je s skrbnostjo dobrega strokovnjaka storil vse, kar je bilo v njegovi pristojnosti, da bi preprečil, odpravil oziroma odvrnil strokovne napake ali slabo delovanje državnega odvetništva.

62. člen

(razrešitev generalnega državnega odvetnika iz krivdnega razloga)

(1) Generalnega državnega odvetnika se razreši, če je pravnomočno obsojen:

- za kaznivo dejanje, storjeno z zlorabo funkcije ali
- za naklepno kaznivo dejanje na kazen zapora, daljšo od šestih mesecev.

(2) Generalnega državnega odvetnika se lahko razreši, če je pravnomočno obsojen:

- za naklepno ali nenaklepno kaznivo dejanje na kazen zapora do šestih mesecev ali na drugo kazen ali mu je bila izrečena pogojna obsodba ali
- za nenaklepno kaznivo dejanje na kazen zapora, daljšo od šestih mesecev.

(3) Sodišče mora v primerih iz prejšnjih odstavkov pravnomočno sodbo nemudoma poslati ministrstvu.

63. člen **(odločba o razrešitvi)**

(1) O razrešitvi generalnega državnega odvetnika na predlog ministra odloči vlada po predhodnem mnenju komisije iz 57. člena tega zakona, ki opravi razgovor z generalnim državnim odvetnikom.

(2) Zoper odločbo o razrešitvi je dovoljeno sprožiti upravni spor v osmih dneh od dneva vročitve odločbe.

(3) Pristojno sodišče mora v upravnem sporu odločiti v 30 dneh od prejema tožbe iz prejšnjega odstavka.

V. poglavje

VIŠJI DRŽAVNI ODVETNIKI, DRŽAVNI ODVETNIKI, KANDIDATI ZA DRŽAVNE ODVETNIKE IN PRIPRAVNIKI

1. oddelek Splošne določbe

64. člen **(splošno)**

(1) Naloge državnega odvetništva opravljajo višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike v nazivih, ki jih določa akt o sistemizaciji delovnih mest.

(2) Za višje državne odvetnike veljajo določbe tega zakona, ki veljajo za državne odvetnike, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Za sklenitev, trajanje in prenehanje delovnega razmerja državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike ter za njihove pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja se uporabljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja in sistem javnih uslužbencev, če ta zakon ne določa drugače.

65. člen **(višji državni odvetniki in državni odvetniki)**

(1) Višji državni odvetniki in državni odvetniki opravljajo vse strokovne naloge v okviru pristojnosti državnega odvetništva, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Državni odvetniki zastopajo subjekte po določbah tega zakona v zadevah, ki sodijo v pristojnost splošnih sodišč prve stopnje, delovnih in socialnih sodišč ter upravnih organov. V drugih zadevah zastopajo subjekte po določbah tega zakona le v okviru pooblastila generalnega državnega odvetnika ali višjega državnega odvetnika.

(3) Višji državni odvetniki zastopajo subjekte tudi pred višjimi sodišči, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami, lahko pa tudi pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije.

66. člen **(kandidati za državne odvetnike)**

Kandidati za državne odvetnike pripravljajo strokovne podlage za delo državnih odvetnikov, nadomeščajo državne odvetnike pri zastopanju pred splošnimi sodišči prve stopnje, delovnimi in socialnimi sodišči prve stopnje ter upravnimi organi prve stopnje, spremljajo in proučujejo prakso sodišč in arbitraž ter opravljajo druge strokovne naloge po navodilu državnih odvetnikov.

67. člen **(pripravniki)**

(1) Pri državnem odvetništvu se določi ustrezno število mest za pripravnike, ki imajo pravno izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje.

(2) Število mest iz prejšnjega odstavka določi minister na predlog generalnega državnega odvetnika.

(3) Med pripravništvom se pripravnik usposablja po določenem programu pod mentorstvom mentorja, ki ga določi generalni državni odvetnik.

(4) Po opravljenem pripravništvu se lahko s pripravnikom brez javnega natečaja sklene delovno razmerje za mesto kandidata za državnega odvetnika, če je bil pripravnik izbran na javnem natečaju ali če gre za pripravnika štipendista, ki je bil izbran na javnem natečaju.

2. oddelek **Pogoji za sklenitev delovnega razmerja**

68. člen **(pogoji za sklenitev delovnega razmerja v državnem odvetništvu)**

(1) Delovno razmerje za opravljanje nalog višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, izpolnjuje tudi ta pogoja:

– da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali strokovna naslova diplomirani pravnik (UN) in magister prava ali je v tujini končala primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju ali z odločbo o priznavanju izobraževanja za namen zaposlitve ali z odločbo o nostrifikaciji in

– da je opravila pravniški državni izpit.

(2) Delo v mednarodnem oddelku lahko opravlja oseba iz prvega odstavka, ki izpolnjuje te pogoje:

- da izkazuje višjo raven znanja angleškega ali francoskega jezika po evropski jezikovni lestvici in
- da ima znanja ali tri leta delovnih izkušenj s področja mednarodnega prava, evropskega prava človekovih pravic ali prava Evropske unije.

69. člen **(posebni pogoji)**

(1) Kandidat, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, lahko sklene delovno razmerje za opravljanje nalog višjega državnega odvetnika, če ima najmanj devet let delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu ali je najmanj tri leta opravljal naloge državnega odvetnika.

(2) Kandidat, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, lahko sklene delovno razmerje za opravljanje nalog državnega odvetnika, če ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu.

3. oddelek
Sklenitev in prenehanje delovnega razmerja

70. člen **(objava prostega delovnega mesta)**

Prosto delovno mesto državnega odvetnika razpiše ministrstvo najpozneje v 15 dneh po prejemu obrazloženega predloga generalnega državnega odvetnika.

71. člen **(postopek izbire višjega državnega odvetnika)**

(1) Po obravnavanju vseh kandidatur in opravljenem razgovoru s kandidati za višje državne odvetnike, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, generalni državni odvetnik izbere kandidata, ki je po njegovi presoji najprimernejši, in njegovo izbiro predloži v mnenje komisiji iz 57. člena tega zakona, ki s predlaganim kandidatom opravi razgovor in poda oceno o njegovi primernosti.

(2) Če komisija v svojem mnenju poda oceno o neprimernosti izbranega kandidata, lahko generalni državni odvetnik izbiro kandidata dodatno pisno obrazloži ali izbere drugega kandidata in njegovo izbiro predloži v mnenje komisiji, ki tudi z novim predlaganim kandidatom opravi razgovor in poda oceno o njegovi primernosti.

(3) Če komisija tudi po dodatni obrazložitvi generalnega državnega odvetnika poda oceno o neprimernosti izbranega kandidata, se razpis šteje za neuspešen.

72. člen **(sklenitev delovnega razmerja)**

Izbrani kandidat za mesto višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika se imenuje v naziv najpozneje v osmih dneh od dokončnosti sklepa o izbiri in najpozneje v nadaljnjih osmih dneh se mu ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi.

73. člen (prisega)

Državni odvetnik pred nastopom dela pred ministrom izreče to prisego: »Prisegam, da bom svoje delo opravljal/-a vestno, pošteno in odgovorno, v skladu z ustavo in zakoni ter pri tem varoval/a premoženjske in ustavne interese Republike Slovenije, javni interes, ter ugled države in državnega odvetništva«.

4. oddelek Začasna napotitev v drug državni organ

74. člen (začasna napotitev)

(1) Državni odvetnik je za opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog lahko napoten na delo v drug državni organ, vendar najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(2) Odločba o začasni napotitvi mora biti državnemu odvetniku vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela in mora vsebovati obrazložitev, zakaj bo z napotitvijo zagotovljeno učinkovitejše opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog. Odločba je dokončna.

(3) Za začasno napotitev po določbah tega člena ne veljajo omejitve zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, glede oddaljenosti kraja opravljanja dela od dotedanjega kraja opravljanja dela.

(4) Neposredno po zaključku začasne napotitve po prvem odstavku tega člena je državni odvetnik lahko ponovno začasno napoten le, če s tem soglaša.

5. oddelek Pravice in obveznosti državnih odvetnikov

75. člen (službeno oblačilo)

(1) Državnemu odvetniku pripada službeno oblačilo (toga).

(2) Obliko in način nošenja službenega oblačila določi minister s podzakonskim predpisom.

76. člen (službena izkaznica)

(1) Državni odvetnik in kandidat za državnega odvetnika imata službeno izkaznico, s katero se izkažeta pri izvrševanju svojih pristojnosti.

(2) Ministrstvo vodi evidenco o izdanih službenih izkaznicah. Za posamezno izkaznico se v evidenco vpisujejo naslednji podatki:

- osebno ime imetnika izkaznice,
- registrska številka izkaznice,
- datum izdaje,
- datum prenehanja veljavnosti oziroma nadomestitve izkaznice in razlog za prenehanje veljavnosti oziroma nadomestitev izkaznice,
- datum uničenja in razlog za uničenje izkaznice.

(3) Državno odvetništvo ministrstvo redno in tekoče obvešča o podatkih iz prejšnjega odstavka.

(4) Obrazec službene izkaznice državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika ter postopek izdajanja, uničevanja ter evidentiranja službene izkaznice določi minister s podzakonskim predpisom.

77. člen **(omejitev uporabe informacij)**

(1) Državni odvetnik ne sme v neslužbene namene uporabljati informacij, podatkov ali spoznanj, do katerih ima dostop pri opravljanju nalog državnega odvetništva, razen v raziskovalne ali izobraževalne namene s soglasjem generalnega državnega odvetnika, pri čemer ne sme razkriti osebnih podatkov, podatkov, ki so davčna tajnost, poslovnih skrivnosti in drugih varovanih podatkov.

(2) Državni odvetnik ne sme uporabljati ter dajati informacij, podatkov in spoznanj za doseganje kakršne koli premoženjske ali druge koristi zase ali za drugo osebo.

(3) Obveznost iz tega člena velja tudi za kandidate za državne odvetnike, druge javne uslužbenke državnega odvetništva in druge osebe, ki jih državni odvetnik po tem zakonu pritegne v postopek.

(4) Državni odvetnik, ki mu preneha delovno razmerje, mora podatke iz prejšnjih odstavkov varovati tudi po prenehanju delovnega razmerja.

78. člen **(opravljanje nalog med stavko)**

(1) Državno odvetništvo zaradi posebnega pomena nemotenega delovanja tudi med stavko zagotavlja opravljanje del in nalog iz svoje pristojnosti, s katerimi se v skladu s tem in drugimi zakoni ščiti javna korist.

(2) O podrobnem načinu opravljanja delovnih nalog iz prejšnjega odstavka se pred nastopom stavke s pisnim sporazumom dogovorita generalni državni odvetnik in stavkovni odbor. Če dogovora ni, generalni državni odvetnik z upoštevanjem pravice do stavke s splošnim aktom določi način opravljanja nalog iz prejšnjega odstavka, ki jih mora državno odvetništvo opravljati med stavko, da se ne ogrozijo premoženjske in druge pravice ter interesi države.

79. člen **(splošno)**

- (1) Državnemu odvetniku se lahko izrečejo disciplinske sankcije ob pogojih in po postopku, predpisanih v tem zakonu.
- (2) Kazenska odgovornost in odgovornost za prekršek ne izključujeta disciplinske odgovornosti državnega odvetnika.
- (3) V okviru disciplinskega postopka ni dovoljeno posegati v samostojnost državnega odvetnika pri izvrševanju pristojnosti državnega odvetništva.
- (4) Disciplinski postopek je hiter.

80. člen **(disciplinske kršitve)**

- (1) Državnemu odvetniku, ki je naklepno ali iz malomarnosti kršil službene dolžnosti, predpisane z zakonom ali podzakonskim predpisom, se lahko izreče disciplinska sankcija.
- (2) Dejanja, ki pomenijo kršitev službenih dolžnosti državnih odvetnikov, so:
 1. dejanje, ki ima zakonske znake kaznivega dejanja, storjenega pri izvrševanju pristojnosti državnega odvetništva;
 2. neizpolnitev ali odklonitev izpolnitve službenih dolžnosti brez zakonitega razloga;
 3. nevestno, nepravočasno, neustrezno ali malomarno izvrševanje pristojnosti državnega odvetništva;
 4. ravnanje v nasprotju s splošnimi navodili generalnega državnega odvetnika;
 5. nezakonito ali nesmotrno razpolaganje s finančnimi ali materialnimi sredstvi državnega odvetništva;
 6. kršitev dolžnosti varovanja in obravnavanja uradne in druge tajnosti, določene s predpisom;
 7. zloraba položaja ali prekoračitev uradnih pooblastil;
 8. zloraba pravice do odsotnosti z dela;
 9. nedoseganje pričakovanih delovnih dosežkov po obsegu, kakovosti ali uspešnosti več kakor tri mesece zaporedoma iz neopravičenih razlogov;
 10. kršitev vrstnega reda ali prednostnega obravnavanja zadev, določenega z zakonom ali podzakonskim predpisom, ki ureja poslovanje državnega odvetništva;
 11. opravljanje funkcij, dela ali dejavnosti, ki niso združljive z nalogami državnega odvetništva ali pomenijo nasprotje interesov;
 12. kršitev določb o omejitvi pravice do stavke;
 13. vedenje ali ravnanje državnega odvetnika, s katerim se krši ugled državnega odvetništva;
 14. neprimerno, nedostojno ali žaljivo vedenje ali izražanje do posameznikov, državnih organov in pravnih oseb v zvezi z izvrševanjem pristojnosti državnega odvetništva;
 15. oviranje delovanja državnega odvetništva zaradi uveljavljanja lastnih pravic;
 16. sprejemanje daril ali drugih koristi v zvezi z izvrševanjem pristojnosti državnega odvetništva ali izraba položaja ali ugleda državnega odvetništva zaradi uveljavljanja pravic ali koristi;
 17. zanemarjanje ali opustitev mentorskih nalog;
 18. nespoštovanje izdanih odločb o premestitvi ali dodelitvi državnega odvetnika;
 19. poslovanje z drugimi organi, strankami, njihovimi pooblaščenici in drugimi osebami v nasprotju z določbami zakona ali podzakonskega predpisa;

20. neupoštevanje ukrepov za redno in učinkovito opravljanje nalog državnega odvetništva ali kršitev ali opustitev ukrepov po posebnih programih reševanja zadev;
21. neizpolnjevanje dolžnosti strokovnega izobraževanja;
22. kršitev predpisov o varstvu in zdravju pri delu ter o varstvu pred požarom in eksplozijo ali ukrepov za zagotavljanje varnosti v skladu s podzakonskim predpisom, ki ureja poslovanje državnega odvetništva in drugimi podzakonskimi predpisi;
23. kršitev določb podzakonskega predpisa o uporabi službenega oblačila.

(3) Hujše disciplinske kršitve po tem zakonu so dejanja, navedena v 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 11., 12., 16., 18. in 20. točki prejšnjega odstavka, dejanje iz 5. točke prejšnjega odstavka pa le, če gre za nezakonito razpolaganje s finančnimi ali materialnimi sredstvi.

81. člen **(disciplinske sankcije)**

(1) Disciplinski sankciji za lažje disciplinske kršitve sta:

- pisni opomin,
- denarna kazen, ki se sme izreči največ v višini 50 odstotkov plače državnega odvetnika za polni delovni čas, izplačane za mesec, v katerem je bila storjena lažja kršitev.

(2) Disciplinska sankcija za težje disciplinske kršitve je denarna kazen, ki se sme izreči največ v višini 80 odstotkov plače državnega odvetnika za polni delovni čas, izplačane za mesec, v katerem je bila storjena težja kršitev,

(3) Disciplinske sankcije se izrekajo kot glavne sankcije, denarna kazen pa se lahko izreče kot glavna ali stranska sankcija.

(4) Disciplinska sankcija se izreče sorazmerno teži storjene disciplinske kršitve.

(5) Pravnomočni sklep o izrečeni disciplinski sankciji se pošlje ministrstvu in generalnemu državnemu odvetniku, ki disciplinsko sankcijo izvrši.

82. člen **(disciplinski organi)**

(1) V disciplinskih postopkih zoper državne odvetnike delujejo disciplinski tožilec in njegov namestnik, disciplinska komisija prve stopnje in disciplinska komisija druge stopnje.

(2) Disciplinski organi so imenovani za štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

83. člen **(disciplinski tožilec)**

(1) Disciplinski postopek uvede in zastopa disciplinski tožilec, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča njegov namestnik.

(2) Disciplinski tožilec in njegov namestnik sta višja državna odvetnika, ki ju z njunim soglasjem imenuje generalni državni odvetnik.

84. člen

(disciplinska komisija prve stopnje)

(1) Disciplinska komisija prve stopnje ima devet članov:

- tri sodnike, ki jih na predlog predsednika disciplinskega sodišča prve stopnje po zakonu, ki ureja sodniško službo, izmed članov tega sodišča z njihovim soglasjem imenuje generalni državni odvetnik,
- tri višje državne odvetnike, ki jih z njihovim soglasjem imenuje generalni državni odvetnik in
- tri uslužbenke ministrstva, ki jih izmed univerzitetnih diplomiranih pravnikov ali magistrstov prava z najmanj tremi leti praktičnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu imenuje minister.

(2) Generalni državni odvetnik izmed višjih državnih odvetnikov določi predsednika disciplinske komisije in dva namestnika ter vrstni red, po katerem namestnika nadomeščata predsednika v njegovi odsotnosti.

(3) Sestavo senata v posameznem primeru določi predsednik disciplinske komisije prve stopnje.

(4) Disciplinska komisija prve stopnje v posameznem primeru odloča v senatu treh članov. Predsednik senata v posamezni zadevi je višji državni odvetnik ali njegov namestnik, drugi in tretji član senata pa sta sodnik in uslužbenec ministrstva.

85. člen

(disciplinska komisija druge stopnje)

Disciplinska komisija druge stopnje je sestavljena iz članov komisije iz 57. člena tega zakona.

86. člen

(uvedba disciplinskega postopka)

(1) Disciplinski tožilec mora uvesti disciplinski postopek zoper državnega odvetnika, ko prejme pisno zahtevo generalnega državnega odvetnika ali ministra.

(2) Disciplinski tožilec lahko uvede disciplinski postopek, če je na kakršenkoli način izvedel za dejstva ali dokaze, na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da je državni odvetnik kršil službene dolžnosti.

(3) Sklep o uvedbi disciplinskega postopka se vroči državnemu odvetniku.

87. člen

(potek disciplinskega postopka)

(1) V disciplinskem postopku na prvi stopnji se opravi obravnava, na kateri ima državni odvetnik pravico do zagovora.

(2) Za vabljenje, vročanje, izvedbo obravnave in zapisnik se v disciplinskem postopku smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek.

(3) Če se v disciplinskem postopku ugotovi, da so podani razlogi za sum, da je državni odvetnik storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, mora oseba, ki odloča o disciplinski odgovornosti, nemudoma podati ovadbo pristojnemu državnemu tožilcu.

(4) Zoper odločbo disciplinske komisije prve stopnje je dovoljena pritožba v roku 15 dni, ki jo lahko vloži državni odvetnik, zoper katerega poteka disciplinski postopek, generalni državni odvetnik ali minister.

(5) O pritožbi na seji brez obravnave odloči disciplinska komisija druge stopnje, ki svoje odločitve sprejema z večino glasov. V primeru neodločenega izida prevlada stališče predsednika komisije.

88. člen **(zastaralni roki)**

(1) Disciplinskega postopka zoper državnega odvetnika ni mogoče uvesti, ko pretečeta dve leti od dneva kršitve. Zastaralni rok začne teči s prenehanjem ravnanja ali opustitve, ki pomenita disciplinsko kršitev.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko disciplinski postopek zoper državnega odvetnika, ki je bil pravnomočno obsojen, uvede najpozneje v treh mesecih od dneva pravnomočnosti kazenske obsodilne odločbe.

(3) Zastaranje pretrga vsako procesno dejanje pristojnega organa za pregon državnega odvetnika zaradi storjene disciplinske kršitve. Zastaranje se pretrga tudi, če državni odvetnik v času, ko teče zastaralni rok, stori novo disciplinsko kršitev.

(4) Disciplinski pregon zastara v vsakem primeru, ko pretečejo štiri leta od storitve disciplinske kršitve.

(5) Izrečena disciplinska sankcija se ne sme začeti izvrševati, po preteku enega leta od dneva, ko je disciplinska odločba postala pravnomočna.

7. oddelek **Začasna odstranitev z dela**

89. člen **(suspenz)**

(1) Če je zoper državnega odvetnika uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno pri opravljanju službe državnega odvetnika, in ki se preganja po uradni dolžnosti, mora generalni državni odvetnik državnemu odvetniku izreči začasno odstranitev z dela (v nadaljnjem besedilu: suspenz).

(2) Če je zoper državnega odvetnika uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je mogoče izreči kazen zapora, daljšo od dveh let, lahko generalni državni odvetnik izreče suspenz po predhodnem mnenju komisije iz 57. člena tega zakona.

(3) O suspenzu generalnega državnega odvetnika v primerih iz prejšnjih odstavkov odloči vlada na obrazložen predlog ministra po predhodnem mnenju komisije iz 57. člena tega zakona.

(4) Odločitev o suspenzu mora biti obrazložena.

(5) Državno tožilstvo nemudoma obvesti pristojne osebe po prvem, drugem in tretjem odstavku tega člena o uvedbi kazenskega postopka zoper državnega odvetnika ali generalnega državnega odvetnika.

90. člen
(pritožba zoper suspenz)

(1) Zoper odločitev o suspenzu se lahko državni odvetnik v 15 dneh od prejema odločbe pritoži na vlado.

(2) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

VI. poglavje
NADZOR NAD DELOM DRŽAVNEGA ODVETNIŠTVA

91. člen
(izvajanje nadzora)

(1) Nadzor nad delom državnega odvetništva se izvaja v obliki splošnega, delnega ali posamičnega pregleda dela državnih odvetnikov in drugih uslužbencev državnega odvetništva s pregledovanjem spisov, vpisnikov in druge dokumentacije.

(2) Nadzor se uvede z odredbo o nadzoru, ki jo lahko generalni državni odvetnik izda na lastno pobudo, mora pa jo izdati na zahtevo ministra. V odredbi o nadzoru se določijo vrsta, obseg in način opravljanja nadzora.

(3) Spise pregledujejo državni odvetniki, vpisnike in drugo dokumentacijo pa tudi drugi uslužbenci državnega odvetništva v skladu s pisnim pooblastilom generalnega državnega odvetnika, ki je sestavni del odredbe o nadzoru.

(4) V okviru nadzora se pregledujejo ter ocenjujejo zakonitost in pravočasnost dela, smotrnost uporabe procesnih pooblastil in skladnost strokovnih odločitev z izdanimi splošnimi navodili.

(5) O opravljenem nadzoru se izdela poročilo.

(6) Državni odvetniki in drugi uslužbenci državnega odvetništva, katerih delo je bilo pregledano, morajo biti seznanjeni z ugotovitvami nadzora in imajo pravico posredovati pojasnila ali vložiti ugovor pri generalnem državnem odvetniku v 15 dneh od prejema poročila iz prejšnjega odstavka.

(7) O ugovoru iz prejšnjega odstavka odloča višji državni odvetnik, ki ni opravljal pregleda in ki ga za vsak primer posebej določi generalni državni odvetnik. Odločitev o ugovoru mora biti obrazložena in je dokončna.

(8) Končno poročilo o opravljenem nadzoru se pošlje ministrstvu.

92. člen
(vrste pregledov)

(1) S splošnim pregledom se opravlja nadzor dela oddelkov na sedežu ali dela zunanjih oddelkov državnega odvetništva, z delnim pregledom se opravlja nadzor dela v posameznih vrstah zadev, s posamičnim pregledom pa se opravlja nadzor dela v posamezni zadevi.

(2) Splošni pregled dela vsakega posameznega oddelka na sedežu in vsakega posameznega zunanjega oddelka državnega odvetništva se opravi najmanj enkrat na tri leta.

93. člen **(odprava pomanjkljivosti in napak)**

(1) Če se pri strokovnem pregledu ugotovijo pomanjkljivosti ali večji obseg nepravilnosti, je v končnem poročilu o strokovnem pregledu treba predlagati ustrezne ukrepe in določiti rok za njihovo izvedbo.

(2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka se opravi kontrolni pregled izvršitve ukrepov in preveri njihov učinek.

(3) Na podlagi ugotovitev strokovnih pregledov o pomanjkljivostih in napakah pri delu državnih odvetnikov Center za izobraževanje v pravosodju in državno odvetništvo izvajata ustrezne izobraževalne oblike.

VII. poglavje **PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**

94. člen **(začetek dela Državnega odvetništva Republike Slovenije)**

(1) Državno odvetništvo Republike Slovenije začne z delovanjem z dnem začetka uporabe tega zakona v prostorih, v katerih deluje Državno pravobranilstvo Republike Slovenije.

(2) Z dnem, ko začne z delovanjem Državno odvetništvo Republike Slovenije po tem zakonu, preneha z delom Državno pravobranilstvo Republike Slovenije po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15).

(3) Državno odvetništvo z dnem ukinitve Državnega pravobranilstva Republike Slovenije prevzame dokumentarno in arhivsko gradivo Državnega pravobranilstva Republike Slovenije.

95. člen **(generalni državni pravobranilec, namestnik generalnega državnega pravobranilca, državni pravobranilci, pomočniki državnih pravobranilcev in drugi javni uslužbenci Državnega pravobranilstva)**

(1) Generalni državni pravobranilec, ki je bil imenovan po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15) do poteka mandata nadaljuje delo kot generalni državni odvetnik.

(2) Namestnik generalnega državnega pravobranilca, ki je bil imenovan po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-

ZUPPJS15), do poteka mandata nadaljuje delo kot namestnik generalnega državnega odvetnika.

(3) Državni pravobranilci, ki so bili imenovani po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15) do poteka mandata nadaljujejo delo kot višji državni odvetniki, pri čemer obdržijo doseženi plačni razred, pridobljen v nazivu državnega pravobranilca.

(4) Pomočniki državnih pravobranilcev, ki so bili imenovani po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15) do poteka mandata nadaljujejo delo kot državni odvetniki, pri čemer obdržijo doseženi plačni razred, pridobljen v nazivu pomočnika državnega pravobranilca.

(5) Državni pravobranilci, pomočniki državnih pravobranilcev in javni uslužbenci, ki so bili po Zakonu o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15) in Državnopravobranilskem redu (Uradni list RS, št. 8/15), razporejeni v Oddelek za evropske zadeve Državnega pravobranilstva, z dnem začetka uporabe tega zakona nadaljujejo delo v mednarodnem oddelku po tem zakonu.

(6) Javni uslužbenci Državnega pravobranilstva nadaljujejo delo pri državnem odvetništvu, kamor se premestijo po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja in sistem javnih uslužbencev, ki veljajo za trajne premestitve javnih uslužbencev v okviru istega delodajalca zaradi delovnih potreb.

(7) Glede pravic, dolžnosti ter prenehanja funkcije in razrešitve oseb iz prvega do četrtega odstavka tega člena se do izteka njihovega mandata uporablja Zakon o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15).

96. člen

(dopolnitev zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju)

V Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15) se v Prilogi 3 pri plačnih razredih funkcij v drugih državnih organih - A4 funkcija »generalni državni pravobranilec« spremeni v »generalni državni odvetnik«, funkcija »namestnik generalnega državnega pravobranilca« v »namestnik generalnega državnega odvetnika«, funkcija »državni pravobranilec« pod šifro funkcije A047520 ter funkcija »pomočnik državnega pravobranilca« pod šifro funkcije A047535 se črtata.

97. člen

(uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih)

Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12, 98/12, 16/13, 18/13, 36/13, 51/13, 59/13,

14/14, 28/14, 43/14, 76/14, 91/14, 36/15, 57/15, 4/16, 44/16 in 58/16) se z določbami tega zakona uskladi v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

98. člen
(sprejem akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest)

Generalni državni odvetnik najpozneje do začetka uporabe tega zakona po predhodnem soglasju ministra sprejme akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest državnega odvetništva.

99. člen
(vštetje)

Čas opravljanja funkcije državnega pravobranilca ali pomočnika državnega pravobranilca se glede pravic in dolžnosti po zakonu, ki ureja delovna razmerja in sistem javnih uslužbencev, šteje za čas opravljanja dela višjega državnega odvetnika ali državnega odvetnika.

100. člen
(izrazi v drugih zakonih)

(1) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »Državno pravobranilstvo«, pomeni ta izraz državno odvetništvo.

(2) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »generalni državni pravobranilec«, pomeni ta izraz generalnega državnega odvetnika.

(3) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »državni pravobranilec« ali »pravobranilec«, pomenita ta izraza višjega državnega odvetnika.

(4) Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraz »pomočnik državnega pravobranilca«, pomeni ta izraz državnega odvetnika.

101. člen
(službene izkaznice)

Službene izkaznice, izdane na podlagi Državnopravobranilskega reda (Uradni list RS, št. 8/15), se uporabljajo do izdaje novih izkaznic.

102. člen
(disciplinski organi)

Disciplinski organi se imenujejo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

103. člen
(dokončanje že začetih disciplinskih postopkov)

Disciplinski postopki in postopki za začasno odstranitev z opravljanja funkcije za kršitve oziroma dejanja, ki so bila storjena pred začetkom uporabe tega zakona, se nadaljujejo in dokončajo po dosedanjih predpisih.

104. člen
(dokončanje že začelih nadzorstvenih pregledov)

Nadzorstveni pregledi, odrejeni pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

105. člen
(uskladitev razporejanja dela in dodeljevanja zadev)

Razporedi dela, organizacija oddelkov in notranjih organizacijskih enot ter dodeljevanje zadev pri Državnem pravobranilstvu se uskladijo z določbami tega zakona najpozneje do začetka uporabe tega zakona.

106. člen
(dokončanje začelih zadev in postopkov)

(1) Zadeve, ki do začetka uporabe tega zakona še niso zaključene, se dokončajo po dosedanjih predpisih, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Postopki pred mednarodnimi in tujimi sodišči in arbitražami, ki do začetka veljavnosti tega zakona še niso zaključeni, se dokončajo po dosedanjih predpisih, razen če vlada odloči drugače.

107. člen
(dopolnitev zakona, ki ureja zemljiško knjigo)

Do uveljavitve dopolnitve zakona, ki ureja zemljiško knjigo, velja, da se izvensodna poravnava, sklenjena med državnim odvetnikom in nasprotno stranko v predhodnem postopku poskusa mirne rešitve spora, šteje za listino, ki je podlaga za vknjižbo pravice v zemljiško knjigo.

108. člen
(imenovanje članov sveta vlade za poravnave)

Člane sveta vlade za poravnave imenuje vlada v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

109. člen
(imenovanje članov komisije za presojo ustreznosti kandidatov)

(1) Člane komisije za presojo ustreznosti kandidatov predstojniki organov iz 57. člena tega zakona predlagajo v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Komisija se imenuje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

110. člen
(izdaja podzakonskih predpisov)

Podzakonski predpisi, določeni s tem zakonom, se izdajo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

111. člen
(prenehanje veljavnosti in uporaba predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 77/09, 46/13 in 95/14-ZUPPJS15), njegove določbe pa se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona, razen 30. člena.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati tudi:

- Državnopravobranilski red (Uradni list RS, št. 8/15),
- Pravilnik o določitvi števila mest državnih pravobranilcev in pomočnikov državnega pravobranilca (Uradni list RS, št. 97/06, 51/08 in 89/08),
- Uredba o pogojih, merilih in obsegu plačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za državne pravobranilce (Uradni list RS, št. 71/07),
- Pravilnik o uradni izkaznici državnega pravobranilca, pomočnika državnega pravobranilca ter višjih strokovnih sodelavcev in strokovnih sodelavcev (Uradni list RS, št. 16/04),
- Pravilnik o obliki in načinu nošenja službenega oblačila državnega pravobranilca in pomočnika državnega pravobranilca (Uradni list RS, št. 5/09).

(3) Podzakonski predpisi iz drugega odstavka tega člena se uporabljajo do izdaje podzakonskih predpisov po tem zakonu.

112. člen
(uveljavitev in začetek uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu (vsebina):

Gre za napovedni člen, ki kratko in jasno opredeli posamezna področja, ki so predmet urejanja v tem zakonu. Predlog zakona ureja položaj, pristojnosti in organizacijo državnega odvetništva, pristojnosti ter posebnosti delovno-pravnih razmerij državnih odvetnikov, nadzor nad delom državnega odvetništva in druga vprašanja, povezana z delovanjem državnega odvetništva.

K 2. členu (Državno odvetništvo Republike Slovenije):

Po veljavni ureditvi v ZDPra je Državno pravobranilstvo samostojen pravosodni državni organ, katerega pristojnost je uresničevanje določenega dela izvršilne funkcije države, ki pomeni uresničevanje in varstvo premoženjskih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja v sodnih ali upravnih postopkih ter pravno svetovanje državi oziroma njenim organom in organizacijam.

Kot izhaja iz uvodnih obrazložitvev h gradivu, je predlagatelj v zadnjem letu pripravil podroben primerjalnopravni pregled ureditev pravobranilstva v evropskih državah ter ugotovil, da so v Evropi pravobranilstva organizirana na mnogo različnih načinov. V nekaterih državah je zastopnik finančnih interesov države organiziran kot poseben državni organ, drugje je organiziran znotraj finančnega ali pravosodnega ministrstva, marsikje pa je naloga zastopanja države pred sodišči zaupana kar zasebnim odvetniškim družbam.

S predlagano ureditvijo se predvideva, da bo Državno odvetništvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: državno odvetništvo) kot poseben državni organ opravljalo strokovne naloge na področju varstva premoženjskih in drugih pravic in interesov države prek pravnega zastopanja pred sodišči, upravnimi organi in drugimi organi v Republiki Sloveniji, pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami. Pri svojem delu bo državno odvetništvo samostojno in avtonomno po določbah tega zakona, Ministrstvo za pravosodje pa bo skladno z določbami tega zakona nadzorovalo njegovo delo.

S predlogom zakona se tako ustanavlja poseben državni organ, ki ne bo organ v sestavi ali notranja organizacijska enota vlade ali posameznega ministrstva. Državno odvetništvo pa ne bo imelo take samostojnosti kot na primer sodišče (ki je tretja veja oblasti) a bo imelo s tem zakonom zagotovljeno večjo avtonomijo in samostojnost kot katerikoli drug organ, ki je del izvršilne veje oblasti in katerega narava dela zahteva strokovno in funkcionalno avtonomijo in preprečitev nedovoljenega vmešavanja politike (npr. inšpekcijske službe, policija, različne nadzorni in regulacijski organi kot so Agencije ipd...).

Naloge državnega odvetništva bodo opravljali generalni državni odvetnik, namestnik generalnega državnega odvetnika, višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državnega odvetnika.

Po predlagani ureditvi delo državnega odvetništva nadzoruje Ministrstvo za pravosodje nadzoruje. Gre npr. za določbe, ki predpisujejo dolžnost državnega odvetništva, da ministrstvu redno poroča ter s tem povezano možnost ministrstva, da od generalnega državnega odvetnika kadarkoli zahteva uvedbo disciplinskega postopka. Pomembno pa je izpostaviti, da ministrstvo na podlagi nadzora, kot ga določa predlagani zakon, ne bo smelo posegati v posamezne odločitve v konkretnih zadevah, kot to ustrezno določa tudi 3. člen predloga zakona.

K 3. členu (načela delovanja državnega odvetništva):

S predlogom zakona se kot temeljno načelo delovanja državnega odvetništva predvideva, da ta s svojim delom krepi delovanje pravne države. Kot vsa pravna načela tudi to predstavlja pomemben vrednostni temelj in ni neposredno pravno uporabljivo. Je predmet razlage in normativne interpretacije, ki pa vpliva na vsakodnevno delovanje državnega odvetništva. Konkreten primer, kako načelo predstavlja usmeritev za delovanje državnega odvetništva je npr. v primeru očitne kršitve pravne norme, ko je državno odvetništvo dolžno o tem obvestiti pristojno ministrstvo ali vlado in predlagati poravnavo. Ni torej naloga državnega odvetništva samo avtomatično zastopanje države v vseh sodnih postopkih, temveč mora s svojim delovanjem krepiti delovanje pravne države.

Pravna država je moderna država v kateri je delovanje državnih organov pravno vezano, delovanje organov ni arbitrarno in v kateri so zagotovljene temeljne pravice posameznikov. Opredelitev delovanja državnega odvetništva, kot je zamišljena s predlogom zakona, po mnenju predlagatelja zakona predstavlja krepitev pravne države.

V drugem odstavku predlagane določbe se predvideva, da mora državni odvetnik delovati strokovno ter ob upoštevanju interesov stranke, ki jo zastopa, v skladu z načelom medsebojnega zaupanja. Gre za temeljne dolžnosti državnega odvetnika, ki so v posameznih poglavjih na določenih mestih tega zakona še dodatno omenjene, vse pa so se uveljavile kot načela demokratičnih ureditev.

V tretjem odstavku predlagane določbe je določeno, da se državno odvetništvo z namenom razbremenitve sodišč zavzema za mirno reševanje sporov v predhodnem postopku. Predlagatelj zakona se zaveda, da postopki mirnega reševanja sporov strankam pravnega razmerja zagotavljajo cenejše in hitrejše pravno varstvo ter odpravljajo sodne zaostanke, zato je predhodnemu postopku poskusa mirne rešitve spora namenjen celotni 5. oddelek II. poglavja zakona (členi 27 do 37).

V četrtem odstavku je med načeli delovanja državnega odvetništva določeno, da ta z ustrezno teritorialno organizacijo zunanjih oddelkov zagotavlja enakomerno izvajanje njegovih pristojnosti na celotnem ozemlju države. Načelo razpršene teritorialne organiziranosti dela državnega odvetništva se določa iz razloga, ker predvidena nova ureditev na področju državnega odvetništva zunanjih oddelkov ne določa več na zakonski ravni, temveč bodo ustanovljeni s podzakonskim predpisom ministra na predlog generalnega državnega odvetnika.

Med temeljnimi načeli delovanja državnega odvetništva je določeno tudi, da Ministrstvo za pravosodje upošteva samostojnost izvajanja pristojnosti državnega odvetništva in ne sme posegati v odločitve državnih odvetnikov v posameznih zadevah. Navedeno izhodišče je po mnenju predlagatelja skladno tudi z drugimi določbami tega zakona, npr. glede disciplinskih postopkov in izvajanja nadzora.

K 4. členu (vodenje):

Po veljavni ureditvi se predstojnik Državnega pravobranilstva imenuje generalni državni pravobranilec, s predlogom obravnavanega zakona (po katerem se Državno pravobranilstvo preimenuje v Državno odvetništvo) pa se predlaga preimenovanje v generalnega državnega odvetnika.

K 5. členu (predpis o poslovanju državnega odvetništva):

Predlagani zakon uvršča določbo o podzakonskem aktu, ki bo urejal poslovanje državnega odvetništva, med splošne določbe. Podzakonski predpis se bo predvidoma imenoval Pravilnik o poslovanju državnega odvetništva, sprejemal pa ga bo generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra za pravosodje.

Po mnenju predlagatelja se s to določbo vzpostavlja primerno ravnovesje med državnim odvetništvom in ministrstvom, poleg tega generalni državni odvetnik kot predstojnik organa najboljše pozna njegovo poslovanje v praksi.

K 6. členu (jezik poslovanja):

Določba o jeziku poslovanja državnega odvetništva je uvrščena med splošne določbe in odraža jezik, ki ga govori večinsko prebivalstvo v Republiki Sloveniji. Gre za ustavno varovano pravico iz 11. člena Ustave RS, ki avtohtonima italijanski in madžarski narodni skupnosti in njunim pripadnikom na območjih, kjer ti skupnosti živita, zagotavlja visoko raven varstva njihovih pravic. Slovenščina se kot uradni jezik uporablja na vsem teritoriju države, medtem ko je na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina. Na območjih občin, v katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, državno odvetništvo posluje tudi v jeziku narodne skupnosti, če stranka, ki živi na tem območju, v postopku uporablja italijanski ali madžarski jezik. Po Ustavi RS (62. člen) ima vsakdo pravico, da pri uresničevanju svojih pravic in dolžnosti ter v postopkih pred državnimi in drugimi organi, ki opravljajo javno službo, uporablja svoj jezik in pisavo na način, ki ga določa zakon. Ta pravica je pravni standard, ki gre vsakomur, ki je udeležen v postopku pred državnimi organi in sodišči ter ne razume slovenskega jezika in pisave.

Tretji odstavek, ki izrecno določa, da se stroški, povezani z uporabo jezika pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti, izplačajo iz sredstev za delo državnega odvetništva, predstavlja novost glede na veljavno ureditev. V izognitev morebitnemu dvomu glede nosilca finančnega bremena v takšnih primerih (npr. stroški tolmačenja, prevodov ipd.) se zdi predlagatelju pomembno, da to uvrsti med splošne določbe.

K 7. členu (dostop do zbirk osebnih podatkov, evidenc in registrov):

Vsebina predlagane določbe ustreza vsebini *glede pridobivanja in uporabe podatkov iz veljavnega 12. člena ZDPra*. Ta določa, da so državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil dolžni dajati državnemu pravobranilstvu na njegovo zahtevo uradne podatke in obvestila, potrebna za zastopanje v posamezni zadevi. V ta namen lahko državno pravobranilstvo zahteva od pristojnega organa na vpogled spis o posamezni zadevi. Navedena določba je bila z novelo ZDPra-B leta 2007 dopolnjena tako, da je bil državnemu pravobranilstvu omogočen učinkovitejši neposreden elektronski dostop do podatkov v informatiziranih vpisnikih sodišč, do registrov in drugih uradnih evidenc državnih organov.

S to dopolnitvijo se je državnemu pravobranilstvu omogočilo, da v posamezni zadevi, ki jo obravnava v okviru svojih zakonskih nalog in pristojnosti (npr. po Zakonu o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja ali po Zakonu o brezplačni pravni pomoči) pridobi

podatke, ki se vodijo v informatiziranih zbirkah državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, na podlagi neposrednega elektronskega dostopa.

Predlagana ureditev delno sledi tudi sodobnejši ureditvi glede pridobivanja in obdelave osebnih in drugih podatkov, kot jo ureja Zakon o državnem tožilstvu

Predlagatelj določbo ohranja tudi v predlaganem zakonu, saj meni da bo tudi v prihodnje predstavljala pomemben doprinos k delu državnega odvetništva.

Predlagani prvi odstavek določa, da so državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil zavezani, da državnemu odvetništvu na njegovo zahtevo brez plačila kakšnih stroškov posredujejo osebne in druge podatke, med drugim pa tudi obvestila ali pojasnila. Namen obdelave osebnih in drugih podatkov (glede na drugi odstavek 38. člena Ustave Republike Slovenije) se izkaže z navedbo, da je to potrebno za zastopanje v posamezni zadevi, izrazi pa se v zahtevi za posredovanje podatkov. Prav tako je predlagano, da lahko za ta namen državno odvetništvo zahteva od pristojnega organa na vpogled tudi spis o posamezni zadevi ter nato nadalje uporabi podatke iz njegove vsebine (prepis, izpis, kopiranje).

Drugi odstavek določa, da ima državno odvetništvo na podlagi tega zakona ali drugih zakonov, ki določajo njegove pristojnosti, zaradi obravnavanja in reševanja posamezne zadeve pravico tudi do brezplačnega dostopa oziroma brezplačnega neposrednega elektronskega dostopa do informatiziranih vpisnikov sodišč in vseh javnih knjig, registrov in uradnih evidenc, ki jih upravljajo organi javnega sektorja v informatizirani obliki. V navedene zbirke podatkov pa dostopa z navedbo namena dostopa in opravilne številke zadeve državnega odvetništva, kar pomeni, da je zagotovljena sledljivost posredovanja osebnih podatkov. Državno odvetništvo lahko te podatke iz zbirk podatkov vpogleda, jih kopira, prepíše ali izpiše in naprej obdeluje v postopkih, v katerih izvršuje svoje zakonsko določene pristojnosti. Na ta način se na eni strani državnemu odvetništvu omogoča učinkovitejše poslovanje in hitrejše postopanje v posameznih zadevah, na drugi strani pa se državne organe, s tem pa tudi sodišča, razbremenjuje vodenja posamičnih postopkov posredovanja podatkov, ki jih bo namesto osebja opravila aplikativna oprema oziroma informacijski sistem v skladu z zakonom.

Podzakonski predpis, ki bo urejal poslovanje državnega odvetništva, bo določil tudi način dostopa in zavarovanje osebnih podatkov, na to vsebino pa bo predhodno soglasje podal Informacijski pooblaščenec.

Četrty odstavek določa, da druge osebe, ki so pooblašene za zastopanje po drugem in tretjem odstavku predlaganega 20. člena, pridobivajo po istih pravilih (prvega do tretjega odstavka 7. člena) osebne in druge podatke na način, da to za njih izvaja državno odvetništvo (upravno-tehnična pomoč državnega odvetništva). Določa pa se tudi možnost, da podatke v pridobivajo samostojno.

K 8. členu (stroški zastopanja):

Predlagatelj zakona glede višine in plačila stroškov zastopanja predlaga enako določbo, kot jo vsebuje 16. člen veljavnega ZDPRA in ki je bila v zakon vključena že pri njegovem prvem sprejemu leta 1997.

V vsakem obravnavanem primeru sodišče v skladu s pravili procesnega prava odloči, katere stroške je uspešni stranki dolžna povrniti nasprotna stranka. Predlagana določba se uporablja v

primeru, ko stranka v postopku pred sodiščem ne uspe in mora državi, kot nasprotni stranki, v navedeni višini povrniti stroške odvetniških storitev. Nobenega razloga namreč ni, da bi bila stranka kakorkoli privilegirana, če nasproti njej namesto fizične osebe nastopa država, ki jo zastopa državni odvetnik.

K 9. členu (sredstva za delo):

Določba sledi predlaganemu novemu konceptu na področju državnega odvetništva v Republiki Sloveniji, po katerem bo državno odvetništvo poseben državni organ, ki ohranja status samostojnega proračunskega uporabnika, kot doslej Državno pravobranilstvo.

K 10. členu (nasprotje interesov):

Vsebina predlaganega člena ustreza veljavnemu 13. členu ZDPra, le da velja širše za vse pristojnosti, ki jih državni odvetniki opravljajo na podlagi tega zakona, in ne le v okviru funkcije zastopanja. Določeno je, da v primerih, če bi morale državno odvetništvo izvrševati svoje zakonsko določene pristojnosti v določeni zadevi za subjekte, katerih koristi in interesi si nasprotujejo, opravlja strokovne naloge za Republiko Slovenijo.

Predlagana določba je po oceni predlagatelja še posebej pomembna z vidika predlagane širitve subjektov zastopanja – navedeno pomeni, da če bi na primer državno odvetništvo v neki izjemni zadevi lahko opravljalo svoje pristojnosti za določeno javno agencijo in na drugi strani hkrati za Republiko Slovenijo, pa bi bile posamezne koristi in interesi teh dveh subjektov v nasprotju, bi državno odvetništvo moralo opravljati strokovne naloge za Republiko Slovenijo.

K 11. členu (zastopanje javnega interesa):

S to določbo se ureja ena najpomembnejših institucionalnih pristojnosti državnega odvetništva, ki bo (tako kot že doslej Državno pravobranilstvo) varovalo javni interes v upravnem sporu in v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Po določbi 17. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1)²² je stranka v upravnem sporu lahko poleg tožnika in toženca ter drugih oseb, če tako določa zakon, tudi zastopnik javnega interesa. Državno pravobranilstvo je zastopnik javnega interesa (18. člen ZUS-1), ko oceni obstoj kršitve zakona v škodo javnega interesa v konkretnem primeru, in kot stranka lahko vloži tožbo zoper upravni akt, na katerega se obstoj zatrjevane kršitve nanaša. Državno pravobranilstvo je torej zastopnik javnega interesa na podlagi zakona, zato izdaja posebnega pooblastila vlade, ki bi mu dodelila aktivno legitimacijo za vložitev tožbe, ni več potrebna. Cilj, ki se želi s tožbo doseči je odprava upravnega akta oziroma sprememba upravnega akta, ki lahko glede na izkazan javni interes sorazmerno poseže v pravico oziroma pravno korist posameznika, o kateri je dokončno odločil upravni oziroma drug državni organ ali organ lokalne skupnosti.

V skladu z zakonsko določbo pa lahko Vlada Republike Slovenije, ne glede na oceno Državnega pravobranilstva, Državnemu pravobranilstvu tudi odredi, da v posamezni zadevi vloži tožbo, če oceni, da je to potrebno zaradi zaščite javnega interesa. Državno pravobranilstvo je v tem primeru vezano na odredbo Vlade in tožbo zoper domnevno kršitev zakona v škodo javnega interesa mora vložiti.

²² Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US in 109/12.

Iz podatkov v letnih poročilih Državnega pravobranilstva za leto 2015 in 2014 ni razvidno število zadev, v katerih je Državno pravobranilstvo zastopalo javni interes, saj letna poročila vsebujejo le splošen podatek, koliko je bilo skupaj prejetih upravnih zadev (tako v upravnih postopkih, kot v upravnih sporih).

Po mnenju predlagatelja bo državno odvetništvo tudi po novi ureditvi lahko učinkovito zastopalo javni interes. Z vidika vprašanja, ali lahko javni uslužbenci zastopajo javni interes, na primer Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja²³ v 6. členu kot zagovornike javnega interesa določa ministrstvo, pristojno za javna naročila, Računsko sodišče Republike Slovenije, organ, pristojen za varstvo konkurence in organ, pristojen za preprečevanje korupcije, kjer so zaposleni javni uslužbenci.

K 12. členu (zastopanje pred sodišči v Republiki Sloveniji):

Predlagatelj ocenjuje, da je veljavna določba ZDPra glede določitve subjektov zastopanja zastarela. Pojem »upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe«, je leta 1994 definirala Zakon o upravi v 21. členu (upravne organizacije v sestavi so direkcije in agencije), vendar je z dnem uveljavitve Zakona o državni upravi - 1 navedena zakonska določba prenehala veljati

Poleg tega v teoriji ni enotne zakonske opredelitve javnega sektorja. Zato je pri določitvi subjektov zastopanja predlagatelj izhajal iz varstva premoženjskih pravic in koristi tistih subjektov, ki se financirajo iz proračuna Republike Slovenije.

S prvim odstavkom predlaganega člena se določa, da državno odvetništvo pred sodišči v Republiki Sloveniji zastopa državo in državne organe. Gre za zastopanje na podlagi zakona (*ex lege*).

V postopku zaradi insolventnosti uveljavlja terjatve iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja in obveznega zdravstvenega zavarovanja, za katere zakon določa, da jih pobira Finančna uprava Republike Slovenije. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZPIZ) in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS) imata možnost odpovedi zastopanja. Državno odvetništvo bo v primerih postopkov zaradi insolventnosti opravljalo tudi za ZPIZ in ZZZS enake naloge kot jih bo opravljalo za Finančno upravo RS (te naloge so urejene v predlogu prvega odstavka tega člena). Tako bo državno odvetništvo v teh postopkih za zavoda opravljalo naloge prijave, uveljavljanja, spremljanja terjatev in morebitnega zastopanja in opravljanja dejanj v rednih sodnih postopkih. Po predlogu zakona bo postopke zaradi insolventnosti v zvezi s terjatvami FURS, ZPIZ in ZZZS v celoti pokrivalo državno odvetništvo in sicer od začetka do konca postopka. V primerih, ko gre za zavarovane terjatve, kjer je ločitveni upnik Republika Slovenija, državno odvetništvo za ZPIZ in ZZZS opravlja tudi vse druge naloge, povezane s pravicami in dolžnostmi upnika v rednih sodnih postopkih.

Predlagani način bo olajšal postopke uveljavljanja terjatev vsem udeležencem postopka, predvsem ZPIZ in ZZZS. Predlog zasleduje poenostavitev postopkov udeležencem postopka, večjo učinkovitost kot tudi enako obravnavo terjatev v teh postopkih.

S tretjim odstavkom predlaganega člena se določa, da bo javna agencija, javni sklad, javni zavod, javni gospodarski zavod, samoupravna lokalna skupnost, javno podjetje ali gospodarska

²³ Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13 in 90/14 – ZDU-1I.

družba, ki je v celoti v lasti države, lahko predlagala, da jo v posameznem postopku pred sodišči v Republiki Sloveniji, ki je zanjo ali za Republiko Slovenijo izjemnega pomena, izjemoma zastopa državno odvetništvo. Ta zastopanje lahko odkloni z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika.

Predlagatelj ob tem poudarja, da bo do zastopanja navedenih subjektov s strani državnega odvetništva lahko prišlo le izjemoma in sicer ob izpolnitvi dveh kumulativno izpolnjenih pogojev: da gre za zastopanje v posameznem primeru in da gre za postopek, ki je za navedene subjekte ali za Republiko Slovenijo izjemnega pomena. Predlagatelj še posebej izpostavlja standard izjemnosti, ko gre za vprašanje zastopanja samoupravnih lokalnih skupnosti s strani državnega odvetništva.

Glede meril za presojo standarda izjemnosti predlagatelj zakona pojasnjuje, da gre za pravni standard, ki ga bo napolnila praksa izvajanja tega zakona. Poleg tega veljavna zakonodaja na več mestih uporablja podoben način normiranja, zgolj z navedbo, da se v izjemnih primerih uporablja določena posebna ureditev brez njihove natančnejše opredelitve (npr. 44. ali 57. člen Zakona o državnem tožilstvu-1, 12. člen Zakona o sodiščih, 43.b in 58. člen Zakona o sodniški službi).

K 13. členu (zastopanje pred upravnimi in drugimi organi v Republiki Sloveniji):

Po vzoru 7. člena veljavnega ZDPra se določa, da pred upravnimi in drugimi organi v Republiki Sloveniji državno odvetništvo zastopa subjekte na podlagi pooblastila za zastopanje.

V zvezi z vprašanjem, kateri »drugi« organi so predvideni v predlaganem členu, predlagatelj pojasnjuje, da v sodobni državi nastajajo vedno novi organi, ki odpirajo vprašanja glede njihove umestitve v izoblikovani sistem oblasti (npr. Računsko sodišče ali Banka Slovenije). Glede na navedeno bi se v prihodnje lahko morebiti pojavila potreba za zastopanje državnega odvetništva pred katerim od »drugih« organov.

V primeru pooblastila za zastopanje države in državnih organov državno odvetništvo pooblastilo mora sprejeti. V primeru ostalih subjektov, ki jih državno odvetništvo po določbah predlaganega zakona lahko zastopa, pa sprejem pooblastila za zastopanje lahko odkloni z obrazloženim mnenjem generalnega državnega odvetnika.

K 14. členu (spor o prevzemu zastopanja):

Predlog člena jasno določa, da v primeru spora o prevzemu zastopanja posameznega pravnega subjekta odloči Vlada Republike Slovenije na predlog subjekta, ki predlaga naj ga državno odvetništvo zastopa.

K 15. členu (sodelovanje strokovnjakov):

S predlogom zakona se določa, da sme državni odvetnik v posamezni zadevi pritegniti k sodelovanju zunanje strokovnjake (npr. izvedence, cenilce in podobno), če oceni, da potrebuje njihovo pomoč glede posameznih strokovnih vprašanj ter bo to pripomoglo k hitrejši razjasnitvi zadeve. Z oblikovanjem navedene določbe je po mnenju predlagatelja podana ustrezna podlaga za možnost sodelovanja strokovnjakov z različnih področjih, kar je bila ena večjih pomanjkljivosti veljavne ureditve.

Z namenom večje transparentnosti, ki je bila eno osnovnih vodil predlagane ureditve) pa se v drugem odstavku predlaganega člena določa, da državno odvetništvo vodi in na svoji spletni strani redno objavlja evidenco vseh zadev, v katerih so sodelovali zunanji strokovnjaki s poimensko navedbo strokovnjakov, ki so sodelovali v posamezni zadevi.

V vsakem obravnavanem primeru sodišče v skladu s pravili procesnega prava odloči o stroških v postopku. Tudi stroški angažiranja strokovnjakov se obračunavajo po načelu uspeha v postopku. Zakon o pravdnem postopku²⁴ v 151. členu določa, da so pravdni stroški izdatki, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. Stališče pravne teorije je, da stroški izvedenca, ki jih je imela stranka pred pravdo, sodijo med stroške, ki nastanejo zaradi postopka.

K 16. členu (posredovanje podatkov o zadevi):

Predlagatelj zakona izhaja iz okrepljene vloge državnega odvetnika, zato se predlaga odmik od uveljavljenih usmeritvenih navodil, na podlagi katerih zastopajo državni pravobranilci po veljavni ureditvi (glej 7. člen ZDPra).

Zaradi navedenega se s prvim odstavkom predloga določa, da je državni odvetnik pri opravljanju nalog pravnega zastopanja v posamezni zadevi samostojen.

Subjekti, ki jih državno odvetništvo zastopa, državnemu odvetniku nemudoma posredujejo informacije o zadevi, s katerimi razpolagajo, zlasti poročila, pojasnila in ostale podatke po kronološkem vrsten redu nastanka. Navedeno pomeni, da bodo državni odvetniki od zastopanih strank predvidoma prejeli vse razpoložljive podatke o zadevi, vendar zastopani subjekti ne bodo več dolžni podati usmeritvenih navodil.

Ker pa bo državni odvetnik vseeno do določene mere vezan na zastopani subjekt, se ustrezneje kot doslej določa, da bo potrebno njuno soglasje glede posameznih ključnih procesnih dejanja, kot je npr. začetek postopka ali umik tožbe. S tem se po mnenju predlagatelja ustrezno zagotavlja strokovna samostojnost državnega odvetnika in njegovo varstvo v primeru prevlade morebitnih interesnih razlogov.

V četrtem, petem in šestem odstavku se ureja tudi postopek za primer, ko državni odvetnik in zastopani subjekt ne dosežeta soglasja glede navedenih procesnih dejanj.

K 17. členu (poročanje v zadevah zastopanja):

Poročanje v zadevah zastopanja je bilo doslej pomanjkljivo urejeno v 8. členu ZDPra, ki določa da Državno pravobranilstvo subjektom v zadevah njihovega zastopanja poroča le na njihovo zahtevo.

S predlogom določbe se po mnenju predlagatelja ustrezneje in bolj natančno določa, da državno odvetništvo zastopanim subjektom v zadevah njihovega zastopanja poroča redno ter tudi na njihovo zahtevo. Glede natančnejše opredelitve pojma »redno poročanje« predlagatelj pojasnjuje, da gre za poročanje, ki je vezano na pomembnejše procesne točke v vsakem

²⁴ Uradni list RS, št. 73/07 – UPB, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US in 48/15 – odl. US.

posameznem postopku, npr. prejem pripravljalne vloge in podobno. Kakršnakoli natančnejša časovna opredelitev poročanja bi bila po mnenju predlagatelja neustrezna.

K 18. členu (vročanje):

Vročanje je urejeno v 15. členu veljavnega ZDPRa, ki določa, da morajo sodišča in upravni organi v zadevah, v katerih Državno pravobranilstvo zastopa subjekte, vročiti vsa pisanja Državnemu pravobranilstvu, ki je po 19. členu tega zakona pristojno za zastopanje. Vročitev, ki ni opravljena po prejšnjem odstavku, nima pravnega učinka.

S predlagano ureditvijo se določa, da sodišča in drugi organi, pred katerimi državno odvetništvo zastopa, vročajo vsa pisanja organizacijski enoti državnega odvetništva, ki je v obravnavanem primeru pristojna za zastopanje.

Iz razloga večje fleksibilnosti predlog zakona sicer predlaga določitev zunanjih oddelkov državnega odvetništva s podzakonskim aktom, vendar to po mnenju predlagatelja ne bo vplivalo na prihodnji način vročanja (podobno npr. pri drugih državnih organih z razvejano teritorialno organizacijo).

K 19. členu (zastopanje pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami):

Prvi odstavek 19. člen določa, da *ex officio* državno odvetništvo zastopa Republiko Slovenijo tudi pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami. Tuje arbitraže so institucije, kjer se v arbitražnem postopku uporablja dogovorjeno tuje pravo, kot so npr. Londonsko mednarodno arbitražno sodišče (London Court of International Arbitration, LCIA), Arbitražno sodišče Mednarodne trgovinske zbornice v Parizu (ICC International Court of Arbitration), Dunajski mednarodni arbitražni center (Vienna International Arbitration Centre, VIAC), Stockholmski arbitražni institut (Stockholm Arbitration Institute), Zunanjetrgovinska arbitraža v Beogradu (Spoljnotrgovinska arbitraža u Beogradu) in arbitraža po UNCITRAL arbitražnih pravilih (United Nations Commission on International Trade Law - Komisija Združenih narodov za mednarodno gospodarsko pravo).

Drugi odstavek predstavlja izjemo od splošnega pravila, navedenega v prvem odstavku. Le v primerih, ko državno odvetništvo zaradi omejitev tujega pravnega reda ali zaradi drugih dejanskih ali pravnih ovir (npr. ker nima *locus standi* pred tujim sodiščem ali ker nima dovolj specializiranega znanja glede delovanja in uporabe prava tuje arbitraže) ne more opravljati nalog zastopanja, vlada na predlog generalnega državnega odvetnika za zastopanje v posamezni zadevi pooblasti drugo strokovno usposobljeno domačo ali tujo pravno ali fizično osebo. Le generalni državni odvetnik lahko torej formalno predlaga vladi, da Republiko Slovenijo pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami zastopajo tretje osebe. Odločitve brez predhodnega predloga generalnega državnega odvetnika vlada tudi ne more sprejeti. Hkrati se predpisuje dolžnost obveščanja državnega odvetnika o poteku postopka, predpisana pa je tudi dolžnost posvetovanja pooblaščenega zastopnika glede konkretne zadeve z državnim odvetnikom.

V tretjem odstavku se za postopke pred tujim sodiščem, v katerih se uporablja tuje pravo in se nanašajo na delovanje predstavništva Republike Slovenije (delovnopравни, civilni ali izvršilni postopki) posebej določa, da lahko vodja diplomatskega predstavništva Republike Slovenije za zastopanje pooblasti strokovno usposobljeno tujo fizično ali pravno osebo. Hkrati se določa tudi obveznost vodje diplomatskega predstavništva, da o tem nemudoma obvesti državno

odvetništvo. To je predvideno z namenom objave ustreznih podatkov na spletni strani državnega odvetništva, ki mora vsebovati navedbo tujih fizičnih ali pravnih oseb, ki so bile pooblaščenice za zastopanje. S tem se po mnenju predlagatelja zasleduje eden temeljnih ciljev predlaganega zakona, to je povečanje transparentnosti.

K 20. členu (splošna določba):

Prvi odstavek določa, da Republiko Slovenijo pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami zastopa državni odvetnik.

Mednarodna sodišča so sodišča, ustanovljena z mednarodnim instrumentom, pred katerimi se uporablja mednarodno pravo, je vsaj ena stranka v postopku država ali mednarodna organizacija, pravnomočne sodbe so dokončne in mednarodnopravno obvezujoče. Mednarodna sodišča, ki so lahko relevantna za Slovenijo, so predvsem Sodišče Evropske unije v Luxembourg, Sodišče EFTA v Luxembourg, Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourg, Meddržavno sodišče v Haagu, Mednarodno sodišče za pomorsko mednarodno pravo v Hamburgu, pa tudi mednarodna kazenska sodišča.

Mednarodne arbitraže so institucije, kjer se spori rešujejo na podlagi mednarodnega prava, ena od strank je država ali mednarodna organizacija, odločitev takšne arbitraže pa je za državo mednarodnopravno obvezujoča in dokončna. Mednarodna arbitraža poteka predvsem v okviru Stalnega arbitražnega sodišča (*PCA - Permanent Court of Arbitration*), Mednarodnega centra za reševanje investicijskih sporov (*ICSID - International Center for Settlement of Investment Disputes*), arbitraže po Aneksu VII in VIII Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (*UNCLOS*), lahko pa tudi *ad hoc* arbitraža, določena v arbitražni klavzuli v mednarodni pogodbi, ki obvezuje Republiko Slovenijo ali v arbitražnem sporazumu, ki obvezuje Republiko Slovenijo.

Narava sporov pred temi sodišči in arbitražami je različna: lahko gre za tožbe glede kršenja človekovih pravic ali pravnega reda EU, za intervencije države ali za meddržavne spore, spore med državo in tujimi investitorji ali spore glede izvajanja ali razlage *UNCLOS*. V vseh navedenih primerih gre za spore, kjer ena stran zatrjuje bodisi kršitev mednarodnega prava, bodisi si stranki v sporu le-to različno razlagata, ali pa sta v sporu glede dejanskega vprašanja.

Drugi odstavek določa, da v primerih, ko državni odvetnik zaradi pravnih ali dejanskih ovir (npr. ko državni odvetnik ne razpolaga s posebnim specialističnim znanjem, ki ga ima pristojni resorni organ) ne more opravljati nalog zastopanja, na predlog generalnega državnega odvetnika vlada v posamezni zadevi za zastopanje pooblasti drugo strokovno usposobljeno fizično osebo, ki je državljan Republike Slovenije. Po dosednji praksi je do tovrstnih predlogov prišlo predvsem v primeru mednarodnih arbitraž v meddržavnem sporu ali pa v arbitražnem postopku pred *ICSID*. Pričakovati je, da bo do prenosa zastopanja prišlo predvsem v meddržavnih sporih, lahko tudi še naprej v sporih pred *ICSID* arbitražo. Pogoj je, da je lahko za zastopanje pooblaščenica le strokovno usposobljena fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije, saj gre za izvrševanje suverenosti države pred mednarodnim sodiščem. Takšno ureditev ima tudi velika večina primerljivih držav (npr. Španija, Avstrija, Nemčija, Francija, Nizozemska, Slovaška, Združeno kraljestvo, ZDA).

Oseba, pooblaščenica za zastopanje v posamezni zadevi, redno obvešča državnega odvetnika o poteku postopka ter se z njim posvetuje. Namen te določbe je zagotavljati obveščenost državnega odvetnika in omogočiti večjo preglednost vseh mednarodnih postopkov, v katere je

vkjučena Republika Slovenija. S tem ima državno odvetništvo pregled nad vsemi zadevami pred mednarodnimi sodišči in arbitražami, s tem pa tudi obveznost, da omogoči, da se pooblaščen zastopnik posvetuje z državnim odvetnikom.

Po predlaganem tretjem odstavku državni odvetnik v primeru meddržavnih postopkov in v postopkih pred mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami, ki imajo pomembnejše mednarodnopravne oziroma zunanjepolitične posledice ali vplive, nemudoma obvesti Ministrstvo za zunanje zadeve, ki vladi lahko predlaga, da celotno ali del zastopanja države usklajuje oziroma vodi to ministrstvo samo. Zaradi celovite obveščenosti glede navedenih postopkov se določa, da se o njihovem poteku Ministrstvo za zunanje zadeve in državno odvetništvo redno medsebojno obveščata.

Predlagani četrti določa kdaj lahko vlada na predlog generalnega državnega odvetnika za pomoč pri zastopanju v posamezni zadevi pritegne k sodelovanju drugo strokovno usposobljeno domačo ali tujo pravno ali fizično osebo. V zadevah, ki so bodisi zelo obsežne, bodisi zelo strokovno zahtevne, ker zahtevajo posebna znanja in izkušnje s podobnimi mednarodnimi postopki, lahko torej generalni državni odvetnik predlaga, da vlada dodatno angažira tudi domače ali tuje odvetnike ali odvetniške družbe.

S predlaganim petim odstavkom se v izogib nepotrebnim zapletom pri zagotavljanju finančnih sredstev določa, da v primeru zastopanja po prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena državno odvetništvo zagotavlja finančna sredstva za kritje stroškov zastopanja.

Skrb za enotnost zastopanja Republike Slovenije pred mednarodnimi sodišči in mednarodnim arbitražami je v pristojnosti vodje mednarodnega oddelka. Gre za izjemno pomembno pristojnost, katere cilj je zagotoviti enotno prakso zastopanja.

K 21. členu (sozastopanje pred Evropskim sodiščem za človekove pravice):

Ta določba opredeljuje sozastopanje Republike Slovenije pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. Glavni namen je formalizirati in zagotoviti večje sodelovanje Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Svetu Evrope z državnim odvetništvom, Ministrstvom za zunanje zadeve in drugimi organi v Republiki Slovenije glede zastopanja Republike Slovenije pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in izvrševanja sodb tega sodišča.

Prvi odstavek določa, da sozastopnik, ki je hkrati pravni svetovalec na stalnem predstavništvu Republike Slovenije, akreditiranem pri Svetu Evrope, sozastopa državo v skladu z usmeritvami državnega odvetnika ali druge osebe ki zastopa Republiko Slovenijo v posamezni zadevi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. Glede na naravo in vsebino dela sozastopnika imenuje vlada na predlog ministra, pristojnega za pravosodje s predhodnim soglasjem ministra za zunanje zadeve.

Drugi odstavek določa, da sozastopnik sodeluje tudi pri izvrševanju sodb Evropskega sodišča za človekove pravice in sicer s sekretariatom Sveta Evrope, Evropskim sodiščem za človekove pravice in Odborom ministrskih namestnikov Sveta Evrope. Pri tem deluje po navodilih ministrstva, pristojnega za izvrševanje sodb Evropskega sodišča za človekove pravice. S to določbo je dodatno okrepljena vloga stalnega predstavništva glede izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice. Hkrati se določa tudi, da sozastopnik o svojem delu redno obvešča vodjo stalnega predstavništva.

Tretji odstavek določa, da lahko sozastopnik v posamezni zadevi pred Evropskim sodiščem za človekove pravice zaprosi za dostop do stališč Republike Slovenije in do konkretnih informacij, ki se nahajajo v posameznem spisu. Stališča in informacije sozastopniku posreduje, državni odvetnik, ki zastopa Republiko Slovenijo v posamezni zadevi. Ta določba omogoča nemoteno izmenjavo informacij in po potrebi dokumentov z mednarodnim oddelkom državnega odvetništva s ciljem povečevanja kakovosti in učinkovitosti zastopanja Slovenije pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice v Republiki Sloveniji, po potrebi tudi preko predstavljanja slovenskih stališč zainteresiranim predstavnikom drugih držav in drugim javnostim.

Četrty odstavek določa, da sozastopnik v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje, izvaja naloge glede delovanje in reforme Evropskega sodišča za človekove pravice ter konvencijskega sistema. V praksi te naloge vključujejo predvsem sodelovanje v različnih organih Sveta Evrope, ki obravnavajo reformo konvencijskega sistema, vključno sodelovanje pri pripravi novih protokolov k Evropski konvenciji o človekovih pravicah in sooblikovanje stališč Republike Slovenije glede omenjenih vprašanj, pa tudi sodelovanje pri spremembah poslovnika in statuta Evropskega sodišča za človekove pravice. Sodelovanje lahko vključuje tudi ozaveščanje in strokovno sodelovanje na različnih razpravah glede prihodnosti Evropskega sodišča za človekove pravice in o predvidenih oziroma potrebnih reformah konvencijskega sistema.

Sozastopnik, ki je hkrati pravni svetovalec na Stalnem predstavništvu Republike Slovenije, akreditiranem pri Svetu Evrope v Strasbourgu, mora poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja po zakonu, ki ureja zunanje zadeve, izpolnjevati tudi posebne pogoje. Pogoji vključujejo splošne pogoje, delovne izkušnje, ki so primerljive z diplomatskim nazivom prve stopnje – minister svetovalec in posebne pogoje, ki se nanašajo na opravljanje nalog na zadevnem delovnem mestu. Posebni pogoji zahtevajo najmanj pet let delovnih izkušenj na področju mednarodnega prava, evropskega prava človekovih pravic ali prava Evropske unije, pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali strokovna naslova diplomirani pravnik (UN) in magister prava oziroma v Republiki Sloveniji ali v tujini končano primerljivo izobraževanje s področja prava, in izkazano višjo raven znanja angleškega ali francoskega jezika po evropski jezikovni lestvici. Jezikovni pogoj je enak pogoju za zasedbo mesta višjega državnega odvetnika v mednarodnem oddelku.

K 22. členu (izvrševanje finančnih obveznosti v zvezi s postopki pred Evropskim sodiščem za človekove pravice):

Predlagani člen predstavlja pravno podlago za izvrševanje finančnih obveznosti v zvezi s postopki pred Evropskim sodiščem za človekove pravice s strani državnega odvetništva. Državno odvetništvo bo izvrševalo finančne obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz sodb Evropskega sodišča za človekove pravice, enostranskih izjav, prijateljskih in izvensodnih poravnjav, podanih oziroma sklenjenih z namenom zaključka postopka pred Evropskim sodiščem za človekove pravice, razen če ni z zakonom določeno drugače.

K 23. členu (sodelovanje v postopkih izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice):

Namen predlagane določbe je zagotoviti večjo učinkovitost glede izvrševanja sodb Evropskega sodišča za človekove pravice.

Državni odvetnik kot zastopnik države pred Evropskim sodiščem za človekove pravice sodeluje z ministrstvom, pristojnim za usmerjanje ministrstev, glede izvrševanja sodb mednarodnih

sodišč (po veljavnem Zakonu o državni upravi je to Ministrstvo za pravosodje). To sodelovanje vključuje zlasti sodelovanje pri pripravi akcijskih načrtov in poročil, svetovanje glede zagotavljanja skladnosti zakonodaje in prakse organov s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, sodelovanje pri zagotavljanju prevodov odločitev tega sodišča proti Republiki Sloveniji ter sodelovanje pri objavljanju in razširjanju sodne prakse tega sodišča.

K 24. členu (splošno):

Pri nastajanju pravnih razmerij lahko prihaja do številnih pomanjkljivosti, ki v veliki večini lahko vodijo do nepotrebnih pravnih. Tako bi se morali po mnenju predlagatelja subjekti, ki jih lahko zastopa državno odvetništvo, redno posluževati svetovalne vloge tega organa (posvetovanje o vseh pomembnejših premoženjsko-pravnih vprašanjih).

Zahtevati pravno mnenje od državnega odvetništva je v vsakem primeru, ne samo pri pomembnejših pogodbah, koristno tako s stališča individualnih kot širših interesov, saj sodelovanje državnega odvetništva lahko znatno pripomore, da so sklenjena pravno poslovna razmerja usklajena z interesi pogodbenih strank, kakor tudi s pozitivnimi predpisi. V tem oziru je delo državnega odvetništva tudi ustvarjalno in pripomore k obogatitvi pravne prakse, še zlasti ker zakoni za marsikatero vprašanje, ki ga je treba v praksi rešiti, ne dajejo odgovora

Glede na vse navedeno in glede na predloge Državnega pravobranilstva predlagatelj meni, da bi z večjim poudarkom na svetovalni funkciji državnega odvetništva lahko bistveno prispevali k razjasnitvi pravno konfliktnih situacij še pred začetkom sodnih postopkov. Vendar pa podatki iz prakse kažejo, da je pravnih mnenj Državnega pravobranilstva le nekaj deset na mesec, kljub temu, da bi ta lahko pomembno pripomogla k utrjevanju pravne države.

S predlogom nove ureditve zato splošna določba glede svetovanja praktično ostaja nespremenjena, vendar pa je pristojnost pravnega svetovanja z namenom zajeti čim širši spekter svetovanja glede premoženjskopravnih zadev določena bolj na splošno (primerjava z 8. členom ZDPra).

K 25. členu (oblikovanje pravnega mnenja na zahtevo vlade ali državnega organa):

Ta in naslednji predlagani člen po oceni predlagatelja predstavljata pomembno nadgraditev veljavne normativne ureditve glede svetovalne funkcije državnega pravobranilstva.

S prvim odstavkom se določa pristojnost državnega odvetništva, da na zahtevo vlade ali državnega organa oblikuje pravna mnenja v zadevah povezanih z varstvom premoženjskih in drugih pravic in interesov Republike Slovenije. Predlog poleg sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice, Sodišča Evropske unije in drugih mednarodnih sodišč in mednarodnih arbitraž, dopušča oblikovanje pravnih mnenj tudi o skladnosti mnenj in ravnanj državnih organov s prakso sodišč v Republiki Sloveniji. Celotna določba prvega odstavka tako ureja možnost oblikovanja pravnih mnenj državnega odvetništva glede njegovih pristojnosti v skladu s tem zakonom.

V vseh zadevah iz prvega odstavka z vrednostjo predmeta nad 100.000 eurov pa se določa proaktivnost vlade in državnih organov, saj bodo morali pridobiti predhodno mnenje državnega

odvetništva. Vrednost predmeta se bo ugotavljala smiselno po določbah o vrednosti predmeta po določbah Zakona o sodnih taksah.²⁵

K 26. členu (oblikovanje pravnega mnenja na predlog drugih subjektov):

Drugi subjekti, ki jih državno odvetništvo lahko zastopa po določbah tega zakona, bodo lahko predlagali, da državno odvetništvo oblikuje posamezno pravno mnenje, povezano z varstvom njihovih premoženjskih in drugih pravic in interesov, le v primeru, če gre za zadevo, ki ima neposredne posledice za javna sredstva (za javnofinančne prejemke in izdatke, prejemke in izdatke uporabnikov proračunov ter premoženje blagajn javnega financiranja in uporabnikov proračunov).

Generalni državni odvetnik bo oblikovanje pravnega mnenja v takem primeru lahko odklonil z obrazloženim mnenjem (npr. če bo ocenil, da bi bilo to nepotrebno ali neekonomično). Vendar pa lahko subjekt, ki je predlagal oblikovanje pravnega mnenja, v pomembnejših zadevah zahteva, naj o obveznosti oblikovanja mnenja s strani državnega odvetništva odloči vlada.

K 27. členu (splošno):

Predlagatelj zakona je seznanjen z vsakoletnim porastom števila sporov z državo, ki je razviden iz letnih poročil Državnega pravobranilstva Republike Slovenije. V veljavni ureditvi je po oceni predlagatelja predhodni postopek v 14. členu ZDPra urejen nezadostno, zato je z razlogom razbremenitve državnih odvetnikov pomemben poudarek v predlagani ureditvi namenjen iskanju rešitev spornih razmerij pred uvedbo pravnega ali drugega postopka. Analiza podatkov za obdobje zadnjih let kaže, da se je število zadev, prejetih v predhodnem postopku po 14. členu ZDPra, v zadnjih treh letih ustalilo na okoli 300 prejetih zadev letno.²⁶

Po oceni predlagatelja so mehanizmi predhodnega reševanja spornih razmerij izredno koristni, saj veliko zahtevkov zaradi predhodne sklenitve poravnave ali umika zahtevka po prejemu odgovora Državnega pravobranilstva ne pride v sodne dvorane. Njihov namen je tako v razbremenitvi sodišč, predvsem pa v razbremenitvi države kot potencialnega dolžnika.

Predlagana določba jasno opredeljuje stranke predhodnega postopka in sicer sta to država ali državni organ oziroma na drugi strani oseba, ki namerava začeti pravdni ali drug postopek proti državi ali državnemu organu. V tretjem odstavku se natančno opredeli tudi začetek predhodnega postopka. Ta se začne z dnem, ko državno odvetništvo prejme predlog, da se določeno sporno razmerje proti državi ali državnemu organu na miren način reši še pred uvedbo pravnega ali drugega postopka. Jasna opredelitev dneva začetka predhodnega postopka je pomembna zato, ker se v skladu s 35. členom predloga zakona šteje, da se predhodni postopek konča po poteku treh mesecev od dneva začetka postopka, če stranke niso sklenile sporazuma o mirni rešitvi spora.

Državno pravobranilstvo je v svojih predlogih za spremembo zakonodaje že večkrat predlagalo, naj se 14. člen ZDPra spremeni na način, da bi predhodni postopek jasno predstavljal procesno predpostavko za vložitev tožbe proti subjektu, ki ga zastopa Državno pravobranilstvo,

²⁵ Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US in 30/16.

²⁶ Npr. Državno pravobranilstvo je leta 2015 v predhodni postopek po 14. členu ZDPra prejelo 397 zadev.

podobno rešitev pa predlagajo tudi številni drugi avtorji.²⁷ Glede na navedena izhodišča se s predlogom zakona določa, da je poskus mirne rešitve spora v predhodnem postopku pogoj za uvedbo pravnega ali drugega postopka, sicer se tožba ali drug predlog za začetek postopka s sklepom zavrže. Navedena procesna predpostavka se dokazuje s potrdilom o neuspelem poskusu mirne rešitve spora v predhodnem postopku.

Z namenom večje transparentnosti delovanja državnega odvetništva se določa, da državno odvetništvo vodi evidenco vloženih predlogov za mirno rešitev spora in sklenjenih sporazumov.

Po predlogu zakona bo predhodni postopek mirne rešitve spora pri državnem odvetništvu omejen le na določene vrste postopkov.

K 28. členu (načelo vestnosti in poštenja):

Kot izhodiščno načelo predhodnega postopka poskusa mirne rešitve spora se določa, da so se stranke predhodnega postopka dolžne vestno in pošteno udeleževati postopka - dolžnost dobrovernega sodelovanja v postopku je predpisana zato, da bi vse stranke predhodnega postopka vložile napor v iskanje sporazumne rešitve spora.

Načelo vestnosti in poštenja, po katerem se morajo ravnati udeleženci predhodnega postopka, napolnjuje razmerje med strankami postopka z moralno vsebino. Iz tega načela izvirajo določene dolžnosti, ki so na primer podobne dolžnostim strank v fazi sklepanja pogodb v obligacijskem pravu. To so dolžnosti strank, da ravnajo druga do druge lojalno, da se vzajemno obveščajo o vseh dogodkih in dejstvih, ki so zanje pomembna, da si pomagajo in sodelujejo pri mirni rešitvi spornega razmerja.

Skladno z naravo pravnega načela predlagana določba ne predvideva posebnih sankcij za stranko, ki se postopka ne udeležuje vestno in pošteno. Vendar pa stranka v tem primeru trpi škodljive posledice in mora povrniti škodo (npr. v primeru, ko bi zaradi neudeležbe ali očitnega zavlačevanja nastale škodljive posledice ali nepotrebni stroški organa).

K 29. členu (zaupnost podatkov):

S predlagano določbo se ureja splošno pravilo o zaupnosti podatkov, ki izvirajo iz predhodnega postopka ali so z njim povezani. Ta člen zavezuje vse udeležence predhodnega postopka in se ne nanaša le na podatke, razkrite med samim predhodnim postopkom, temveč tudi na vsebino in rezultat tega postopka. S predlagano določbo se ustvarja polje zaupnosti, ki zagotavlja, da se udeleženci predhodnega postopka ne morejo sklicevati na podatke, ki izvirajo iz predhodnega postopka.

Splošno načelo zaupnosti predhodnega postopka temelji na opredelitvi zaupnosti, kot je ta določena v 7. členu Direktive 2008/52/ES²⁸ vendar je pri tem še nekoliko strožje (kot npr. 11. člen Zakona o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah²⁹), saj se ne omejuje le na izključitev

²⁷ Npr. D. Bizjak, Predhodni postopki kot procesna predpostavka za reševanje civilnih sporov z državo, Pravna praksa, 2007, št. 23, str. 20.

²⁸ Direktiva 2008/52/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21.2.2008 glede določenih vidikov mediacije v civilnih in gospodarskih sporih.

²⁹ Uradni list RS, št. 56/08.

prisile k pričanju, ampak vsem sodelujočim osebam v predhodnem postopku tudi prepoveduje razkritje podatkov, razen v primerih, navedenih v 30. členu predloga tega zakona.

Splošno pravilo popolne zaupnosti podatkov predhodnega postopka pa velja samo, če se stranke ne dogovorijo drugače, pri čemer je drugačen dogovor možen glede posameznih ali glede vseh podatkov. Posamezne podatke, ki izvirajo iz predhodnega postopka ali so z njim povezani, je dopustno razkriti tudi v primerih, kadar to zahteva zakon, na primer ker gre za dokaze v zvezi s kaznivim dejanjem, ker grozi nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali za zdravo življenjsko okolje ali ker so po svoji naravi informacije javnega značaja. Prav tako je razkritje podatkov iz predhodnega postopka dopustno, kolikor je to potrebno za izpolnitev ali prisilno izvršitev sporazuma o rešitvi spora.

K 30. členu (dopustnost dokazov v drugem postopku):

V predhodnem postopku stranke izražajo svoje predloge in poglede v zvezi z mirno rešitvijo spora, priznajo lahko določena dejstva ali izrazijo svojo pripravljenost za sklenitev sporazuma. Če se predhodni postopek ne konča s sklenitvijo sporazuma, bi bilo navedene podatke mogoče uporabiti v kasnejšem sodnem ali drugem postopku. Zato bi bila stranka, ki je sodelovala v predhodnem postopku, lahko v kasnejših postopkih v slabšem položaju, kot če predhodnega postopka ne bi bilo.

Prepoved zavezuje vse osebe, ki so sodelovale v predhodnem postopku in velja v vseh sodnih, arbitražnih, upravnih in drugih podobnih postopkih.

K 31. členu (učinek predhodnega postopka na zastaralne in prekluzivne roke):

Sprožitev sodnega ali arbitražnega postopka stranke varuje pred izgubo pravic zaradi poteka časa, saj se s tem pretrga zastaranje terjatev (365. člen Obligacijskega zakonika)³⁰ oziroma se realizira časovno omejena pravica do vložitve tožbe. Postopki alternativnega reševanja sporov takega učinka praviloma nimajo (podobno ureja tudi npr. Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah³¹).

S prvima dvema odstavkoma predlagane določbe se določa, da je med trajanjem predhodnega postopka tek zastaranja zadržan, nadaljuje pa se, če se predhodni postopek konča brez sporazuma o rešitvi spora. Začetek predhodnega postopka torej glede učinka na tek zastaralnih rokov ni izenačen z vložitvijo tožbe pred sodiščem ali arbitražo, saj ima tožba za posledico pretrganje zastaranja, po katerem zastaralni roki ponovno tečejo od začetka, predhodni postopek pa bo tek zastaranja samo zadržal.

Vpliv neuspešnega predhodnega postopka na zastaranje je v drugem odstavku predlagan smiselno enako kot splošna ureditev vpliva vzroka zadržanja na zastaranje po 361. členu Obligacijskega zakonika.

Glede vpliva na roke za vložitev tožbe predlagatelj v tretjem odstavku določa njihovo pogojno podaljšanje – če je s posebnim predpisom določen rok za vložitev tožbe, se ta rok v zvezi z zahtevkom, ki je predmet predhodnega postopka, ne izteče prej kot 15 dni po koncu predhodnega postopka. Prekluzivni rok se torej podaljša samo v primeru, kadar bi bila stranka

³⁰ Uradni list RS, št. 97/07 – UPB.

³¹ Uradni list RS, št. 56/08.

zaradi njegovega izteka med trajanjem predhodnega postopka sicer prikrajšana za možnost uveljavljanja sodnega varstva. Če se predhodni postopek začne in neuspešno konča znotraj prekluzivnega roka, tako da po njegovem zaključku stranki ostane še več kot 15 dni za pripravo tožbe, potem do prekluzije pride na isti dan, kot če predhodnega postopka ne bi bilo. Če pa bi se prekluzivni rok iztekel med trajanjem predhodnega postopka ali prej kot 15 dni po njegovem koncu, potem se ta rok podaljša tako, da se izteče šele 15 dni po koncu predhodnega postopka. Ocenjuje se, da je to zadosten čas, v katerem lahko stranka pripravi tožbo, ki je potrebna za varstvo njenih pravic zaradi neuspešnega predhodnega postopka.

Določba tretjega odstavka predlaganega člena velja le za roke za vložitev tožbe, ne podaljšuje pa drugih materialnih ali procesnih prekluzivnih rokov (npr. roka za grajanje napak ali roka za vložitev odgovora na tožbo).

K 32. členu (svet vlade za poravnave):

Predlagatelj zakona je bil v preteklosti večkrat seznanjen s primeri, v katerih posamezni subjekti, ki jih je zastopalo Državno pravobranilstvo, niso bili naklonjeni sklepanju izvensodnih poravnav v predhodnih postopkih po 14. členu ZDPra. Državni organi so v praksi odklanjali sodelovanje v predhodnih postopkih z utemeljitvijo, da sporna zadeva ne spada v njihovo delovno področje ali da nimajo dokumentacije ali finančnih sredstev, iz katerih bi se lahko zahtevki poravnali.

Predlagatelj zakona se zaveda, da ima dostopen, hiter, neformalen in učinkovit predpravdni postopek s sodelovanjem državnega odvetništva veliko prednosti in koristi, saj s pravilnim pristopom vseh udeleženi ustvarja učinkovito zaščito tako individualnih kot širših interesov. S predlogom zakona se zato uvaja *sui generis* organ, Svet vlade za poravnave, ki bo odločal v primeru spora o sklenitvi sporazuma v predhodnem postopku med državnim odvetništvom in zastopanim subjektom. Možnost ustanovitve posebnih svetov vlade predvideva tudi Poslovnik Vlade Republike Slovenije³² ki določa, da vlada na določenem področju lahko (so)ustanavlja svete.

Predvideva se, da bo svet ustanovljen z odločbo vlade za dobo petih let in sicer bo sestavljen iz predstavnika državnega odvetništva, predstavnika Ministrstva za pravosodje in predstavnika Ministrstva za finance, ki bodo imeli po enega namestnika in za katerega bodo veljali enaki pogoji kot za člana sveta, katerega nadomešča.

K 33. členu (način delovanja sveta):

S predlagano določbo se ureja način delovanja sveta. Seje sveta bo skliceval in vodil predstavnik državnega odvetništva, ki je bil za člana sveta imenovan z odločbo vlade. Po mnenju predlagatelja okoliščina, po kateri bi bil državni odvetnik kot član sveta hkrati tudi nosilec obravnavane zadeve v predhodnem postopku, ne predstavlja posebnega razloga za njegovo izločitev pri delu sveta za poravnave. Nasprotno, to bo pomenilo, da bo z zadevo temeljito seznanjen in bo delo sveta učinkoviteje.

Z namenom uravnotežene predstavitve stališč se določa, da se bosta seje sveta za poravnave v vsaki posamezni zadevi lahko udeležila tudi generalni državni odvetnik in predstojnik

³² Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14.

zastopanega subjekta, ki bosta lahko predstavila svoja stališča in predloge o obravnavanih zadevah.

Administrativno-tehnična opravila za svet bo opravljalo državno odvetništvo. Gre predvsem za opravila, ki zajemajo zagotavljanje prostora za seje sveta, vabljenje na seje, vodenje dokumentacije, informacijska podpora in podobno.

K 34. členu (mnenje sveta):

Določa se, da člani sveta na seji oblikujejo mnenje glede smotrnosti mirne rešitve spora v predhodnem postopku. Z mnenjem seznanijo državno odvetništvo, ki je v zvezi z nadaljnjim postopanjem v predhodnem postopku nanj vezano.

Za posebej pomembne zadeve ali zadeve z visoko vrednostjo predmeta (nad 100.000 eurov) se predvideva, da bo o odločitvi sveta lahko naknadno odločila tudi Vlada, če bosta tako zahtevala generalni državni odvetnik ali predstojnik zastopanega subjekta, ki se ne bosta strinjala s podanim mnenjem.

K 35. členu (konec predhodnega postopka):

Zaradi nastanka morebitnih pravnih posledic se s predlogom zakona jasno določa časovni trenutek konca predhodnega postopka.

Predhodni postopek se konča z dnem sklenitve sporazuma o mirni rešitvi spora, ali z dnem, ko državno odvetništvo prejme pisno izjavo stranke, da predhodnega postopka ne želi nadaljevati, ali z dnem, ko predlagatelj prejme pisno izjavo državnega odvetnika, da nadaljevanje postopka ni smiselno, ali po poteku treh mesecev od dneva začetka predhodnega postopka, če stranke niso sklenile sporazuma o mirni rešitvi spora.

Če do sklenitve sporazuma ni prišlo, državno odvetništvo v roku osmih dni od konca postopka izda potrdilo o neuspelem poskusu mirne rešitve spora.

K 36. členu (stroški predhodnega postopka):

V predhodnem postopku vsaka stranka postopka nosi svoje stroške.

K 37. členu (izvršilni naslov):

S predlogom zakona se določa, da je sporazum, sklenjen v predhodnem postopku, izvršilni naslov, če je terjatev iz sporazuma zapadla. Navedena ureditev sledi veljavnemu 14. členu ZDPra in pomeni, da če dolжник prostovoljno ne izpolni obveznosti iz sporazuma, upniku ni treba začeti predhodnega (pravdnega) postopka za ugotovitev obstoja terjatve, temveč lahko neposredno na podlagi sporazuma predlaga izvršbo.

K 38. členu (zagotavljanje pogojev za delovanje državnega odvetništva):

Skladno z novim konceptom državnega odvetništva kot posebnega državnega organa se določa, da državno odvetništvo samo opravlja naloge, s katerimi se zagotavljajo splošni pogoji za njegovo delovanje. Iz razlogov gospodarnejšega in učinkovitejšega opravljanja teh nalog pa

lahko posamezne naloge, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje državnega odvetništva, prevzame ministrstvo.

K 39. členu (generalni sekretar):

Predlagani člen določa delovno mesto generalnega sekretarja državnega odvetništva. Po veljavni ureditvi ima Državno pravobranilstvo generalnega sekretarja, ki izvršuje zadeve pravobranilske uprave in je položajno uradniško delovno mesto (tako 39. člen ZDPRa). Drugih določb glede generalnega sekretarja ZDPra ne vsebuje.

S predlagano določbo se razbremenjuje generalnega državnega odvetnika, ki se bo lahko popolnoma posvetil osnovnim pristojnostim državnega odvetništva, katerih uspešna izvedba bo porok za kar najboljše in kakovostno delo.

V predlagani določbi so po novem zajete naloge, ki jih bo generalni sekretar državnega odvetništva na podlagi pooblastila generalnega državnega odvetnika samostojno opravljal. Gre za opravljanje, usklajevanje in nadzorovanje splošnih administrativnih in kadrovskih del, finančno-računovodska opravila ter tehnična in druga spremljajoča dela za potrebe državnega odvetništva.

Mesto generalnega sekretarja bo tako kot doslej položajno uradniško delovno mesto. Generalnega sekretarja bo imenoval in razreševal generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra za pravosodje. Generalni sekretar bo pridobil svoj položaj z odločbo o imenovanju za petletno obdobje z možnostjo ponovnega imenovanja. S predlogom zakona se določa tudi časovni okvir izvedbe javnega natečaja na mesto generalnega sekretarja.

K 40. členu (kolegij državnega odvetništva):

Kolegijsko delo je bilo že doslej poznana oblika dela Državnega pravobranilstva, urejeno v podzakonskem predpisu. S predlogom zakona se pojem kolegijskega dela dviguje na zakonsko raven, s tem ko se določa, da je kolegij državnega odvetništva strokovno posvetovalno telo, ki sprejema zlasti stališča o vprašanih, pomembnih za enotno uporabo zakonov in enotno izvrševanje pristojnosti državnega odvetništva.

Člani kolegija državnega odvetništva so generalni državni odvetnik, njegov namestnik, vodje oddelkov na sedežu in zunanjih oddelkov ter generalni sekretar državnega odvetništva.

Podrobnejša pravila o pristojnostih, sestavi in organiziranju dela razširjenega kolegija se določijo v podzakonskem predpisu, ki ureja poslovanje državnega odvetništva.

K 41. členu (organiziranost državnega odvetništva):

Predlog določbe opredeljuje organiziranost državnega odvetništva, ki bo naloge iz svoje pristojnosti opravljalo na sedežu v Ljubljani in zunanjih oddelkih.

V drugem odstavku tega člena se določa, da se delo na sedežu organizira v oddelkih, ki so notranje organizacijske enote, mednarodni oddelek pa je stalni specializirani oddelek državnega odvetništva. Tudi že doslej je bilo delo na sedežu Državnega pravobranilstva organizirano v oddelkih (oddelki na sedežu Državnega pravobranilstva so vzpostavljeni z letnim razporedom dela in sicer civilnopravni in gospodarski oddelek, delovnopravni in socialnopravni oddelek,

nepravdni oddelek in oddelek za evropske zadeve), vendar veljavni ZDP Ra ne vsebuje zakonske podlage za njihovo ustanovitev. Mednarodni oddelek je edini, ki ga kot stalnega določa predlog zakona, s čimer se opravljanju pristojnosti mednarodnega oddelka namenja poseben pomen.

V tretjem odstavku se enako kot doslej določa, da so zunanji oddelki zunanje organizacijske enote državnega odvetništva. Veljavni 17. člen ZDP Ra določa, da so zunanji oddelki Državnega pravobranilstva v Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptuj. Novost pa predstavlja rešitev, po kateri bodo zunanji oddelki po novem ustanovljeni s podzakonskim predpisom, ki ga izda minister za pravosodje na predlog generalnega državnega odvetnika ter v njem določi tudi stvarno in krajevno pristojnost sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva. Predlagatelj je ustanovitev zunanjih oddelkov s podzakonskim aktom predvidel iz razloga večje fleksibilnosti v primeru neenakomerne obremenjenosti posameznih zunanjih oddelkov.

K 42. členu (izključna pristojnost sedeža):

S predlogom zakona se po vzoru 18. člena ZDP Ra določa izključna pristojnost sedeža državnega odvetništva v Ljubljani. Zadnja alineja, po kateri se izključna pristojnost sedeža določa za opravljanje nalog, ki jih iz razlogov smotnosti ali boljše usposobljenosti sedeža državnega odvetništva določi generalni državni odvetnik po predhodnem soglasju ministra, je dodana zaradi omogočanja večje fleksibilnosti pri odzivanju na potrebe delovanja državnega odvetništva v praksi.

K 43. členu (pristojnost za zastopanje pred upravnimi organi):

Vsebina predlaganega člena ustreza veljavnemu 20. členu ZDP Ra in sicer je določeno, da je v upravnih postopkih za zastopanje subjektov pristojna organizacijska enota državnega odvetništva, ki na območju, kjer odloča upravni organ, zastopa te subjekte pred sodišči.

K 44. členu (akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest):

Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest se splošno opredeljuje kot akt, ki določa delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog, s čimer postane ta akt podlaga za vodenje in organizacijo dela v organu. Prav tako pa je to akt, ki vsebuje opis nalog na delovnem področju posamezne organizacijske enote in opis nalog na posameznem delovnem mestu s pogoji za zasedbo tega delovnega mesta. Glede na to, da gre torej pri sistemizaciji delovnih mest za določanje organizacijske strukture in delitve dela ter nalog po posameznih organizacijskih enotah in posameznih delovnih mestih, kar je nedvomno pomemben element za učinkovito in kakovostno izvajanje nalog, je pristojnost za njegov sprejem prepuščena generalnemu državnemu odvetniku, ki kot predstojnik državnega organa odgovarja za njegovo delo, torej mora imeti tudi možnost vplivanja na organizacijo dela v organu ter na upravljanje s kadri, vendar pa k aktu poda predhodno soglasje minister za pravosodje.

K 45. členu (letni raspored dela):

Predlog zakona določilo o letnem rasporedu dela zaradi njegove pomembnosti iz razloga večje preglednosti in jasnosti delovanja državnega odvetništva povzdiguje z dosedanje podzakonske na zakonsko raven (glej veljavne določbe 39. do 43. člen Državnopravobranilskega reda).

Generalni državni odvetnik bo z letnim razporedom dela določil razporeditev višjih državnih odvetnikov, državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike v oddelke oziroma notranje organizacijske enote, njihovo pravno področje dela, vodje oddelkov oziroma notranjih organizacijskih enot, nadomeščanje in čas izrabe letnih dopustov.

Predlog zakona zaradi zagotavljanja preglednosti opredeljuje obvezno objavo na spletni strani državnega odvetništva najpozneje do 15. decembra za naslednje koledarsko leto.

Predlog zakona dopušča tudi možnost sprememb letnega razporeda med letom. Spremembe letnega razporeda dela med letom so dovoljene, če se pri državnem odvetništvu izprazni ali zasede eno ali več delovnih mest, če jih narekujejo spremembe v pripadu zadev in v drugih primerih, določenih v podzakonskem aktu. Podobno možnost sprememb letnega razporeda ureja 43. členu Državnopravobranilskega reda, s to razliko, da se po novem v drugem odstavku določbe jasneje določa, da spremembe letnega razporeda ne morejo začeti veljati prej kakor v petih dneh po njihovi objavi.

K 46. členu (javnost dela):

V prvem odstavku predlaganega člena se določa, da državno odvetništvo obvešča javnost o svojem delu. Gre za že uveljavljeno ureditev, saj javnost dela Državnega pravobranilstva ureja II. poglavje Državnopravobranilskega reda. Tudi po predlagani ureditvi se natančnejše določbe glede javnosti dela državnega odvetništva prenašajo na podzakonski predpis (predlagani tretji odstavek).

Po mnenju predlagatelja je ustrežnejše, da se pravilo iz predloga prvega odstavka, po katerem morajo biti obvestila javnosti sestavljena tako, da varujejo ugled, zasebnost, tajnost in druge zakonite interese strank ter drugih udeležencev v postopku oziroma da ne škodujejo interesom postopka, dvigne na zakonsko raven. Po veljavni ureditvi namreč tako določa četrti odstavek 6. člena Državnopravobranilskega reda.

Predlagatelj zakona meni, da drugi odstavek predlaganega člena predstavlja bistven doprinos k večji transparentnosti izvajanja pristojnosti. Določa namreč, da državno odvetništvo vodi in na svoji spletni strani javno objavlja in redno posodablja podatke o izvajanju nalog, ki jih opravlja v okviru svoje pristojnosti.

K 47. členu (letno poročilo):

Ena pomembnejših novosti predlaganega zakona je uvajanje natančnejših določb glede letnih poročil, saj veljavni 24. člen ZDPRA le skopo določa, da generalni državni pravobranilec na podlagi letnih poročil sedeža in zunanjih oddelkov Državnega pravobranilstva pripravi skupno letno poročilo za preteklo leto do 31. maja tekočega leta in ga pošlje Ministrstvu za pravosodje in Državnemu zboru Republike Slovenije. Letno poročilo s takšno določbo kljub pomembnosti in uporabnosti svojih podatkov po ocenah predlagatelja ni imelo prave teže.

Odslej bo letno poročilo vsebovalo vsaj podatke o številu višjih državnih odvetnikov, državnih odvetnikov in drugih uslužbencev državnega odvetništva, ki so v preteklem letu dejansko opravljali delo, o številu prenesenih nerešenih zadev iz prejšnjih let, o številu zadev, ki predstavljajo letni pripad, o skupnem številu zadev v delu, o številu rešenih zadev in načinu rešitve, o številu nerešenih zadev, o udeležbi višjih državnih odvetnikov in državnih odvetnikov na narokih, o opravljenih procesnih dejanjih in vloženi predlogih, ki niso zajeti med rešenimi

zadevami, o številu zadev, v katerih je bilo vloženo pravno sredstvo in odločitev o pravnem sredstvu. Poleg tega bodo v letnem poročilu po novem navedene tudi analize in ocene zahtevnejših primerov ter strateške usmeritve za nadaljnje delo državnega odvetništva. Podrobnejšo obliko letnega poročila o poslovanju državnega odvetništva bo po predhodnem mnenju generalnega državnega odvetnika določil minister s podzakonskim predpisom.

Glede postopka sprejema in obravnavanja letnega poročila predlog zakona določa, da generalni državni odvetnik na podlagi letnih poročil sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva pripravi skupno letno poročilo o delu za preteklo leto ter ga do 28. februarja tekočega koledarskega leta predloži ministrstvu. Minister lahko po prejemu predloga letnega poročila zahteva, da državno odvetništvo najkasneje v 15 dneh v letno poročilo navede dodatne podatke, pojasnila ali oceno stanja. Vlada bo poročilo predvidoma obravnavala najpozneje do konca maja tekočega koledarskega leta, nato pa se bo letno poročilo objavilo na spletni strani državnega odvetništva, s čimer bo zagotovljen dostop javnosti do navedenih podatkov in s tem večja transparentnost dela.

K 48. členu (obveščanje ministrstva):

Obravnavani člen ureja obveščanje Ministrstva za pravosodje in izhaja iz splošnega razmerja med ministrstvom in državnim odvetništvom, v katerem ima minister pomembne in odgovorne naloge glede njegovega delovanja. S predlaganim členom se določa, da državno odvetništvo z navedbo izvršenih in načrtovanih ukrepov redno obvešča ministrstvo o zadevah, v katerih opravlja naloge zastopanja pred mednarodnimi sodišči, arbitražnimi sodišči ter v pomembnejših zadevah pred sodišči v Republiki Sloveniji ali tujimi sodišči.

V drugem odstavku predlaganega člena je natančno določeno v katerih primerih državno odvetništvo nemudoma obvesti ministrstvo.

Podrobnejša pravila glede obveščanja bodo predpisana s splošnimi navodili, ki jih bo izdal generalni državni odvetnik, ter s Pravilnikom o poslovanju državnega odvetništva.

K 49. členu (posvetovanja s posameznim državnim organom ali drugim subjektom):

Predlagana določba predstavlja eno pomembnejših rešitev novega zakona in sicer daje možnost generalnemu državnemu odvetniku, da ob zaznavi kakršnegakoli problema v zvezi z opravljanjem pristojnosti in nalog državnega odvetništva pri posameznem državnem organu izvede področno predstavitev dela državnega odvetništva in predstavi predloge glede možnih ukrepov na predmetnem delovnem področju.

Poleg tega je določeno, da predstojnik organa, kateremu je generalni državni odvetnik predstavil predloge možnih ukrepov, najpozneje v enem mesecu od izvedbe tovrstne predstavitve Vladi in generalnemu državnemu odvetniku posreduje povzetek poročila o izvedbi posvetovanja. S tem je posvetovanjem po tej določbi dana posebna teža, saj bodo po oceni predlagatelja tovrstna posvetovanja omogočila zaznavo pomembnih pravnih vprašanj.

K 50. členu (generalni državni odvetnik):

S predlogom zakona se glede generalnega državnega odvetnika določa, da je funkcionar, ki vodi in predstavlja državno odvetništvo, organizira in usklajuje delo državnih odvetnikov ter odgovarja za zakonitost, kakovost in učinkovitost dela državnega odvetništva. Generalnega

državnega odvetnika imenuje Vlada RS na obrazložen predlog ministra za pravosodje po predhodni pridobitvi mnenja komisije za presojo ustreznosti kandidatov.

S predlogom zakona se spreminja pristojni organ za imenovanje generalnega državnega odvetnika glede na pristojni organ za imenovanje generalnega državnega pravobranilca po ZDPra. Generalnega državnega pravobranilca po veljavni ureditvi na predlog Vlade Republike Slovenije imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Po predlogu zakona bo skladno s splošnimi razmerji v organu v sestavi ministrstva pristojni organ za imenovanje generalnega državnega odvetnika Vlada, toda na obrazložen predlog ministra za pravosodje in po pridobitvi mnenja komisije za presojo ustreznosti kandidatov. Gre za predhodno mnenje, ki ga pridobi minister pred predlaganjem v imenovanje na Vladi RS, in ne šele Vlada v postopku odločanja. Trajanje mandata bo predvidoma enako kot doslej za generalnega državnega pravobranilca in prav tako je ohranjena možnost ponovnega imenovanja po izteku mandata (glej 29. člen ZDPra).

Predlagani zakon v nasprotju z veljavnim ZDPRa ne vsebuje več pogoja, da se generalni državni odvetnik imenuje izmed državnih odvetnikov. Po mnenju predlagatelja je taka ureditev ustreznejša od ureditve v ZDPRa, po kateri se generalni državni pravobranilec imenuje izmed državnih pravobranilcev, saj omogoča nov (objektiven) pogled na organizacijo in delo znotraj institucije.

Enako kot doslej bo generalni državni odvetnik dajal splošna navodila za delo, s katerimi se zagotavlja enotna uporaba predpisov in enotno opravljanje nalog državnega odvetništva (glej 28. člen Zakona o državnem pravobranilstvu).

Z namenom čim bolj učinkovitega opravljanja nalog državnega odvetništva se s predlogom zakona določa, da generalni državni odvetnik redno spremlja poslovanje državnega odvetništva in na tej podlagi sprejema ukrepe za obvladovanje pripada zadev. Če pride do povečanega števila nerešenih zadev, bo generalni državni odvetnik skladno s pravili podzakonskega predpisa, ki ureja poslovanje državnega odvetništva (Pravilnik o poslovanju državnega odvetništva), sprejel program reševanja teh zadev.

Predlog zakona tudi določa, da generalni državni odvetnik ministru redno in na njegovo zahtevo poroča o izvrševanju pristojnosti in o vseh pomembnejših vprašanjih z delovnega področja državnega odvetništva. Navedena rešitev je potrebna zaradi pristojnosti ministra za pravosodje, ki so v zvezi z delom državnega odvetništva predvidene s tem zakonom.

K 51. členu (namestnik generalnega državnega odvetnika):

S predlagano ureditvijo se spreminja veljavna ureditev glede namestnika generalnega državnega pravobranilca. Predlaga se namreč ureditev, po kateri ima generalni državni odvetnik namestnika, ki je tudi funkcionar in ga na predlog generalnega državnega odvetnika s soglasjem ministra imenuje Vlada. Namestnik generalnega državnega odvetnika se imenuje izmed višjih državnih odvetnikov. Glede na pričakovano dobro sodelovanje med generalnim državnim odvetnikom in njegovima namestnikoma se zdi predlagatelju ustrezno, da ima vsakokratni generalni državni odvetnik možnost predlagati namestnika po svoji izbiri zaradi njihovega čim boljšega sodelovanja.

S predlogom zakona se ureja tudi nadomeščanje generalnega državnega odvetnika v primeru njegove odsotnosti. V takem primeru naloge iz njegove pristojnosti opravlja njegov namestnik.

Dodaja se možnost izdaje pooblastila namestniku za obravnavanje posameznih zadev tudi v drugih primerih, ko generalni državni odvetnik ni odsoten ali zadržan. V teh primerih namestnik opravlja naloge iz njegove pristojnosti na podlagi in v okviru pooblastila.

K 52. členu (pravice in obveznosti generalnega državnega odvetnika in njegovega namestnika):

Zaradi jasne ureditve položaja generalnega državnega odvetnika in njegovega namestnika se s predlogom zakona jasno določa, da imata navedena poleg posebej zanj določenih pravic in obveznosti, ki izhajajo iz funkcije ki jo zasedata, tudi pravice in obveznosti, ki veljajo za višje državne odvetnike. To bo v praksi pomenilo, da generalni državni odvetnik in njegov namestnik opravljata vse navedene pristojnosti po tem zakonu (zastopanje, pravno svetovanje in izvajanje drugih pristojnosti državnega odvetništva).

K 53. členu (začasno vodenje državnega odvetništva):

Prvi odstavek predlagane določbe ureja položaj, ko državno odvetništvo nima predstojnika (če nihče ni imenovan na mesto generalnega državnega odvetnika, če je generalnemu državnemu odvetniku funkcija prenehala ali je bil razrešen ali suspendiran). V teh primerih začasno vodenje državnega odvetništva s sklepom vlade prevzame namestnik generalnega državnega odvetnika.

S predlagano določbo se institut začasnega vodenja časovno zamejuje in sicer za dobo šestih mesecev in se lahko podaljša za največ šest mesecev.

K 54. členu (pogoji za imenovanje):

S predlogom zakona se določa, da bo na mesto generalnega državnega odvetnika lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje pogoje za izvolitev na sodniško mesto na višjem sodišču po Zakonu o sodniški službi (ZSS).³³ Navedeno pomeni, da navedene kriterije izpolnjuje oseba, ki je poleg izpolnjevanja splošnih pogojev iz 8. člena ZSS uspešno opravljala sodniško funkcijo v trajanju najmanj šest let ali ima najmanj devet let delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu. Navedene pogoje izpolnjuje tudi univerzitetni učitelj prava, če je izvoljen najmanj v naziv docenta, in izpolnjuje splošne pogoje iz 8. člena ZSS.

K 55. členu (objava):

Ohranja se dosedanja ureditev, po kateri Ministrstvo za pravosodje razpiše prosto mesto generalnega državnega pravobranilca. Ministrstvo bo po novi ureditvi še naprej pristojno za razpis prostega mesta za predstojnika državnega odvetništva, vendar se ustrezneje kot doslej določa daljši rok (najpozneje šest mesecev pred iztekom mandata generalnega državnega odvetnika).

K 56. členu (prijava na razpis):

³³ Uradni list RS, št. 94/07 – UPB, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 95/14 – ZUPPJS15 in 17/15.

S predlogom zakona se ureja tudi prijava za razpis na mesto generalnega državnega odvetnika, kateri morajo kandidati predložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev za to mesto, življenjepis z opisom svoje strokovne dejavnosti ter šestletni strateški program dela.

V zvezi s pogojem predložitve strateškega programa dela predlagatelj meni, da tudi zunanji kandidati lahko izdelajo ustrezno oceno stanja, oceno tveganj in priložnosti za izboljšanje delovanja institucije, način zagotavljanja javnosti in preglednosti dela ter navedbo ukrepov in rokov za doseganje zastavljenih ciljev. Po mnenju predlagatelja strateški program dela predstavlja institut, ki bo izboljšal delo državnega odvetništva in hkrati okreplil položaj predstojnika organa.

K 57. členu (komisija za presojo ustreznosti kandidatov):

Predlagatelj se je po vzoru tujih ureditev odločil za ustanovitev *sui generis* komisije za presojo ustreznosti kandidatov, ki bo sodelovala v postopku imenovanja generalnega državnega odvetnika in postopku izbire višjih državnih odvetnikov. Zaradi zagotavljanja izbire najustreznjšega kandidata je predvideno, da v postopku sodeluje organ, ki ne deluje znotraj institucije (komisijo bodo sestavljali višji ali vrhovni sodnik, višji ali vrhovni državni tožilec, višji državni odvetnik ter pravni strokovnjak). Komisija odločitve sprejema z večino vseh glasov, v primeru neodločenega izida pa prevlada stališče predsednika komisije.

Predlog zakona določa tudi, da imajo predsednik in člani komisije pravico do povrnitve potnih stroškov in sejnine.

K 58. členu (postopek imenovanja generalnega državnega odvetnika):

Minister za pravosodje bo po obravnavanju vseh kandidatur s kandidati, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za imenovanje na mesto generalnega državnega odvetnika, opravil ustni razgovor. Nato bo izbral kandidata, ki je po njegovi presoji najprimernejši in njegovo izbiro predložil v mnenje komisiji za presojo ustreznosti kandidatov. Ta bo izbranega kandidata povabila na razgovor, kjer bo predstavil svoj strateški program in dal morebitna dodatna pojasnila v zvezi s svojo prijavo, kar bo podlaga za oceno komisije o njegovi primernosti.

V primeru, ko bi komisija v svojem mnenju podala oceno o neprimernosti izbranega kandidata, ima minister dve možnosti: lahko vztraja pri izbranem kandidatu in njegovo izbiro dodatno obrazloži ali pa izbere drugega kandidata. Komisija mora opraviti razgovor in podati mnenje tudi glede kandidata, katerega minister naknadno predlaga.

Predlagatelj v predlogu zakona posebej opredeli, kdaj se bo razpis štel za neuspešen: v primeru, če komisija tudi po dodatni obrazložitvi izbire kandidata poda oceno o njegovi neprimernosti, se bo štelo, da je razpis za mesto generalnega državnega odvetnika neuspešen.

S predlogom zakona se ureja tudi sodno varstvo v postopku imenovanja generalnega državnega odvetnika. Zoper odločbo Vlade, s katero ta ne imenuje predlaganega kandidata na mesto generalnega državnega odvetnika, je dovoljeno sprožiti upravni spor o katerem mora pristojno sodišče odločiti v 30 dneh od prejema tožbe.

K 59. členu (prisega):

Predlog zakona vsebuje tudi določila o prisegi generalnega državnega odvetnika ter pristojno osebo, pred katero se izreče prisega (predsednik Vlade RS oziroma po pooblastilu predsednika vlade minister za pravosodje). Veljavni ZDPra prisega sicer ne predvideva niti za državnega pravobranilca, niti za generalnega državnega pravobranilca. S predlagano ureditvijo pa se iz razloga povečanja zavedanja glede prizadevanja za vestno in strokovno opravljanje nalog (npr. po vzoru policistov in zdravnikov ter sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev) uvaja prisega.

Kljub temu, da je prisega generalnega državnega odvetnika predvidena relativno splošno (»Prisegam, da bom svoje delo opravljal/-a vestno, pošteno in odgovorno, v skladu z ustavo in zakoni ter pri tem varoval/-a premoženjske in ustavne interese Republike Slovenije, javni interes ter ugled države in državnega odvetništva.«), je po oceni predlagatelja izredno pomembna, saj daje težo tako pomembnemu delu, kot je vodenje državnega odvetništva, ter strokovnemu delu, kot je zastopanje premoženjskih pravic in drugih interesov države.

K 60. členu (prenehanje funkcije generalnega državnega odvetnika):

Po oceni predlagatelja predlog zakona bolj jasno kot veljavna ureditev loči med prenehanjem funkcije generalnega državnega odvetnika in razrešitvijo generalnega državnega odvetnika. Generalnemu državnemu odvetniku bo funkcija prenehala če se ji odpove, če izgubi državljanstvo Republike Slovenije, če umre, če izgubi poslovno sposobnost ali zdravstveno zmožnost za opravljanje službe ter po poteku obdobja, za katerega je bil imenovan.

S predlogom zakona so natančno določeni roki nastopa razlogov za prenehanje, pri čemer velja omeniti, da je za razlog odpovedi funkciji določeno, da ta nastopi 60. dan po prispetju odpovedi na Vlado RS. Šestdeset dni se zdi predlagatelju primeren čas za zagotovitev nemotenega dela organa (enako je npr. v Zakonu o sodniški službi). Poleg tega predlagatelj pojasnjuje, da v primeru smrti razlog za prenehanje funkcije nastopi z dnem, ko oseba umre, in ne šele z izdajo mrliškega lista.

K 61. členu (razrešitev generalnega državnega odvetnika iz razloga nesposobnosti):

Ugotovitev nesposobnosti predstojnika organa je razlog za poseg v funkcijo, saj je potrebno zagotoviti kar se da kvalitetno opravljanje nalog državnega odvetništva. Nesposobnost ni vezana na krivdno ravnanje generalnega državnega odvetnika, celo nasprotno, lahko je vložil veliko napora in se zavzeto trudil opravljati svoje naloge, vendar kljub temu ni uspel doseči pričakovanih delovnih rezultatov. Kljub temu, da generalnemu državnemu odvetniku ni mogoče očitati krivde, pa je zaradi zahtevnih pristojnosti državnega odvetništva treba doseči spremembo, ki bo omogočila imenovanje druge osebe na mesto generalnega državnega odvetnika.

Generalni državni odvetnik kot predstojnik državnega organa opravlja naloge, povezane z vodenjem, usklajevanjem in organizacijo dela v organu. Zato je njegovo delo toliko bolj odgovorno in s tem podvrženo višjim standardom presoje. Kot določa drugi odstavek predlagane določbe je generalni državni odvetnik nesposoben za opravljanje funkcije generalnega državnega odvetnika, če državno odvetništvo ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov, ki bi zagotavljali kakovostno in učinkovito delovanje v skladu s programom dela ali če na delovnem področju državnega odvetništva prihaja do ponavljajočih napak pri poslovanju oziroma če pride do hujše strokovne napake pri poslovanju.

Kljub temu se generalnega državnega odvetnika ne razreši s funkcije, če dokaže, da je s skrbnostjo dobrega strokovnjaka storil vse, kar je bilo v njegovi pristojnosti, da bi preprečil, odpravil oziroma odvrnil slabo delovanje oziroma napake. Povedano drugače, če je ravnal, kot bi ravnal dober strokovnjak na njegovem delovnem mestu ob upoštevanju pravil, stroke in običajev (npr. 6. člen Obligacijskega zakonika) in mu torej ni mogoče očitati, da je zanemaril svojo dolžnosti, potem je dokazal, da ni nesposoben za položaj, saj tudi drug strokovnjak na njegovem delovnem mestu ne bi mogel doseči boljših rezultatov.

K 62. členu (razrešitev generalnega državnega odvetnika iz krivdnega razloga):

Razrešitev iz krivdnega razloga pozna tudi veljavna ureditev (61. člen ZDPra), ko določa, da se državni pravobranilec razreši, če je obsojen za kaznivo dejanje, storjeno z zlorabo svoje funkcije ali za drugo kaznivo dejanje na zaporno kazen, daljšo od šestih mesecev, ali na krajšo zaporno ali neprostostno kazen, če gre za kaznivo dejanje, zaradi katerega je osebno neprimeren za opravljanje funkcije državnega pravobranilca.

S predlagano ureditvijo se določa, da se generalni državni odvetnik razreši, če je pravomočno obsojen za kaznivo dejanje, storjeno z zlorabo funkcije ali za naklepno kaznivo dejanje na kazen zavora, daljšo od šestih mesecev. V navedenih primerih je razrešitev obligatorna. Fakultativno pa lahko pride do razrešitve, če je generalni državni odvetnik pravomočno obsojen za naklepno ali nenaklepno kaznivo dejanje na kazen zavora do šestih mesecev ali na drugo kazen ali mu je bila izrečena pogojna obsodba ali za nenaklepno kaznivo dejanje na kazen zavora, daljšo od šestih mesecev.

Določa se obveznost sodišča, da v navedenih primerih pravomočno sodbo nemudoma posreduje Ministrstvu za pravosodje.

K 63. členu (odločba o razrešitvi):

Določba sledi predlaganemu načinu imenovanja generalnega državnega odvetnika, po katerem generalnega državnega odvetnika imenuje Vlada na predlog ministra za pravosodje po predhodnem mnenju komisije za presojo ustreznosti kandidatov. Po enakem postopku bo generalni državni odvetnik ob izpolnjevanju zakonsko določenih pogojev iz prejšnjih dveh členov tudi razrešen.

Ustrezno se ureja tudi vprašanje sodnega varstva v postopku razrešitve generalnega državnega odvetnika.

K 64. členu (splošno):

S predlaganim členom se opredeljuje nazive javnih uslužbencev, ki bodo opravljali naloge državnega odvetništva, in sicer so to višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike. Delovna mesta in nazivi bodo določeni v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

Predlagani zakon je zasnovan na izhodišču, po katerem za višje državne odvetnike veljajo določbe tega zakona, ki veljajo za državne odvetnike, če ta zakon ne določa drugače. Tovrstno normiranje na področju državnega pravobranilstva ni novost, saj enako »logiko« vsebuje tudi veljavni zakon v tretjem odstavku 3. člena (»Če s tem zakonom ni drugače določeno, veljajo za

pomočnike državnega pravobranilca določbe tega zakona, ki veljajo za državne pravobranilce«).

Predlog Zakona o državnem odvetništvu ni matična podlaga, ki bi urejala položaj, pravice, obveznosti in druga vprašanja, povezana z javnimi uslužbenci, ki so zaposleni pri državnem odvetništvu. Njihov status in ostala delovnopravna vprašanja primarno ureja ZJU, če ta zakon ne določa drugače.

K 65. členu (višji državni odvetniki in državni odvetniki):

S predlaganim členom se razmejujejo pristojnosti državnih odvetnikov in višjih državnih odvetnikov. V splošnih določbah je že uvodoma navedeno, kateri subjekti opravljajo naloge državnega odvetništva, 65. člen pa splošno določbo konkretizira.

V prvem odstavku se uvodoma določa, da višji državni odvetniki in državni odvetniki opravljajo vse strokovne naloge v okviru pristojnosti državnega odvetništva, če ta zakon ne določa drugače. V tem odstavku so zaobjete vse pristojnosti državnega odvetništva: zastopniška, svetovalna, poravnalna in institucionalna pristojnost.

Posebej pa drugi in tretji odstavek razmejujeta pristojnosti med državnimi odvetniki in višjimi državnimi odvetniki v okviru zastopniške funkcije. Določa se, da bodo državni odvetniki praviloma zastopali v zadevah, ki sodijo v pristojnost okrožnih in okrajnih sodišč, delovnih in socialnih sodišč ter upravnih organov, v drugih zadevah pa bodo zastopali v okviru pooblastila generalnega državnega odvetnika ali višjega državnega odvetnika. Višji državni odvetniki bodo *ex lege* zastopali subjekte tudi pred višjimi sodišči, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, tujimi sodišči in tujimi arbitražami ter mednarodnimi sodišči in mednarodnimi arbitražami.

S predlagano določbo se zasleduje karierni sistem zaposlovanja pri državnem odvetništvu kot izhodiščno načelo predlaganega zakona.

K 66. členu (kandidati za državne odvetnike):

Predlagatelj zakona se je s preimenovanjem dosedanjih strokovnih sodelavcev in višjih strokovnih sodelavcev v kandidate za državne odvetnike odločil približati organizacijo državnega odvetništva odvetniški pisarni, v kateri delujejo odvetniški kandidati. Kandidati za državne odvetnike bodo v posameznih zadevah pripravljali strokovne podlage za delo državnih odvetnikov, predloge vlog, nadomeščali državne odvetnike pri zastopanju pred splošnimi sodišči prve stopnje, delovnimi in socialnimi sodišči ter upravnimi organi, spremljali in proučevali prakso sodišč in arbitraž ter opravljali druge strokovne naloge po navodilu državnih odvetnikov. Glede pogojev za zasedbo, napredovanja in ocenjevanja kandidatov za državne odvetnike se uporabljata zakona, ki urejata položaj javnih uslužbencev, in sistem plač v javnem sektorju.

K 67. členu (pripravniki):

Glede pripravništva predlagatelj meni, da veljavna ureditev v ZDPra ne zadošča za ustrezno izvajanje tega instituta v praksi. Veljavni tretji odstavek 39.a člena ZDPra namreč določa le, da ima Državno pravobranilstvo potrebno število pripravniških mest za pripravnike, ki se v skladu z zakonom, ki ureja pravniški državni izpit, usposablja za delo v Državnem pravobranilstvu. Iz

podatkov sistema MFERAC izhaja, da se na Državnem pravobranilstvu v času priprave predloga tega zakona ne usposablja noben pripravnik.

S predlogom zakona se sicer podobno kot doslej določa, da se pri državnem odvetništvu določi ustrezno število mest za pripravnike, ki imajo pravno izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje.

Natančneje kot doslej pa se določa, da bo število teh mest določil minister na predlog generalnega državnega odvetnika, da se v času pripravništva pripravnik usposablja po določenem programu pod mentorstvom mentorja, ki ga določi generalni državni odvetnik. Mentor pripravnika sicer ves čas spremlja in usmerja in skrbi, da strokovno usposabljanje pripravnika poteka po programu. Druga vprašanja glede mentorstva in podrobnejše določbe glede programa usposabljanja pa so urejena v področni zakonodaji.

Po opravljenem pripravništvu se s pripravnikom brez javnega natečaja sklene delovno razmerje za mesto kandidata za državnega odvetnika, če je bil pripravnik izbran na javnem natečaju ali če gre za pripravnika štipendista, ki je bil izbran na javnem natečaju. Podrobnejša določba glede pripravništva pri državnem odvetništvu po mnenju predlagatelja namenja večjo pozornost mladim ambicioznim kadrom, ki bodo imeli predvidoma širše pristojnosti pri svojem delu ter jim bo omogočen karierni sistem zaposlitve.

K 68. členu (pogoji za sklenitev delovnega razmerja v državnem odvetništvu):

Drugi oddelek V. poglavja ureja pogoje za sklenitev delovnega razmerja pri državnem odvetništvu za opravljanje nalog višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika. Določa se, da sta splošna pogoja za opravljanje navedenih delovnih mest dva in sicer, da ima kandidat v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naslov univerzitetni diplomirani pravnik ali strokovna naslova diplomirani pravnik in magister prava oziroma je v tujini končal primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju ali z odločbo o priznavanju izobraževanja za namen zaposlitve ali z odločbo o nostrifikaciji, ter da je opravil pravniški državni izpit.

Za opravljanje dela v mednarodnem oddelku so predvideni posebni pogoji in sicer da kandidat aktivno obvlada angleški ali francoski jezik (da izkazuje znanje navedenih tujih jezikov po stopnji B2 evropske jezikovne lestvice) ter da ima pridobljena posebna znanja ali tri leta delovnih izkušenj s področja mednarodnega prava, evropskega prava človekovih pravic ali prava Evropske unije.

K 69. členu (posebni pogoji):

Ureditev glede delovnih izkušenj vsebinsko bistveno ne posega v veljavno ureditev (26. in 27. člen ZDPra). Določa se, da kandidat, ki izpolnjuje navedene splošne pogoje, lahko sklene delovno razmerje za opravljanje nalog višjega državnega odvetnika, če ima najmanj devet let delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu ali je najmanj tri leta opravljal naloge državnega odvetnika. Kandidat, ki izpolnjuje navedene splošne pogoje, pa lahko sklene delovno razmerje za opravljanje nalog državnega odvetnika, če ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na pravniških delih po opravljenem pravniškem državnem izpitu.

K 70. členu (objava prostega delovnega mesta):

Prosta mesta višjih državnih odvetnikov in državnih odvetnikov bo razpisalo Ministrstvo za pravosodje na predlog generalnega državnega odvetnika. Podobno določa veljavni 30. člen ZDPra, da prosto mesto državnega pravobranilca in pomočnika državnega pravobranilca razpiše Ministrstvo za pravosodje najkasneje v enem mesecu po prejemu obrazloženega predloga generalnega državnega pravobranilca. S predlogom zakona se tako ohranja vloga generalnega državnega odvetnika oziroma predstojnika organa kot predlagatelja razpisa.

K 71. členu (postopek izbire višjega državnega odvetnika):

V postopku izbire najustreznejših kandidatov za mesta višjih državnih odvetnikov smo predvideli pridobitev mnenja komisije iz vrste neodvisnih strokovnjakov. Komisija bo delovala v enaki sestavi kot komisija v postopku izbire generalnega državnega odvetnika, sestavljena bo iz višjega ali vrhovnega sodnika, višjega ali vrhovnega državnega tožilca, višjega državnega odvetnika ter pravnega strokovnjaka, saj je bil predlagatelj zakona v preteklosti večkrat pozvan k vnosu varovalk pred zlorabami politične oblasti, ki so se dogajale pri imenovanju državnih pravobranilcev. Zato se je predlagatelj (tudi po vzoru nekaterih tujih ureditev) odločil za ustanovitev *sui generis* komisije za presojo ustreznosti kandidatov, ki bo sodelovala v postopku izbire generalnega državnega odvetnika in višjih državnih odvetnikov.

Po mnenju predlagatelja je navedena rešitev skladna s 122. členom Ustave RS, po katerem je zaposlitev v upravnih službah mogoča samo na temelju javnega natečaja, razen v primerih, ki jih določa zakon. Po mnenju predlagatelja gre v primeru višjih državnih odvetnikov za izjemo od navedenega pravila, ki jo določa predlagani zakon. Pozitivno mnenje *sui generis* komisije bo po oceni predlagatelja pomembno okrepilo položaj višjih državnih odvetnikov, ki bodo bistveno bolj samostojni in avtonomni pri svojem delu, kot drugi javni uslužbenci.

K 72. členu (sklenitev delovnega razmerja):

Skladno z določbami zakona, ki ureja javne uslužbence, se določa, da se izbrani kandidat imenuje v naziv najkasneje v osmih dneh od dokončnosti sklepa o izbiri in se mu najkasneje v nadaljnjih osmih dneh ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi. V skladu s 66. členom Zakona o javnih uslužbencih je imenovanje v naziv in ponudba sklenitve pogodbe o zaposlitvi omejena na določen čas od končanega izbirnega postopka, da bi se postopek zaposlitve čim prej izvedel, kar je tako v interesu delodajalca kot tudi posameznega kandidata.

K 73. členu (prisega):

Pred nastopom dela državnega odvetnika in višjega državnega odvetnika se predvideva podajanje prisege, kar je novost v primerjavi z veljavnim ZDPra, ki ne predvideva prisege za državne pravobranilce. Prisega se glasi: "Prisegam, da bom spoštoval/-a pravni red Republike Slovenije, svoje delo opravljal/-a vestno, pošteno in odgovorno ter pri tem varoval/a premoženjske in ustavne interese Republike Slovenije, javni interes ter ugled države in državnega odvetništva."

K 74. členu (začasna napotitev):

Predlagana ureditev z namenom učinkovitejšega zastopanja koristi države predvideva možnost začasne napotitve državnega odvetnika v drug organ (npr. na določeno ministrstvo), kjer bo v daljšem časovnem obdobju opravljal zahtevnejše strokovne naloge.

Predlagatelj zakona je bil ravno s strani Državnega pravobranilstva obveščen, da imajo določeni organi (npr. Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije) nesorazmerno veliko število sodnih sporov. Z začasno napotitvijo bi omogočili učinkovitejše zasledovanje skupnega cilja zmanjšanja števila sporov pri določenem organu ali učinkovitejše obravnavanje manjšega števila zahtevnejših sporov.

Državni odvetnik bo lahko napoten najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev. Neposredno po zaključku začasne napotitve bo državni odvetnik lahko ponovno začasno napoten le, če s tem soglaša. Odločba o začasni napotitvi bo morala biti državnemu odvetniku vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela in bo morala vsebovati obrazložitev, zakaj bo z napotitvijo zagotovljeno učinkovitejše opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog.

K 75. členu (službeno oblačilo):

Višjemu državnemu odvetniku in državnemu odvetniku (enako kakor doslej državnemu pravobranilcu in pomočniku državnega pravobranilca) pripada službeno oblačilo, to je državnoodvetniška toga.

Vrste službenih oblačil za državne odvetnike v posameznih nazivih ter nošenje pa bodo predpisani v podzakonskem aktu (zdaj Pravilnik o obliki in načinu nošenja službenega oblačila državnega pravobranilca in pomočnika državnega pravobranilca).³⁴

K 76. členu (službena izkaznica):

Predlog zakona določa, da imajo višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike službeno izkaznico, s katero se izkažejo pri izvrševanju svojih pristojnosti. Predlagana ureditev sledi veljavni ureditvi v ZDPra, po kateri državni pravobranilci, pomočniki državnih pravobranilcev ter strokovni sodelavci izkazujejo svoj položaj z izkaznico, ko pred sodišči in drugimi organi nastopajo v imenu Državnega pravobranilstva (tako drugi odstavek 56. člena ZDPra).

Določa se, da bo Ministrstvo za pravosodje vodilo evidenco o izdanih službenih izkaznicah, ki bo vsebovala podatke o osebnem imenu imetnika izkaznice, registrsko številko izkaznice, datum izdaje, datum prenehanja veljavnosti ter datum uničenja izkaznice in razlog za uničenje.

Podzakonski akt, ki bo podrobneje določil postopek izdajanja in uničevanja ter evidentiranja službene izkaznice bo kot doslej izdajal minister za pravosodje (zdaj Pravilnik o uradni izkaznici državnega pravobranilca, pomočnika državnega pravobranilca ter višjih strokovnih sodelavcev).³⁵

K 77. členu (omejitev uporabe informacij):

³⁴ Uradni list RS, št. 5/09.

³⁵ Uradni list RS, št. 16/04.

Gre za novo določbo na področju državnega pravobranilstva (državnega odvetništva), po kateri državnim odvetnikom ni dovoljeno v neslužbene namene uporabljati informacij, podatkov ali spoznanj, do katerih imajo dostop pri opravljanju nalog državnega odvetništva. Uporaba navedenih informacij, podatkov ali spoznanj je izjemoma dopustna v raziskovalne ali izobraževalne namene, s soglasjem generalnega državnega odvetnika, pri čemer pa se ne sme razkriti osebnih podatkov, podatkov, ki so davčna tajnost in drugih varovanih podatkov.

Celoviteje kot doslej se določa, da obveznost iz tega člena velja tudi za kandidate za državne odvetnike, druge javne uslužbence državnega odvetništva in druge osebe, ki jih državni odvetnik pritegne v postopek.

Takšna obveznost bo skladno s četrnim odstavkom predloga veljala tudi po prenehanju delovnega razmerja.

K 78. členu (opravljanje nalog med stavko):

Pravica do stavke je ustavno zajamčena (77. člen Ustave RS). Ustava dopušča možnost omejitve te pravice z zakonom, če tako zahteva javna korist, upoštevajoč vrsto in naravo dejavnosti. Predlog zakona zato predpisuje takšno omejitev za uslužbence državnega odvetništva.

Višji državni odvetniki, državni odvetniki, kandidati za državne odvetnike, pripravniki in strokovno tehnično osebje bodo morali med stavko opravljati nujna dela in naloge iz svoje pristojnosti, kar bo zagotovilo nemoteno delovanje državnega odvetništva. Po mnenju predlagatelja je navedena določba v sorazmerju z javno koristjo, ki se zagotavlja z nemotnim opravljanjem nalog državnega odvetništva.

Predlog zakona predvideva, da se generalni državni odvetnik in stavkovni odbor s posebnim pisnim sporazumom dogovorita o podrobnem načinu opravljanja delovnih nalog. Če dogovora ni, generalni državni odvetnik z upoštevanjem pravice do stavke s splošnim aktom določi način opravljanja nalog, ki jih mora državno odvetništvo opravljati med stavko, da se ne ogrozijo premoženjske in druge pravice in interesi države.

K 79. členu (splošno):

Predlagani šesti oddelek V. poglavja ureja disciplinsko odgovornost državnih odvetnikov. Predlagani člen je splošna določba, ki opredeljuje, kdaj je državnemu odvetniku mogoče izreči disciplinsko sankcijo, sledi načelo neizključevanja med vrstami odgovornosti, vsebuje tudi splošno pravilo, po katerem v okviru disciplinskega postopka ni dovoljeno posegati v samostojnost državnega odvetnika pri izvrševanju posameznih pristojnosti državnega odvetništva in izrecno določa, da je disciplinski postopek hiter.

K 80. členu (disciplinske kršitve):

Predlog zakona, upošteva načelo zakonitosti, taksativno določa dejanja, ki pomenijo kršitev službenih dolžnosti državnega odvetnika. Gre za 23 vrst kršitev službenih dolžnosti, od katerih jih je 13 (+1 pogojno) vrst opredeljenih kot hujših. Veljavni ZDPra disciplinskih kršitev ne določa taksativno, saj v 63. členu le splošno določa, da državni pravobranilec disciplinsko odgovarja, če je kršil dolžnost državnega pravobranilca ali ugled in dostojanstvo funkcije državnega pravobranilca.

Hujše kršitve so predvidene zlasti glede ravnanja, ki ima znake kaznivega dejanja, glede nevestnega, nepravočasnega, malomarnega opravljanja službe, zlorabe položaja, nedoseganja pričakovanih delovnih dosežkov ipd., medtem ko se med lažje uvrščajo kršitve manjšega pomena (zloraba pravice do odsotnosti z dela, zanemarjanje ali opustitev mentorskih nalog ipd.).

Obravnavani predlog zakona predstavlja celovito prenovo organa, ki zastopa premoženjske in druge koristi države, kar se kaže tudi na področju določanja disciplinskih kršitev državnih odvetnikov, kar je pomembno z vidika pomena vloge državnega odvetnika.

K 81. členu (disciplinske sankcije):

Predlog zakona loči med disciplinskimi sankcijami za lažje disciplinske kršitve (pisni opomin in denarna kazen v višini največ 50% plače državnega odvetnika za polni delovni čas) in disciplinsko sankcijo za težje disciplinske kršitve (denarna kazen v višini največ 80% plače državnega odvetnika za polni delovni čas).

Disciplinske sankcije se bodo izrekale kot glavne, denarna kazen pa se lahko izreče tudi kot stranska sankcija. Pomembna določba, ki jo predlog zakona vsebuje, je, da se disciplinska sankcija izreče sorazmerno teži storjene disciplinske kršitve, kar izhaja iz sicer uveljavljenega načela kaznovalnega prava (načelo sorazmernosti).

S predlogom zakona se določa tudi, da se pravnomočni sklep o izrečni disciplinski sankciji pošlje ministrstvu in generalnemu državnemu odvetniku, ki bo sankcijo izvršil.

K 82. členu (disciplinski organi):

Predlog zakona v tem členu opredeli disciplinske organe (disciplinski tožilec in njegov namestnik, disciplinsko komisija prve stopnje in disciplinska komisija druge stopnje), ki se imenujejo za štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

K 83. členu (disciplinski tožilec):

Eden izmed disciplinskih organov je tudi disciplinski tožilec, ki je pristojen za uvedbo postopka in za zastopanje disciplinskega predloga.

Obravnavani člen določa, da sta disciplinski tožilec in njegov namestnik višja državna odvetnika, ki ju z njunim soglasjem imenuje generalni državni odvetnik.

K 84. členu (disciplinska komisija prve stopnje):

S predlogom zakona se določa, da ima disciplinska komisija prve stopnje devet članov, kar omogoča sestavo treh (različnih) senatov. Predsednika in njegova dva namestnika bo izmed višjih državnih odvetnikov določil generalni državni odvetnik, člana senata pa bosta določena izmed sodnikov in uslužbencev ministrstva.

Sestavo senata v vsakokratnem primeru bo določil predsednik disciplinske komisije prve stopnje (enako določbo poznata Zakon o sodniški službi ter Zakon o državnem tožilstvu).

K 85. členu (disciplinska komisija druge stopnje):

Določa se, da disciplinsko komisijo druge stopnje sestavljajo člani komisije za presojo ustreznosti kandidatov, ki sodelujejo v postopku izbire generalnega državnega odvetnika ter višjih državnih odvetnikov. Komisijo sestavljajo predsednik in trije člani. Predsednik komisije je višji ali vrhovni sodnik, člani komisije pa so višji ali vrhovni državni tožilec, višji državni odvetnik ter pravni strokovnjak, ki ga z njegovim soglasjem imenuje minister.

K 86. členu (uvedba disciplinskega postopka):

Predlagani člen ureja način uvedbe disciplinskega postopka. Postopek uvede disciplinski tožilec, ko prejme pisno zahtevo generalnega državnega odvetnika ali ministra. Na takšni podlagi (zahteva) mora disciplinski tožilec zahtevati uvedbo disciplinskega postopka. Disciplinski tožilec pa lahko uvede postopek tudi, če je na kakršenkoli način izvedel za dejstva ali dokaze, na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da je državni odvetnik kršil službene dolžnosti. V navedenem primeru pa disciplinski tožilec ni dolžan zahtevati uvedbe postopka.

Predlagana določba poleg navedenega predvideva še, da se sklep o uvedbi postopka vroči državnemu odvetniku.

K 87. členu (potek disciplinskega postopka):

S predlogom določbe se podrobno ureja disciplinski postopek. Za vprašanja glede vabljenja, vročanja, izvedbo obravnave na prvi stopnji in zapisnik se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja kazenski postopek.

V disciplinskem postopku na prvi stopnji se opravi obravnava, na kateri ima državni odvetnik pravico do zagovora. V roku 15 dni od izdaje disciplinske odločbe prve stopnje je dovoljena pritožba, ki jo lahko vložijo državni odvetnik, zoper katerega teče disciplinski postopek, generalni državni odvetnik ali minister.

O pritožbi na seji brez obravnave odloči disciplinska komisija druge stopnje, ki svoje odločitve sprejema z večino glasov. V primeru neodločenega izida prevlada stališče predsednika komisije.

K 88. členu (zastaralni roki):

V veljavnem ZDPra so zastaralni roki pomanjkljivo urejeni, zato predlog zakona v tem delu sledi ureditvi Zakona o sodniški službi in Zakona o državnem tožilstvu in analogno določa, da disciplinskega postopka zoper državnega odvetnika ni mogoče uvesti, ko pretečeta dve leti od dneva kršitve. Ne glede na to določbo se lahko uvede disciplinski postopek zoper državnega odvetnika, ki je bil pravnomočno obsojen, najpozneje v treh mesecih od dneva pravnomočnosti kazenske obsodilne odločbe.

Predlog zakona ureja tudi pretrganje zastaranja, določa absolutni zastaralni rok za disciplinski pregon (štiri leta od storitve disciplinske kršitve) in ustrezneje opredeljuje, da se izrečena disciplinska sankcija ne sme začeti izvrševati, če preteče eno leto od dneva, ko je odločba postala pravnomočna.

K 89. členu (suspenz):

Veljavni ZDPPr v 68. členu določa, da mora v primeru, če je zoper državnega pravobranilca uveden kazenski postopek iz 61. člena ZDPPr, generalni državni pravobranilec odločiti, da se državni pravobranilec začasno odstrani z opravljanja funkcije. Če pa je zoper državnega pravobranilca uveden disciplinski postopek zaradi disciplinske kršitve iz 65. člena ZDPPr, generalni državni pravobranilec zoper državnega pravobranilca lahko odredi suspenz. Zoper odločbo o suspenzu ni pritožbe.

Po predlagani ureditvi bo v primeru, če bo zoper državnega odvetnika uveden kazenski postopek po uradni dolžnosti zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja, storjenega pri izvrševanju pristojnosti državnega odvetništva, generalni državni odvetnik moral izreči suspenz. Če pa bo zoper državnega odvetnika uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je mogoče izreči kazen zapora, daljšo od dveh let, bo izrek suspenza fakultativen.

Posebej je določeno, da o suspenzu generalnega državnega odvetnika odloči Vlada na obrazložen predlog ministra po predhodnem mnenju komisije za presojo ustreznosti kandidatov in da mora državno odvetništvo obveščati pristojne organe o uvedbi kazenskih postopkov.

K 90. členu (pritožba zoper suspenz):

Odločitev o suspenzu bo morala biti obrazložena, da bo državni odvetnik lahko vložil pritožbo na Vlado RS. Pritožba ne bo zadržala izvršitve odločbe, kar je v sorazmerju s težo okoliščin, ki so omogočale izrek suspenza.

K 91. členu (izvajanje nadzora):

Nadzor nad delom državnega odvetništva bo izvajal generalni državni odvetnik s splošnim, delnim ali posamičnim strokovnim pregledom dela državnih odvetnikov in drugih uslužbencev državnega odvetništva. Nadzor se bo uvedel z odredbo o nadzoru, ki jo bo generalni državni odvetnik lahko izdal na lastno pobudo, moral pa jo bo izdati na pobudo ministra za pravosodje.

V četrtem odstavku predlaganega člena se določa, kaj je cilj in namen takšnega nadzora. Gre za pregled in oceno zakonitosti in pravočasnosti dela in oceno smotrnosti uporabe procesnih pooblastil in skladnost strokovnih odločitev glede na izdana navodila, ki jih daje generalni državni odvetnik za zagotovitev enotne uporabe predpisov in enotnega opravljanja nalog državnega odvetništva.

O vsakem opravljenem nadzoru se izdela poročilo. Določa se tudi način vložitve in obravnavanje ugovora zoper poročilo o pregledu. Ugovor bo obravnaval višji državni odvetnik, ki ni opravljal pregleda, kar pripomore k objektivnosti postopka nadzora.

Končno poročilo o vsakem opravljenem nadzoru se pošlje Ministrstvu za pravosodje.

K 92. členu (vrste pregledov):

S predlaganim členom se natančneje določajo vrste pregledov in sicer splošni pregled dela posameznega oddelka na sedežu državnega odvetništva in zunanjega oddelka (ta se opravi najmanj enkrat na tri leta), delni pregled ter posamični pregled.

K 93. členu (odprava pomanjkljivosti in napak):

Predlagatelj zakona meni, da je navedena določba eden bistvenih doprinosov k večjemu učinku nadzorstvenih pregledov.

Gre za posledice ugotovljenih hujših pomanjkljivosti ali ugotovitve večjega obsega nepravilnosti, glede katerih je v dokončnem poročilu o pregledu treba predlagati ustrezne ukrepe in določiti rok za njihovo izvedbo. Dodatnega pomena je tudi določitev kontrolnega pregleda, s katerim se bo preveril učinek prej omenjenih ukrepov.

Ugotovitve strokovnih pregledov o pomanjkljivostih in napakah pri delu državnih odvetnikov bodo hkrati podlaga, na kateri bosta Center za izobraževanje v pravosodju ter državno odvetništvo izvajala ustrezne izobraževalne oblike.

K 94. členu (začetek dela Državnega odvetništva Republike Slovenije):

Zaradi nove organizacijske umestitve državnega odvetništva je treba v prehodnih določbah ustrezno urediti nadaljevanje dela in nemoten ter postopen prehod na novo ureditev. Zato se določa, da Državno odvetništvo Republike Slovenije začne z delovanjem z dnem začetka uporabe tega zakona v prostorih, kjer deluje Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, ki istega dne preneha z delom.

K 95. členu (generalni državni pravobranilec, namestnik generalnega državnega pravobranilca, državni pravobranilci, pomočniki državnih pravobranilcev in drugi javni uslužbenci Državnega pravobranilstva):

Gre za prehodno določbo, ki podrobneje ureja novo poimenovanje generalnega državnega pravobranilca, državnih pravobranilcev in pomočnikov državnih pravobranilcev ter potek njihovih mandatov. Navedeni funkcionarji, ki so bili imenovani po določbah Zakona o državnem pravobranilstvu, bodo do poteka svojih mandatov nadaljevali delo kot generalni državni odvetnik, višji državni odvetniki in državni odvetniki, pri čemer bodo do konca svojih mandatov ohranili tudi dosežene plačne razrede ter tudi ostale pravice in dolžnosti.

Glede javnih uslužbencev državnega pravobranilstva se določa, da bodo nadaljevali delo pri Državnem odvetništvu Republike Slovenije, kamor se premestijo po določbah, ki veljajo za trajne premestitve javnih uslužbencev v okviru istega delodajalca zaradi delovnih potreb.

K 96. členu (dopolnitev zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju):

S prehodno določbo se spreminja Priloga 3 Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, in sicer se besedilo »generalni državni pravobranilec« spremeni v »generalni državni odvetnik«, besedilo »namestnik generalnega državnega pravobranilca« v »namestnik generalnega državnega odvetnika«, besedili »državni pravobranilec« ter besedilo »pomočnik državnega pravobranilca« pa se črtata.

K 97. členu (uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih):

S prehodno določbo se določa, da se Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih uskladi z določbami tega zakona v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

K 98. členu (sprejem akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest):

Ker je treba zaradi nove organizacijske umestitve državnega odvetništva in sistemizacije novih delovnih mest ustrezno urediti nemoten ter postopen prehod na novo ureditev, se določa rok za sprejem akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z določbami tega zakona najpozneje do začetka uporabe tega zakona.

K 99. členu (vštetje):

S prehodno določbo se določa, da se čas opravljanja funkcije državnega pravobranilca ali pomočnika državnega pravobranilca glede pravic in dolžnosti po zakonu šteje za čas opravljanja dela višjega državnega odvetnika ali državnega odvetnika.

K 100. členu (izrazi v drugih zakonih):

S prehodno določbo se ureja preimenovanje dosedanjega »Državnega pravobranilstva«, dosedanjega »generalnega državnega pravobranilca« ter dosedanjih »državnih pravobranilcev, ter »pomočnikov državnih pravobranilcev« v drugih zakonih in podzakonskih aktih v državno odvetništvo, generalnega državnega odvetnika ter višje državne odvetnike in državne odvetnike.

K 101. členu (službene izkaznice):

Predlog zakona določa, da imajo višji državni odvetniki, državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike službeno izkaznico, s katero se izkažejo pri izvrševanju svojih pristojnosti. Upoštevajoč, da zdaj službene uradne izkaznice vsebujejo nazive »državni pravobranilec, pomočnik državnega pravobranilca in strokovni sodelavec«, predlog zakona pa navedene nazive preimenuje v »višje državne odvetnike, državne odvetnike in kandidate za državne odvetnike« je prehodna določba glede izkaznic potrebna. Višjim državnim odvetnikom, državnim odvetnikom in kandidatom za državne odvetnike bo treba izdati izkaznice, ki bodo prilagojene novostim, dotlej pa se bodo lahko uporabljale sedanje uradne izkaznice.

K 102. členu (disciplinski organi):

Zaradi nemotenega začetka dela se določa, da se disciplinski organi po določbah tega zakona (disciplinska komisija 1. stopnje in disciplinska komisija 2. stopnje) imenujejo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

K 103. členu (dokončanje že začelih disciplinskih postopkov):

S prehodno določbo se zagotavlja nemoteno dokončanje že začelih disciplinskih postopkov.

K 104. členu (dokončanje že začelih nadzorstvenih pregledov):

S prehodno določbo se zagotavlja nemoteno dokončanje že začelih nadzorstvenih pregledov.

K 105. členu (uskladitev razporejanja dela in dodeljevanja zadev):

Predvidena je uskladitev razporeda dela, organizacije oddelkov in dodeljevanja zadev z določbami tega zakona do začetka njegove uporabe.

K 106. členu (dokončanje začelih zadev in postopkov):

Za vse zadeve, ki so v delu pri Državnem pravobranilstvu Republike Slovenije, se v skladu z načelom predvidljivosti s prehodno določbo določa njihovo dokončanje po dosedanjih predpisih.

Postopki pred mednarodnimi in tujimi sodišči in arbitražami, ki do začetka veljavnosti tega zakona še niso zaključeni, se bodo dokončali po dosedanjih predpisih, vlada pa bo lahko za posamezen primer odločila drugače.

K 107. členu (dopolnitev zakona, ki ureja zemljiško knjigo):

Za prehodno obdobje, do uveljavitve dopolnitve zakona, ki ureja zemljiško knjigo, velja da se izvensodna poravnava, sklenjena med državnim odvetnikom in nasprotno stranko v predhodnem poskusu mirne rešitve spora, šteje za listino, ki je podlaga za vknjižbo pravice v zemljiško knjigo.

K 108. členu (imenovanje članov sveta vlade za poravnave):

Določba ureja obveznost Vlade Republike Slovenije, da v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona imenuje člane Sveta vlade za poravnave (višjega državnega odvetnika, predstavnika Ministrstva za finance in predstavnika Ministrstva za pravosodje).

K 109. členu (imenovanje članov komisije za presojo ustreznosti kandidatov):

Določba ureja obveznost predstojnikov organov iz 57. člena tega zakona (predsednik Sodnega sveta, predsednik Državnotožilskega sveta, generalni državni odvetnik in minister za pravosodje), da v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona predlagajo člane komisije za presojo ustreznosti kandidatov. Komisija bo nato imenovana v nadaljnjih treh mesecih.

K 110. členu (izdaja podzakonskih predpisov):

Podzakonski akti po tem zakonu, ki bodo na izvedbeni ravni omogočili njegovo uveljavitev in uporabo, bodo izdani v šestih mesecih po začetku njegove veljavnosti.

K 111. členu (prenehanje veljavnosti in uporaba predpisov):

S predlogom zakona se Državno pravobranilstvo nadomešča z Državnim odvetništvom. Glede na novi zakon, ki bo celovito urejal državno odvetništvo, je določeno, da z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zdaj veljavni Zakon o državnem pravobranilstvu.

Poleg tega bodo z dnem uveljavitve tega zakona prenehali veljati tudi vsi podzakonski akti, ki so bili sprejeti na njegovi podlagi.

Ne glede na navedeno pa se bo Zakon o državnem pravobranilstvu uporabljal še do začetka uporabe tega zakona, vsi navedeni podzakonski predpisi pa do izdaje novih podzakonskih predpisov.

K 112. členu (uveljavitev in začetek uporabe):

Določen je rok za uveljavitev in začetek uporabe zakona. Uveljavitev je določena na 15. dan po objavi akta v Uradnem listu, kajti od tega dne bo mogoče izdati potrebne podzakonske akte na njegovi podlagi in prilagoditi notranje akte (kadrovski načrti, akti o notranji organizaciji in sistemizaciji, potrebne odločbe, ki izhajajo iz prehodnih določb, ipd.). Uporaba pa je določena na šest mesecev pozneje, kar je po presoji predlagatelja zakona primeren rok, do katerega je treba pripraviti vse potrebno za njegovo uporabo.

IV. PRILOGE

1. Osnutek pravilnika o poslovanju državnega odvetništva

Na podlagi 5. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. ...) generalni državni odvetnik, po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za pravosodje, izdaja

PRAVILNIK O POSLOVANJU DRŽAVNEGA ODVETNIŠTVA

I. poglavje SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Pravilnik o poslovanju Državnega odvetništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) ureja:

- notranjo organizacijo dela Državnega odvetništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državnega odvetništva),
- pisarniško poslovanje,
- druga vprašanja, če zakon tako določa.

(2) Z izvajanjem določb tega pravilnika se zagotavljajo pogoji za zakonito, strokovno pravilno, vestno in učinkovito delovanje državnega odvetništva.

2. člen

Za izvajanje pravilnika so odgovorni generalni državni odvetnik, namestnik generalnega državnega odvetnika in generalni sekretar. Za potrebe izvajanja pravilnika generalni državni odvetnik izdaja odredbe in navodila.

3. člen

(1) Določbe pravilnika, ki se nanašajo na obrazce, žige, štampljke, podpisovanje, dokumentarno gradivo, druge dokumente, številčenje, spise v vpisnikih in pravila pisarniškega poslovanja, se smiselno uporabljajo tudi za dokumente, ki se pošiljajo z uporabo naprav za prenos besedila, elektronske pošte ali drugih sredstev telekomunikacijske in informacijske tehnologije, pri katerih se namesto papirja uporablja nosilec podatkov, ki omogoča ustrezno pregledovanje in hrambo.

(2) Če s pravilnikom ni drugače določeno, se za pisarniško poslovanje državnega odvetništva smiselno uporabljajo uredba, ki ureja upravno poslovanje, pravilnik, ki ureja izvrševanje uredbe o upravnem poslovanju, in pravilniki, ki urejajo elektronsko poslovanje.

4. člen

(1) Višji državni odvetniki in državni odvetniki (v nadaljnjem besedilu: državni odvetniki) so javni uslužbenci, ki opravljajo naloge državnega odvetništva v skladu z zakonom, ki ureja državno odvetništvo in drugimi zakoni.

(2) Državni odvetniki se morajo vselej vesti tako, da varujejo samostojnost, ugled in dostojanstvo državnega odvetništva.

(3) Generalni državni odvetnik sprejme navodilo, s katerim določi poklicne in osebne etične zapovedi državnih odvetnikov.

5. člen

(1) Javni uslužbenci državnega odvetništva so tudi:

- uradniki, ki na državnem odvetništvu opravljajo naloge, ki spadajo v delovno področje državnega odvetništva;
- uradniki na položaju in uradniki, ki na državnem odvetništvu opravljajo zahtevnejša spremljajoča dela;
- javni uslužbenci na strokovno-tehničnih delovnih mestih, ki na državnem odvetništvu opravljajo administrativno – tehnično delo.

(2) Javni uslužbenci iz prejšnjega odstavka se morajo vselej vesti tako, da varujejo ugled državnega odvetništva.

(3) Generalni državni odvetnik sprejme navodilo, s katerim določi poklicne in osebne etične zapovedi javnih uslužbencev iz prvega odstavka tega člena.

II. poglavje OBVEŠČANJE IN JAVNOST DELA

6. člen

(1) Državno odvetništvo o svojem delu ažurno in transparentno obvešča javnost, in sicer v skladu z zakonom, ki ureja medije, zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pri čemer ravna v skladu z določbami, ki urejajo tajnost postopkov oziroma njihovih posameznih delov, in upošteva splošne zahteve po spoštovanju nepristranskosti sodstva in posledično neomentiranju nepravnomočno končanih sodnih postopkov.

(2) Državno odvetništvo o svojem delu obvešča javnost:

- na spletni strani državnega odvetništva,
- s sporočili za javnost in na novinarskih konferencah,
- z odgovori na novinarska vprašanja in z odgovori na vprašanja ostalih zainteresiranih javnosti,
- z letnim poročilom,
- v sredstvih javnega obveščanja, publikacijah in glasilih,
- na drug ustrezen način.

(3) Državno odvetništvo pri obveščanju javnosti medijem zagotavlja enake možnosti informiranja. Glede na naravo in pomen zadeve lahko sporočila in podatke, ki so pisno posredovani posameznim medijem, objavi v obliki, ki je dostopna drugim medijem in javnosti.

(4) Vsako obvestilo mora biti sestavljeno tako, da varuje ugled, zasebnost, tajnost in druge zakonite interese strank ter drugih udeležencev v postopku, ugled in samostojnost državnega odvetništva in ne škoduje interesom postopka.

(5) Za spremljanje sredstev javnega obveščanja in obveščanje javnosti skrbi generalni državni odvetnik, predstavnik za odnose z javnostmi oziroma druga oseba, ki jo za to pooblasti generalni državni odvetnik.

III. poglavje

POSLOVANJE S STRANKAMI IN Z DRUGIMI OSEBAMI

7. člen

(1) Poslovni čas državnega odvetništva je od ponedeljka do četrтка od 9. do 15.30 ure in v petek od 9. do 14.30 ure.

(2) Državno odvetništvo ima premakljiv začetek in konec delovnega časa. Začetek delovnega časa državnega odvetništva je od ponedeljka do petka med 7. in 9. uro, konec delovnega časa pa med 15.30 in 17. uro oziroma v petek med 14.30 in 16. uro.

(3) Obvezna prisotnost državnih odvetnikov in drugih javnih uslužbencev je od 9. do 15.30 ure, v petek pa do 14.30 ure.

(4) Nujne zadeve in že začete obravnave, naroki oziroma ogledi, katerih preložitve bi povzročila večje stroške ali zavlačevanje postopka, se opravijo, ne glede na trajanje delovnega časa.

(5) Generalni državni odvetnik lahko določi posameznemu državnemu odvetniku ali drugemu javnemu uslužbencu drugačen razpored delovnega časa, če to zahteva ali dopušča nemoteno opravljanje dela državnega odvetništva.

(6) Na delovna dneva 24. in 31. decembra je poslovni čas državnega odvetništva od 8. do 13. ure.

8. člen

(1) Državni odvetniki poslujejo z nasprotnimi strankami neposredno ali pisno v okviru svojih pristojnosti v postopkih pred sodišči in upravnimi organi ter na državnem odvetništvu.

(2) Državni odvetnik ali po njegovi odredbi kandidat za državnega odvetnika mora zagotoviti, da se vsako poslovanje državnega odvetnika iz prejšnjega odstavka zabeleži v spisu.

9. člen

Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci pri stikih s fizičnimi in pravnimi osebami ne smejo izražati svojega osebnega mnenja o pravilnosti odločitev ali dejanj in tudi ne dajati izjav o verjetnem izidu posamezne zadeve oziroma o predvidenih ali načrtovanih ukrepih.

IV. poglavje

PROSTORI IN OPREMA

10. člen

Državno odvetništvo posluje na sedežu v Ljubljani in na zunanjih oddelkih v Celju, Kopru, Kranju, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptuju.

11. člen

(1) S hišnim redom se določi način uporabe delovnih in drugih prostorov državnega odvetništva, čas zadrževanja zaposlenih v zgradbi, razpolaganja s ključi vhodnih vrat, ukrepe za vzdrževanje reda in čistoče v zgradbi, ukrepe za zagotavljanje varnosti zgradbe in oseb v zgradbi, način dostopa obiskovalcev, uporabo pripadajočega zemljišča in zgradbi pripadajočih parkirnih prostorov.

(2) Hišni red izda generalni državni odvetnik.

12. člen

(1) Ob vhodu v zgradbo, v kateri ima državno odvetništvo svoje prostore, mora biti na pročelju zgradbe pritrjena tabla velikosti 60 x 40 cm, na vrhu katere je državni grb Republike Slovenije, nato napis »Republika Slovenija« in pod njim naziv državnega odvetništva, pri zunanjih oddelkih pa tudi označba, da gre za zunanji oddelek.

(2) Na vhodnih vratih v posamezne prostore v zgradbi, v katerih delajo generalni državni odvetnik, namestnik generalnega državnega odvetnika, vodja oddelka, višji državni odvetniki, in državni odvetniki, mora biti pritrjena pravokotna ploščica z imenom in priimkom.

(3) Na vhodnih vratih v posamezne prostore v zgradbi, v katerih delajo drugi javni uslužbenci, morajo biti pritrjeni napisi, iz katerih je razvidno, katera dela se pretežno opravljajo v prostorih, kot so vložišče, urad generalnega državnega odvetnika, vpisnik, strojepisnica, finančno računovodska služba ter imena in priimki javnih uslužbencev. Pri generalnem sekretarju in vodjih služb pa se poleg imena in priimka zapiše tudi položaj.

(4) Vsa vhodna vrata iz drugega in tretjega odstavka tega člena so oštevilčena.

13. člen

Na dvojezičnih območjih so vsi napisi tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku.

14. člen

V uradu generalnega državnega odvetnika in v uradih zunanjih oddelkov je nameščen grb Republike Slovenije.

15. člen

- (1) Za izdelavo posameznih dokumentov in listin se uporabljajo predloge.
- (2) Predloge so sestavni del informacijskega sistema za podporo delovanju državnega odvetništva.
- (3) Za posamezna pisarniška opravila, ki se opravljajo z uporabo informacijskega sistema, mora biti v okviru predlog omogočen izpis vseh podatkov, ki jih je iz informacijskega sistema možno zajeti v predlogo.

16. člen

- (1) Vsi izhodni dokumenti morajo biti zaradi pristnosti in verodostojnosti opremljeni z žigom državnega odvetništva in podpisom pristojne osebe.
- (2) Žig državnega odvetništva je okrogle oblike, v sredini žiga je grb Republike Slovenije, v zunanjem krogu vsebuje naziv »Republika Slovenija«, pod njim v notranjem krogu pa naziv »Državno odvetništvo«. Sedež državnega odvetništva (samo kraj) je izpisan na notranjem krogu spodnje strani žiga, pod njim pa je številka žiga.
- (3) Za posebne primere, v katerih bi bil žig iz prejšnjega odstavka po velikosti neustrezen, se lahko uporablja mali žig.

17. člen

Za mehanično odtiskovanje naziva državnega odvetništva ter kratke zaznamke, označbe in odredbe se uporabljajo štampljke, ki jih določi generalni državni odvetnik.

18. člen

V žigih, malih žigih in štampljkah, ki jih uporabljajo zunanji oddelki državnega odvetništva, mora biti tudi označba zunanjega oddelka.

19. člen

- (1) Državno odvetništvo vodi evidenco žigov.
- (2) Žige in štampljke hrani in za njih odgovarja javni uslužbenec, ki jih pri delu uporablja.

20. člen

Žigi in štampljke se naročajo pri izbranem ponudniku, v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje.

21. člen

(1) Kot žig državnega odvetništva v elektronski obliki se uporablja varen elektronski podpis državnega odvetništva, overjen s kvalificiranim potrdilom.

(2) Uporaba žiga državnega odvetništva v elektronski obliki ni potrebna, če je dokument varno elektronsko podpisan in overjen s kvalificiranim potrdilom državnega odvetnika ali javnega uslužbenca.

22. člen

Državni odvetniki in kandidati za državnega odvetnika imajo službeno izkaznico (v nadaljnjem besedilu: uradna izkaznica), s katero se izkažejo pri opravljanju nalog državnega odvetništva.

23. člen

Državni odvetniki so pri udeležbi na glavnih obravnavah in narokih na sodiščih oblečeni v državnoodvetniško togo.

V. poglavje ORGANIZACIJA IN POSLOVANJE DRŽAVNEGA ODVETNIŠTVA

1. Notranja ureditev

24. člen

Notranjo organizacijo državnega odvetništva določi generalni državni odvetnik z navodili, odredbami in drugimi internimi akti v skladu z zakonom in pravilnikom.

25. člen

(1) Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest (v nadaljnjem besedilu: akt) izda generalni državni odvetnik.

(2) Akt ureja:

- sistemizacijo uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mest, s katero so določeni opisi nalog na posameznih delovnih mestih in
- pogoje za zasedbo delovnih mest ter strukturo vseh uradniških in strokovno-tehničnih delovnih mest po organizacijskih enotah.

(3) Notranja organizacija državnega odvetništva se določi glede na obseg dela, število državnih odvetnikov in število drugih javnih uslužbencev.

26. člen

(1) Državno odvetništvo opravlja naloge iz svoje pristojnosti na sedežu in na zunanjih oddelkih.

(2) Generalni državni odvetnik lahko zaradi specializacije, učinkovitosti ali usklajenega delovanja na določenih področjih na sedežu oblikuje oddelke.

(3) Na sedežu se oblikuje oddelek, če so za opravljanje zadev z enega ali več posameznih pravnih področij razporejeni najmanj trije državni odvetniki s polno ali nadpolovično obremenitvijo.

(4) Vodja oddelka na sedežu in zunanjega oddelka se določi z letnim razporedom.

27. člen

(1) V državnem odvetništvu se oblikuje urad generalnega državnega odvetnika in generalni sekretariat. V generalnem sekretariatu se za opravljanje posameznih vrst strokovno-tehničnih, organizacijskih in drugih spremljajočih nalog, ne glede na število sistemiziranih delovnih mest, lahko oblikujejo službe in uradi.

(2) Generalni sekretariat sestavljajo:

- služba za organizacijo in kadre,
- finančno računovodska služba,
- služba za informatiko in
- uradi zunanjih oddelkov.

28. člen

V zadeve upravljanja državnega odvetništva se uvršča zlasti notranja organizacija, organizacija poslovanja, odločanje, načrtovanje, uveljavljanje pravic, obveznosti in odgovornosti državnih odvetnikov in drugih javnih uslužbencev, vodenje vpisnikov in evidenc, koordiniranje, komuniciranje, spremljanje učinkov, poročanje, izvajanje pregledov nad opravljanjem zadev upravljanja, pisarniško tehnično poslovanje, kadrovsko-personalne zadeve, finančno in materialno poslovanje, skrb in ukrepi za varnost oseb, dokumentacije in premoženja in druge zadeve, s katerimi se na podlagi zakona, pravilnika in drugih predpisov zagotavljajo pogoji za redno in učinkovito delo državnega odvetništva.

29. člen

(1) Zadeve upravljanja državnega odvetništva so v pristojnosti generalnega državnega odvetnika, če ni v zakonu ali pravilniku drugače določeno.

(2) Za opravljanje posameznih zadev upravljanja državnega odvetništva lahko generalni državni odvetnik pooblasti generalnega sekretarja, vodje oddelkov ali druge osebe.

30. člen

Pri opravljanju zadev upravljanja državnega odvetništva generalni državni odvetnik sprejema upravne odločitve in sklepe, izdaja odredbe in druga navodila za delo v posameznih zadevah.

31. člen

Za izvrševanje zadev upravljanja državnega odvetništva ima državno odvetništvo generalnega sekretarja, ki pripravlja splošne akte, posamezne odločbe, okrožnice in organizacijska navodila, sestavlja poročila in analize, pripravlja strokovna gradiva in pravne podlage za delo, spremlja izvajanje sklepov kolegija državnega odvetništva, vodi generalni sekretariat in opravlja tudi druge naloge, ki jih nanj prenese generalni državni odvetnik.

32. člen

(1) Z namenom zagotavljanja usklajenega dela, enotne prakse pri delu in enotne uporabe predpisov generalni državni odvetnik izvaja pregled upravljanja državnega odvetništva.

(2) Generalni državni odvetnik lahko za potrebe izvajanja pregleda upravljanja državnega odvetništva odredi pregled dela javnih uslužbencev oziroma spisov.

(3) Generalni sekretar skrbi za izvedbo rednih letnih pregledov upravljanja državnega odvetništva na sedežu in zunanjih oddelkih državnega odvetništva.

(4) Glede izvajanja pregleda upravljanja državnega odvetništva se smiselno uporabljajo določbe pravilnika o izvajanju pregledov poslovanja.

33. člen

(1) Vodja oddelka opravlja naslednje naloge:

- vodi in organizira delo na oddelku,
- zagotavlja izvajanje pravilnika na oddelku,
- zagotavlja racionalno in enakomerno delitev zadev v skladu s pravili o dodeljevanju zadev, ki so določena v 45. členu tega pravilnika,
- skrbi za enakomerno obremenitev državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike na oddelku,
- skrbi za redno in pravočasno opravljanje zadev na oddelku,
- skrbi za poenoteno delo državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike, ter v ta namen lahko pregleduje spise,
- spremlja zakonodajo, pravno prakso in drugo pravno problematiko z delovnega področja oddelka in o tem seznanja državne odvetnike in kandidate za državne odvetnike na oddelku;
- spremlja pravno in drugo problematiko na oddelku in o njej poroča generalnemu državnemu odvetniku in predlaga rešitve,
- spremlja statistične podatke o pripadu zadev, številu odprtih in številu rešenih zadev, ter o tem mesečno poroča generalnemu državnemu odvetniku,
- izdela plan izrabe dopustov in dežurstev vseh zaposlenih na oddelku in ga najpozneje do 1. marca v tekočem letu predloži generalnemu državnemu odvetniku,
- opravlja druge zadeve, za katere ga v skladu s pravilnikom pisno pooblasti generalni državni odvetnik.

(2) Vodja oddelka je dolžan zadeve, ki so širšega javnega pomena, ki imajo posebno odmevnost, pri katerih so nejasna temeljna pravna vprašanja ali so kako drugače pomembna za državno odvetništvo, in sodno prakso označiti kot posebej pomembne.

(3) Zadeve iz prejšnjega odstavka vodja oddelka označi po uradni dolžnosti ali na predlog državnega odvetnika, ki jih obravnava, praviloma ob prejemu spisa, lahko pa tudi kasneje, če se med postopkom pokaže, da gre za take zadeve.

(4) Posebej pomembne zadeve se označijo z besedo »POMEMBNO« na ovitku spisa in z vpisom te besede v opombe vpisnika.

34. člen

Vodje oddelkov pripravijo ob koncu koledarskega leta letno poročilo o delu oddelka ter ga najpozneje do 31. januarja naslednjega leta posredujejo generalnemu državnemu odvetniku.

2. Poslovanje državnega odvetništva

35. člen

Generalni državni odvetnik sam ali prek vodij oddelkov izvaja pregled zakonitosti, strokovne pravilnosti, poenotenosti in pravočasnosti poslovanja državnega odvetništva.

36. člen

(1) Zaradi usklajevanja dela in učinkovitega opravljanja zadev z delovnega področja državnega odvetništva, sprejemanja pravnih stališč do posameznih pravnih vprašanj, pridobivanja mnenja o razporedu del, usklajevanja dela posameznih oddelkov, izboljšanja metode dela, strokovnega izpopolnjevanja in drugih vprašanj, ki so pomembna za delo državnega odvetništva, sklicuje generalni državni odvetnik kolegij državnega odvetništva ter sestanke enega, več ali vseh oddelkov oziroma drugih organizacijskih enot in imenuje stalne ali občasne delovne skupine.

(2) Sestanke zunanjega oddelka oziroma oddelka na sedežu lahko sklicuje poleg generalnega državnega odvetnika tudi vodja oddelka.

(3) Generalni državni odvetnik lahko državnemu odvetniku, generalnemu sekretarju ali kandidatu za državnega odvetnika zaupa obdelavo posameznih vprašanj glede uporabe posameznih predpisov, pravnomočno zaključenih postopkov ali osnutka zakonov, ki jih sprejema zakonodajna ali izvršilna oblast zato, da bi se ta vprašanja obravnavala na sestanku državnih odvetnikov, po potrebi pa tudi na sestanku vseh zaposlenih na državnem odvetništvu.

37. člen

(1) Kolegij državnega odvetništva je strokovno posvetovalno telo, ki sprejema zlasti stališča o vprašanjih, pomembnih za enotno uporabo zakonov in enotno izvrševanje pristojnosti državnega odvetništva.

(2) Člani kolegija državnega odvetništva so generalni državni odvetnik, njegov namestnik, vodje oddelkov na sedežu in zunanjih oddelkov ter generalni sekretar državnega odvetništva.

(3) Pobudo za sprejem ali spremembo že sprejetega pravnega stališča lahko da vsak državni odvetnik neposredno ali prek vodje oddelka.

(4) Državno odvetništvo sprejema pravna stališča do posameznih pravnih vprašanj, ki se kažejo pri delu državnega odvetništva, kolegijih ter delovnih sestankih oddelkov na sedežu. O pravnih stališčih oddelka vodja oddelka obvesti generalnega državnega odvetnika, njegovega namestnika, vse državne odvetnike in kandidate za državne odvetnike. O pravnih stališčih, sprejetih na kolegiju državnega odvetništva, generalni državni odvetnik obvesti vse državne odvetnike in kandidate za državne odvetnike.

(5) Zaradi zagotavljanja usklajenega dela, enotne prakse pri delu in enotne uporabe predpisov lahko generalni državni odvetnik izda obvezno navodilo.

38. člen

(1) Državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike skrbijo za redno in pravočasno reševanje zadev, ki so jim dodeljene v delo.

(2) Državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike sproti obveščajo vodjo oddelka o zahtevnejših primerih (vrednostno, po vsebini ipd.), problemih in vprašanjih, ki se na novo pojavljajo, ter posebnostih, o katerih menijo, da bi bilo primerno z njimi seznaniti generalnega državnega odvetnika.

2.1. Letni raspored

39. člen

(1) Generalni državni odvetnik z letnim rasporedom imenuje namestnika generalnega državnega odvetnika ter vodje notranjih in zunanjih oddelkov državnega odvetništva.

(2) Z letnim rasporedom generalni državni odvetnik določi oddelke na sedežu in razporedi državne odvetnike in kandidate za državne odvetnike na posamezne oddelke oziroma pravna področja.

(3) Generalni državni odvetnik izdela letni raspored za prihodnje leto najkasneje do 15. decembra.

40. člen

(1) Pri razporeditvi državnih odvetnikov ali kandidatov za državne odvetnike na posamezno pravno področje se upoštevajo potrebe državnega odvetništva ter delovne izkušnje in usposobljenost za delo na posameznem pravnem področju ter skrb za zagotovitev enakomerne delovne obremenitve državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike.

(2) Če pripad zadev določenega pravnega področja ni tolikšen, da bi bil razporejeni državni odvetnik z delom na tem pravnem področju polno delovno obremenjen, rešuje državni odvetnik tudi zadeve z drugega pravnega področja na podlagi letnega rasporeda.

(3) Če obseg dela na določenem pravnem področju ni tolikšen, da bi bil razporejeni kandidat za državnega odvetnika z delom na tem pravnem področju polno delovno obremenjen, se kandidatu za državnega odvetnika dodeli strokovno delo tudi z drugega pravnega področja na podlagi letnega razporeda.

(4) Pri razporeditvi državnega odvetnika za vodjo oddelka ali njegovega namestnika se poleg sposobnosti, naštetih v prvem odstavku, upošteva tudi njegove vodstvene sposobnosti in sposobnost za organizacijo dela.

41. člen

(1) Letni razpored se vroči vsem državnim odvetnikom in kandidatom za državne odvetnike.

(2) Letni razpored se uporablja od 1. januarja naslednjega leta.

42. člen

Veljavnost obstoječega letnega razporeda se lahko podaljša v naslednje leto.

2.2. Spremembe letnega razporeda

43. člen

(1) Letni razpored se lahko med letom spremeni zaradi spremembe števila zaposlenih državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike, bistvenega povečanja števila zadev določene vrste, zaradi zahteve, da se posamezne vrste zadev ali posamezna opravila v zadevi prednostno rešujejo, daljše odsotnosti državnih odvetnikov ali kandidatov za državne odvetnike in drugih opravičljivih razlogov.

(2) Pri spremembi letnega razporeda dela se pri razporedu zadev smiselno upoštevajo določbe prejšnjih členov.

2.3. Splošna pravila o dodeljevanju zadev

44. člen

(1) Posameznemu državnemu odvetniku ali kandidatu za državnega odvetnika se spisi s posameznega pravnega področja dodeljujejo praviloma po vrstnem redu v skladu z letnim razporedom in pravilnikom.

(2) Ob dodelitvi zadeve ali kasneje se lahko določi tudi kandidata za državnega odvetnika, ki bo pod vodstvom državnega odvetnika v tej zadevi opravljal strokovno delo.

(3) Na način iz prejšnjega odstavka se določi tudi strokovno sodelovanje oziroma pomoč posameznih državnih odvetnikov pri reševanju zadev drugih nosilcev spisa (stranski nosilci spisa), glede na njihovo specialistično znanje, izkušnje in obremenitev.

45. člen

(1) Na oddelku se nove zadeve dodeljujejo posameznemu državnemu odvetniku na naslednje načine:

- dnevno priskele zadeve se dodeljujejo državnim odvetnikom po vrstnem redu prispetja ob upoštevanju šifrantov državnih odvetnikov,
- če na isti dan prispe več zadev, se te najprej razdelijo po abecednem redu začetnic priimkov oziroma nazivov strank, ki so sprožile postopek oziroma predlagale uvedbo postopka, ter se dodelijo državnim odvetnikom ob upoštevanju šifrantov državnih odvetnikov,
- če se vodijo vpisniki po različnih vrstah zadev, se zadeve dodeljujejo državnim odvetnikom po vrstnem redu šifrantov za vsako vrsto zadev posebej,
- zadeva, ki jo je državni odvetnik že obravnaval (predhodni postopek, mnenje, ponovno aktivirana zadeva ipd.) se dodeli v reševanje istemu državnemu odvetniku.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka odredi drugačen vrstni red dodeljevanja novih zadev na oddelku ali odredi, da se določene vrste novih zadev dodeljujejo v reševanje določenemu državnemu odvetniku na tem oddelku.

(3) Ne glede na določbi prvega in drugega odstavka tega člena lahko generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka odredi, da se zadeva ali posamezne vrste zadev zaradi enakomerne obremenitve dodelijo v reševanje drugemu oddelku oziroma državnemu odvetniku na drugem oddelku.

46. člen

Generalni državni odvetnik lahko vodjem oddelkov ter državnim odvetnikom, ki so odgovorni za delo najmanj treh kandidatov za državne odvetnike na posameznem pravnem področju, z odredbo ustrezno zmanjša obseg rednega pripada, vendar največ do 40 %.

47. člen

Ob nastopu dela na državnem odvetništvu lahko generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka z odredbo določi državnemu odvetniku oziroma kandidatu za državnega odvetnika osebo, ki ga nadomešča. Generalni državni odvetnik po potrebi spremeni nadomeščanje z odredbo.

48. člen

Generalni državni odvetnik lahko, zaradi zagotovitve nemotenega dela na posameznem oddelku, s pisno odredbo na ta oddelek začasno prerazporedi enega ali več državnih odvetnikov oziroma kandidatov za državne odvetnike.

49. člen

(1) Za dodeljevanje zadev po določbah pravilnika se lahko uporabi način dodeljevanja zadev z računalniškim programom, ki omogoča samodejno določanje državnih odvetnikov ali kandidatov za državne odvetnike kot nosilcev spisov.

(2) Zaradi potreb informacijskega sistema so državni odvetniki in drugi javni uslužbenci označeni s šifro. Način in postopek dodeljevanja šifer določi generalni državni odvetnik z navodilom.

50. člen

(1) Pravica do vpogleda v podatke iz informacijskega sistema se uresničuje tako, da javni uslužbenec v generalnem sekretariatu najmanj na vsake tri mesece pripravi poročila o pripadu zadev in obremenitvi državnih odvetnikov. Podrobnejšo vsebino poročil določi generalni državni odvetnik z navodilom.

(2) Vodja oddelka na podlagi podatkov v informacijskem sistemu celovito oceni enakomernost obremenjenosti državnih odvetnikov ali kandidatov za državne odvetnike na oddelku ter predlaga generalnemu državnemu odvetniku potrebne ukrepe za njeno zagotovitev.

2.4. Dodeljevanje zadev ob daljši odsotnosti državnega odvetnika ali kandidata za državnega odvetnika

51. člen

(1) Če je državni odvetnik ali kandidat za državnega odvetnika odsoten več kot en mesec in oseba, ki ga nadomešča zaradi preobremenjenosti ne more obravnavati zadev, se zadeve, ki so mu bile že dodeljene, začasno predodelijo v reševanje drugim državnim odvetnikom ali kandidatom za državne odvetnike na oddelku.

(2) O dodelitvi zadev odloči generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka.

2.5. Začasna ustavitev dodeljevanja zadev državnemu odvetniku ali kandidatu za državnega odvetnika

52. člen

(1) Zaradi odsotnosti, daljše od enega meseca, lahko generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka, odsotnemu državnemu odvetniku ali kandidatu za državnega odvetnika začasno ustavi dodeljevanje novih zadev. V tem primeru se zadeve dodeljujejo drugim državnim odvetnikom na oddelku v skladu s 45. členom tega pravilnika.

(2) Če državni odvetnik prejme v delo izjemno zahtevno, obsežno in nujno zadevo oziroma mu generalni državni odvetnik z odredbo naloži kakšno drugo nujno delo ali izvedbo naloge, se mu lahko, tudi na predlog vodje oddelka, začasno ustavi dodeljevanje novih zadev, reševanje tekočih zadev pa se lahko začasno predodeli državnemu odvetniku, ki ga nadomešča ali drugemu državnemu odvetniku. V takem primeru mora državni odvetnik o opravljenem delu tedensko obveščati generalnega državnega odvetnika.

2.6. Predodelitev zadev

53. člen

Ob povečanju ali zmanjšanju števila državnih odvetnikov ali kandidatov za državne odvetnike na posameznem oddelku, lahko generalni državni odvetnik sam ali na predlog vodje oddelka odredi predodelitev ene ali več zadev na drugega državnega odvetnika ali kandidata za državnega odvetnika znotraj oddelka ali na drug oddelek.

2.7. Združitev, razdružitev in izločitev postopkov

54. člen

(1) Kadar sodišče združi zadeve, jih združi tudi državno odvetništvo, razen če generalni državni odvetnik, sam ali na predlog vodje oddelka, odloči drugače.

(2) Če sodišče izloči posamezne zadeve, se zadeve dodelijo istemu nosilcu.

(3) Za razdružene zadeve se uporablja prejšnji odstavek.

2.8. Dodeljevanje množičnih sporov

55. člen

Če je vloženih več zadev z bistveno enakim dejanskim in pravnim stanjem, se po časovnem zaporedju vložitve zadev te razdelijo med dva ali več državnih odvetnikov, ob upoštevanju vrstnega reda šifranta v vpisniku, z namenom zagotovitve specializacije.

2.9. Dopusti in druge odsotnosti ter dežurstva

56. člen

Dolžino letnega in izrednega dopusta za državne odvetnike določi generalni državni odvetnik na podlagi internega akta o kriterijih za določitev dolžine rednega, izrednega in študijskega dopusta, za druge javne uslužbence pa na podlagi zakona in kolektivne pogodbe.

57. člen

(1) Za državno odvetništvo veljajo sodne počitnice in trajajo od 15. julija do 15. avgusta.

(2) Za štetje rokov med sodnimi počitnicami se uporabljajo določila zakona, ki ureja poslovanje sodišč med sodnimi počitnicami.

(3) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci morajo pretežni del letnega dopusta izrabiti med sodnimi počitnicami.

(4) Med sodnimi počitnicami se na sedežu državnega odvetništva določi dežurstvo državnih odvetnikov in drugih javnih uslužbencev, ki morajo biti v tem času na delu zaradi dostopnosti do nujnih podatkov in nemotenega obravnavanja zadev.

(5) Generalni državni odvetnik lahko določi dežurstvo tudi za čas pred prazniki in dela prostimi dnevi oziroma po njih.

(6) Generalni državni odvetnik določi dežurstvo iz četrtega in petega odstavka tega člena na predlog vodij oddelkov do 31. januarja za tekoče leto.

58. člen

Zaradi zagotovitve nemotenega poteka dela na sedežu morajo državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike za načrtovano izrabo drugih oblik dopusta in odsotnosti seznaniti osebe, ki jih nadomeščajo, in pridobiti soglasje vodje oddelka oziroma generalnega državnega odvetnika.

59. člen

(1) O vsaki odsotnosti z dela so državni odvetniki in drugi javni uslužbenci dolžni takoj obvestiti generalni sekretariat.

(2) Pristojni javni uslužbenec v generalnem sekretariatu mora o odsotnosti državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika takoj obvestiti osebo, ki ga nadomešča, vodjo oddelka, vodjo urada, vodje vpisnikov in vodjo strojepisnice.

(3) Če sta sočasno odsotna državni odvetnik oziroma kandidat za državnega odvetnika in oseba, ki ga nadomešča, mora pristojni javni uslužbenec v generalnem sekretariatu takoj obvestiti vodjo oddelka, ki predlaga generalnemu državnemu odvetniku, da odredi začasno nadomeščanje.

60. člen

Na zunanjih oddelkih je vodja zunanjega oddelka dolžan organizirati izrabo dopustov in drugih odsotnosti tako, da so na oddelku vedno navzoči vsaj en državni odvetnik oziroma kandidat za državnega odvetnika ter ustrezno število ostalih javnih uslužbencev, in s tem omogočiti nemoteno obravnavanje zadev.

VI. poglavje PREGLED POSLOVANJA IN IZOBRAŽEVANJE

1. Pregled poslovanja

61. člen

(1) Generalni državni odvetnik zagotavlja, da je poslovanje oddelkov na sedežu in zunanjih oddelkov državnega odvetništva zakonito, strokovno pravilno, pravočasno in poenoteno ter v skladu s pravilnikom, odredbami in navodili.

(2) Za zagotavljanje poslovanja iz prejšnjega odstavka se izvajajo pregledi dela oddelkov in državnih odvetnikov ter drugih javnih uslužbencev.

(3) Spise lahko pregledujejo le državni odvetniki, vpisnike in drugo dokumentacijo pa tudi drugi javni uslužbenci, na podlagi pisnega pooblastila generalnega državnega odvetnika, ki je sestavni del odredbe o pregledu.

(4) Generalni državni odvetnik izda odredbo o pregledu, v kateri navede namen in čas pregleda ter imenuje vodjo in člane komisije za pregled. Odredbo je potrebno najmanj tri dni pred pregledom vročiti članom komisije in vodji oddelka ali vodji vpisnika, katerega poslovanje bo pregledano.

(5) Če tako zahtevajo posebne okoliščine, se odredba začne izvrševati takoj. V odredbi o pregledu se posebej obrazloži potreba po takojšnji izvršitvi.

62. člen

(1) Pregled poslovanja na oddelkih se opravi najmanj enkrat na dve leti, njegov obseg pa določi generalni državni odvetnik.

(2) Načrt pregledov poslovanja za posamezno koledarsko leto se pripravi in posreduje vodjem oddelkov in vodjem vpisnikov najkasneje do konca koledarskega leta za naslednje leto.

63. člen

(1) Po opravljenem pregledu komisija sestavi poročilo o pregledu in ga vroči vodji oddelka oziroma vodji vpisnika, katerega delo je bilo pregledano.

(2) Na podlagi poročila o pregledu lahko generalni državni odvetnik osebam iz prejšnjega odstavka določi rok za odpravo ugotovljenih napak ali odredi druge ustrezne ukrepe. Osebe iz prejšnjega odstavka morajo generalnemu državnemu odvetniku predložiti poročilo o odpravi ugotovljenih napak ali izvedbi odrejenih ukrepov.

2. Izobraževanje državnih odvetnikov in drugih javnih uslužbencev

64. člen

(1) Izobraževanje obsega šolo državnega odvetništva in druge oblike izobraževanja državnih odvetnikov in drugih javnih uslužbencev. Letni program izobraževanja državnih odvetnikov izdelata državni odvetnik, ki je z letnim razporedom zadolžen za izobraževanje.

(2) Šola državnega odvetništva je oblika rednega strokovnega izobraževanja.

(3) Program šole državnega odvetništva se oblikuje na podlagi analize ugotovitev poročil o opravljenih pregledih dela oddelkov in državnih odvetnikov ter ugotovitev pri obravnavanju zadev v pritožbenem postopku in postopku z izrednimi pravnimi sredstvi.

(4) Druge oblike izobraževanja se organizirajo za odpravo ugotovljenih napak in pomanjkljivosti ter zaradi seznanjanja z novostmi na področju zakonodaje in sodne prakse, ki so pomembne za delo državnih odvetnikov.

(5) Državni odvetniki imajo pravico in dolžnost udeležiti se oblik izobraževanja iz tega člena. Glede na vsebino ali obliko izobraževanja lahko generalni državni odvetnik določi obvezno udeležbo.

65. člen

(1) Izobraževanja in usposabljanja iz prejšnjega člena se organizirajo v okviru letnega programa izobraževanja in v sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci se udeležujejo tudi oblik izobraževanja in usposabljanja, ki jih organizirajo druge izobraževalne organizacije.

66. člen

(1) Državno odvetništvo skrbi, v skladu s finančnimi zmožnostmi, za redni nakup izdaj zakonov in drugih predpisov, zbirk sodnih odločb, strokovnih revij, drugih strokovnih publikacij in strokovne literature, ki jih državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike potrebujejo za uspešno in strokovno opravljanje dela.

(2) Zakone, druge predpise in strokovno literaturo, ki so pogosto v uporabi, nakupi državno odvetništvo v zadostnem številu izvodov.

(3) Generalni državni odvetnik in generalni sekretar skrbita za to, da se vsi zaposleni na primeren način seznanijo s spremembami in dopolnitvami veljavnih predpisov. Generalni državni odvetnik lahko določi javnega uslužbenca, ki skrbi za to, da bodo vsi državni odvetniki in drugi javni uslužbenci na primeren način seznanjeni s spremembami in dopolnitvami veljavnih predpisov.

(4) Za hranjenje publikacij in literature iz prejšnjih odstavkov se pri državnih odvetništvu lahko organizira strokovna knjižnica.

VII. poglavje PISARNIŠKO POSLOVANJE

1. Uvodne določbe

67. člen

(1) Pisarniško delo državnega odvetništva se organizira glede na vsebino, obseg dela in zahtevnost opravil.

(2) Organizacijo in pravila pisarniškega poslovanja določa skladno s predpisi generalni državni odvetnik.

68. člen

- (1) Dokumentarno gradivo se v skladu s klasifikacijskim načrtom razporeja v vpisnike, evidence in imenike.
- (2) Dokumentarno gradivo vpisnikov se obdeluje in hrani v spisih, dokumentarno gradivo evidenc pa v zapisih.
- (3) V imenikih se obdelujejo in hranijo zapisi o osebah, ki nastopajo kot stranke ali drugi udeleženci v posameznih spisih ali zapisih.

69. člen

- (1) Vsak spis ali zapis pripada eni izmed organizacijskih enot.
- (2) Organizacijske enote, kjer se obdeluje in hrani dokumentarno gradiva, so naslednje:
 - Državno odvetništvo Republike Slovenije na sedežu v Ljubljani;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Celju;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Kopru;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Kranju;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Mariboru;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Murski Soboti;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Novi Gorici;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Novem mestu;
 - Zunanji oddelek Državnega odvetništva na Ptujju.
- (3) Imeniki se vodijo centralno za vse organizacijske enote skupaj.

70. člen

- (1) Državno odvetništvo upravlja imenike, ki so podlaga za delovanje informacijskega sistema. Vrsta in vsebina uporabe so opredeljeni v klasifikacijskem načrtu, ki je priloga tega pravilnika.
- (2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za upravljanje seznamov in drugih zbirk osebnih podatkov, ki se vodijo v skladu s klasifikacijskim načrtom.

71. člen

Zapis o osebi vpisničar vnese v imenik tedaj, kadar v skladu s pravilnikom ta oseba nastopa v kakšni izmed procesnih vlog v posameznem spisu ali zapisu.

72. člen

- (1) Združitev zapisov v imeniku vpisničar opravi tako, da se zapis o osebi, ki se pridružuje, združi z zapisom vpisane osebe.
- (2) Združen zapis je lahko le tisti, pri katerem je zabeležena EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njegovi rojstni podatki ali matična številka pravne osebe.

(3) Združevanje zapisov v imeniku se lahko opravi le takrat, kadar ni nobenega dvoma, da oba zapisa pripadata isti osebi.

73. člen

Klasifikacijski načrt, ki je priloga tega pravilnika, določa:

- vrsto dokumentarnega gradiva, ki se hrani v posameznih vpisnikih, imenikih in evidencah (klasifikacijskih znakih),
- pri katerih organizacijskih enotah se posamezni vpisniki in evidence vodijo ter
- kakšni so roki hrambe posameznih vrst dokumentarnega gradiva.

74. člen

Dokumentarno gradivo na državnem odvetništvu je razporejeno v naslednje zbirke:

- zbirka nerešenih zadev;
- priročni arhiv;
- stalni arhiv.

75. člen

(1) Vsaka organizacijska enota ima svoj priročni in stalni arhiv, kjer se nahaja dokumentarno gradivo posameznih zbirk v fizični obliki.

(2) Dokumentarno gradivo v elektronski obliki se hrani v informacijskem sistemu, tako da je dostop omogočen le pooblaščenim osebam.

76. člen

(1) Spis z zaključitvijo preide v priročni arhiv, z reaktivacijo pa preide v zbirko nerešenih zadev.

(2) Spis preide v stalni arhiv v začetku vsakega leta najkasneje pet let po tem, ko se izteče koledarsko leto, v katerem je bil uvrščen v priročni arhiv.

77. člen

(1) Zapis o osebi v imeniku preide v drugo zbirko dokumentarnega gradiva oziroma se arhivira, ko preide spis ali zapis, s katerim je povezan.

(2) Če je zapis o osebi v imeniku povezan z več spisi ali zapisi, se za vsako zbirko naredi nov zapis.

(3) Če zapisa osebe v imeniku iz dveh zbirk preideta v isto zbirko, se v njej ponovno združita v enega.

78. člen

Določbe o rokih hrambe pravilnika se uporabljajo le, če ni za posamezne vrste dokumentarnega gradiva v predpisih, ki urejajo hrambo dokumentarnega gradiva, določeno drugače.

79. člen

(1) Dokumentarno gradivo, ki ima lastnost arhivskega gradiva, državno odvetništvo izroči pristojnemu arhivu po preteku rokov hranjenja, najkasneje pa po tridesetih letih od nastanka gradiva. Gradivo se izroči na način in po postopku, ki ga za odbiranje in izročanje arhivskega gradiva določijo predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva.

(2) Katero dokumentarno gradivo ima lastnost arhivskega gradiva, določi pristojni arhiv s pisnim navodilom o odbiranju arhivskega gradiva.

80. člen

(1) Vsak vpisnik in evidenco je treba na koncu koledarskega leta zaključiti.

(2) Po zaključitvi v vpisnik ali evidenco ni več mogoče dodajati spisov ali zapisov s številko zaključenega leta.

(3) Zaključevanje se opravi za vsako organizacijsko enoto posebej.

(4) Zaključevanje se opravi z ugotovitveno odločbo, ki jo podpišeta generalni državni odvetnik in vodja vpisnika, njena priloga pa je poročilo o zaključitvi vpisnika.

(5) Poročilo o zaključitvi vpisnika vsebuje naslednje podatke:

- datum zaključitve,
- število nezaključenih spisov na začetku poročevalskega obdobja,
- število na novo prejetih spisov v poročevalskem obdobju,
- število reaktiviranih spisov v poročevalskem obdobju,
- število pomotno vpisanih spisov v poročevalskem obdobju,
- število zaključenih spisov v poročevalskem obdobju,
- število nezaključenih spisov na koncu poročevalskega obdobja,
- seznam nezaključenih spisov na koncu poročevalskega obdobja,
- navedbo vpisnika in zadnje opravilne številke.

81. člen

Spisi in drugo gradivo ter računalniki in drugi nosilci podatkov ne smejo ostati brez nadzorstva. Po končanem delovnem času je treba spraviti spise, drugo gradivo, žige in stampiljke v zaklenjene blagajne, omare ali mize.

82. člen

Opravnico številko spisa ali zapisa sestavljajo:

- kratka oznaka organizacijske enote nastanka in za njo vezaj;
- klasifikacijski znak oziroma črkovna oznaka vpisnika in za njo vezaj;
- oznaka nosilca spisa in za njo vezaj;

- zaporedna številka, desna poševnica ter za njo štirimestna letnica nastanka.

83. člen

Kratke oznake organizacijskih enot po pravilniku in klasifikacijskem načrtu so:

- Državno odvetništvo Republike Slovenije na sedežu Ljubljani – »LJ«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Celju – »CE«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Kopru – »KP«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Kranju – »KR«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Mariboru – »MB«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Murski Soboti – »MS«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Novi Gorici – »NG«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva v Novem mestu – »NM«;
- Zunanji oddelek Državnega odvetništva na Ptujju – »PT«.

84. člen

(1) Spisi in zapisi se številčijo enotno.

(2) Pri enotnem številčenju zaporedna številka teče v okviru celotnega državnega odvetništva.

2. Informacijski sistem

85. člen

V informacijskem sistemu državnega odvetništva se:

- razporeja dokumentarno gradivo v skladu z veljavnim klasifikacijskim načrtom in med posameznim zbirkami;
- skenirajo dokumenti;
- sprejemajo in evidentirajo dokumenti v fizični in elektronski obliki;
- pripravljajo lastni in izhodni dokumenti na podlagi vnaprej predvidenih predlog;
- elektronsko potrjuje in elektronsko podpisuje;
- spremlja proces odpreme (kuvertiranje, odprema, sprejemanje vročilnic oziroma povratnic);
- zbirajo podatki, ki jih državno odvetništvo potrebuje za statistične obdelave.

86. člen

(1) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci morajo v okviru svojih nalog v informacijski sistem vnašati vse podatke, za katere je tako predpisano.

(2) Kadar ni določeno drugače, vnaša podatke v informacijski sistem vpisničar samostojno ali po odredbi nosilca spisa.

87. člen

(1) Da bi bilo vodenje vpisnikov pravilno in redno, generalni državni odvetnik ali državni odvetnik, ki ga on določi oziroma vodja zunanjega oddelka ali javni uslužbenec pregleduje

vpisnike. Vsak pregled zaznamuje v rubriki »Opomba« pri zadnji vpisani zadevi z oznako »Pregledal/a« in podpisom.

(2) Pri računalniško vodenih vpisnikih oseba iz prejšnjega odstavka o pregledu izdela zapisnik o pregledu. Prilogi zapisnika sta računalniški izpis seznama opravljenih številnih zadev in arhivski nosilec podatkov z vsemi podatki iz vpisnika. Zapisnik o pregledu s prilogami posreduje generalnemu državnemu odvetniku.

(3) Generalni državni odvetnik odredi popravo ugotovljenih pomanjkljivosti in izda potrebna navodila za delo.

88. člen

Dnevno je treba izdelovati kopije računalniških podatkov v vpisnikih, evidencah in imenikih na način, ki ga v sodelovanju s Službo za informatiko odredi generalni državni odvetnik.

89. člen

(1) Generalni državni odvetnik določi varnostno politiko in postopke ter vzpostavi sistem upravljanja z informacijsko varnostjo v skladu s priporočili ministra, pristojnega za javno upravo.

(2) Vsi državni odvetniki in drugi javni uslužbenci morajo skrbeti za informacijsko varnost, upoštevati navodila za uporabo in varnost ter po svojih najboljših močeh varovati podatke in nosilce oziroma opremo za delo s temi podatki.

90. člen

(1) Generalni državni odvetnik izda navodilo o tem, do katerih podatkov v informacijskem sistemu lahko dostopajo posamezni uporabniki.

(2) Služba za informatiko na državnem odvetništvu zagotovi dostope do podatkov v skladu z navodilom iz prejšnjega odstavka.

3. Spisi v vpisnikih

3.1. Deli spisa

91. člen

Spis v fizični obliki je sestavljen iz ovitka, dokumentov, ki so vloženi vanj, in popisa spisa.

3.2. Ovitek spisa

92. člen

(1) Na vsak ovitek spisa se vpišejo naslednji podatki:

- označba spisa v zgornjem desnem kotu in levem spodnjem kotu (opravilna številka),
- zveza (opravilna številka), če jo zadeva ima,
- šifra državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika, ki je nosilec spisa,
- stranke – (ime in priimek ter naslov fizične osebe, ime in naslov pravne osebe, pri strankah, ki jih zastopa državno odvetništvo, se na ovitku zapiše Republika Slovenija in doda državni organ, na katerega se zadeva nanaša),
- vrednost spora in vse spremembe vrednosti,
- tip postopka (npr. predhodni postopek, sodni postopek, upravni postopek, upravni spor ...),
- vrsta spora, kot je navedena v vlogi stranke,
- pravni temelj po šifrantu državnega odvetništva in v oklepaju šifra pravnega temelja, npr.: zaradi plačila,
- podatek o datumu zaključka spisa v spodnjem desnem kotu.

(2) Ovitek spisa je praviloma iz trdega papirja svetlo zelene barve.

(3) Dodatne označbe se odtisnejo s štampiljko, ročno pa se vpišejo roki, obravnave, naroki in sestanki.

(4) Če bi bil spis zaradi velikega števila pisanj preobsežen, se lahko razdeli v posamezne ovitke, ki se označijo z zaporednimi rimskimi števkami, popis spisa pa se nadaljuje po zaporednih številkah ter vloži v dodaten trdi ovitek.

(5) Če je treba ovitek obnoviti, se nanj prepíšejo vsi podatki s prejšnjega ovitka.

(6) Če se v postopku zadeva prenese iz enega v drug vpisnik (npr. iz P v I), se nad prvotnim zapisom doda vpisnik prenosa in opravilna številka.

(7) Če se med postopkom spremeni vrednost spora, se na ovitku, na podlagi odredbe državnega odvetnika, prejšnji znesek prečrta in doda nov znesek.

93. člen

(1) Ovitek izdelata vpisničar, ko odpre spis, ravno tako pa ga tudi sproti dopolnjuje ali izdelata novega, kadar pride na njem do sprememb.

(2) Generalni državni odvetnik izda navodilo, v katerem predpiše obrazce ovitkov posameznih vrst spisov, za katerega generalni sekretariat pripravi predloge za vnos v informacijski sistem.

3.3. Dokument in priloga

94. člen

Dokument je izviren ali reproduciran (pisan, risan, tiskan, fotografiran, fotokopiran, fonografski, v elektronski obliki ali kako drugače zapisan) zapis, ki je bil prejet ali je nastal pri delu državnega odvetništva in je pomemben za njegovo poslovanje.

95. člen

(1) Z uvrstitvijo v spis dobi dokument številko dokumenta, podatki o njem pa se s tem prenesejo tudi na popis spisa.

(2) Številka dokumenta je sestavljena iz črkovne oznake vpisnika, vezaja, oznake nosilca spisa, vezaja, zaporedne številke spisa, desne poševnice, štirimestne letnice nastanka in zaporedne številke dokumenta v spisu.

(3) Dokument dobi z uvrstitvijo v spis novo naslednjo zaporedno številko v popisu spisa.

96. člen

(1) Priloga je zapis ali predmet, ki je priložen dokumentu kot dopolnitev, pojasnilo ali dokaz vsebine dokumenta.

(2) Vsaka priloga dobi številko dokumenta, na katerega se nanaša, in zaporedno številko priloge. Pred opravilno številko se napiše mala črka k (npr. k P 10/98-1/1, 2, 3 ...).

(3) Če je število prilog tolikšno ali so tako obsežne, da jih ni mogoče pripeti k pisanju, se hranijo v posebnem ovitku na koncu spisa ali zunaj spisa z oznako »Priloge« in opravilno številko zadeve ter zaporedno številko pisanja, na katero se nanaša.

97. člen

(1) Spis mora biti vselej oblikovan tako, da so vse listine zložene v ovitek, na prvem mestu je popis spisa, za njim vsi dokumenti skupaj s prilogami zloženi rastoče po njihovih številkah.

(2) Kadar se iz spisa pošiljajo dokumenti, ki so izvirmiki, je treba na njihova mesta v spisu vstaviti njihove kopije.

3.4. Odpiranje spisa

98. člen

(1) Spis je treba odpreti, ko državno odvetništvo prejme ali namerava oblikovati dokument, ki ne sodi v noben drug spis.

(2) Spis odpre vpisničar samostojno ali pa po odredbi državnega odvetnika.

99. člen

(1) Izjemoma, ko takojšnje odprtje spisa zaradi časovnih okoliščin ni mogoče, je dovoljeno izdelovati dokumente z opravilno številko spisa, ki še ni odprt.

(2) To je dovoljeno le, če je uporaba take številke vnaprej rezervirana v informacijskem sistemu.

(3) Takoj, ko je to mogoče, je treba odpreti spis s številko, ki je bila rezervirana, ter opraviti vsa opravila, ki bi se morala opraviti, če številka spisa ne bi bila vnaprej rezervirana.

3.5. *Odgovornost za spis*

100. člen

- (1) Vsak spis mora imeti nosilca spisa. Nosilec spisa je lahko državni odvetnik, kandidat za državnega odvetnika, generalni sekretar ali vodja službe.
- (2) Poleg nosilca spisa je lahko za spis zadolžen tudi drug državni odvetnik ali drug javni uslužbenec, ki sodeluje z nosilcem spisa (stranski nosilec spisa).
- (3) Na posameznem spisu lahko pod vodstvom nosilca ali stranskega nosilca spisa delajo tudi kandidati za državnega odvetnika in pripravniki ter drugi javni uslužbenci.

3.6. *Združevanje spisa*

101. člen

- (1) Združevanje spisa je postopek, s katerim se celotna vsebina pridruženega spisa prenese v združen spis, pridružen spis pa izgubi svojo samostojnost.
- (2) O združevanju odloči nosilec obeh spisov, če sta nosilca spisov različna, o tem odloči vodja oddelka.
- (3) Združujejo se lahko le nerešeni spisi istega vpisnika na isti organizacijski enoti.
- (4) Dokumenti spisa, ki se pridružuje, dobijo v združenem spisu nove opravilne in zaporedne številke.
- (5) Če pride do združitve spisov zaradi združitve sodnih spisov, se spisi združijo tako, da je združen (glavni) spis tisti, v katerem se obravnava zadeva, katere spis je za glavnega ob združitvi štelo sodišče.
- (6) Če pride do združitve iz drugih razlogov, se za združenega izbere spis s starejšim datumom nastanka.

3.6. *Razdruževanje spisa*

102. člen

- (1) Razdruževanje spisa je postopek, pri katerem se del spisa, ki se razdružuje, izloči v nov izločen spis.
- (2) O razdruževanju odloča nosilec spisa.
- (3) V izločenem spisu se številke dokumentov označijo na novo.
- (4) Za razdružen spis so odgovorne iste osebe, ki so odgovorne za spis, ki se razdružuje.

3.7. Prenos spisa

103. člen

- (1) Prenos spisa je postopek, ko se delo na eni ali več zadevah, ki so bile vpisane v spis enega vpisnika (spis iz katerega se prenaša), nadaljuje v spisu, ki spada v drug vpisnik (spis kamor se prenaša).
- (2) Ko so vsi dokumenti oziroma listine spisa, iz katerega se prenaša, prenesene v kak drug spis, delo na njem ni več mogoče.
- (3) Prenos spisa odredi nosilec spisa, lahko pa tudi vodja oddelka v skladu z odredbo generalnega državnega odvetnika iz tretjega odstavka 45. člena tega pravilnika.
- (4) Prenos spisa se lahko opravi le na nerešenih spisih.
- (5) Posamezni dokumenti spisa, iz katerega se prenaša, se premaknejo ali kopirajo v spis, kamor se prenaša.

3.8. Priložitev spisa

104. člen

- (1) Priložitev spisa je postopek, v katerem se priložen spis nahaja v ovitku spisa, h kateremu se prilaga, pri tem pa oba spisa ohranita procesno samostojnost.
- (2) Če je nosilec obeh spisov isti, odloča o priložitvi nosilec spisa, drugače pa vodja oddelka.

3.9. Povezovanje spisov

105. člen

- (1) Povezovanje spisov je postopek, v katerem je spis, ki se povezuje, vsebinsko povezan s spisom, s katerim se povezuje, pri tem pa se še vedno rešujeta samostojno.
- (2) Spise poveže oziroma odstrani povezavo vpisničar samostojno ali po odredbi nosilca spisa.

3.10. Odstop spisa

106. člen

- (1) Odstop spisa je postopek, pri katerem se spremeni organizacijska enota, ki ji spis pripada, pri čemer spis ohrani isto opravilno številko.
- (2) Spis odstopi drugi organizacijski enoti njegov nosilec.

- (3) Odstopljeni spis se v celoti pošlje drugi organizacijski enoti.
- (4) Dokument, s katerim se spis odstopi, se uvrsti v skupni spis odstopi v »DP« vpisniku.
- (5) Organizacijska enota, ki spis sprejme, nadaljuje delo z njim tako, kot da bi nastal pri njej.

3.11. Zaključevanje spisa

107. člen

- (1) Spis je potrebno zaključiti, ko na njem ni več potrebno izvajati procesnih dejanj oziroma v skladu z navodilom generalnega državnega odvetnika o zaključevanju spisov. Pri tem je potrebno paziti, da je pred tem odločeno o vseh zapisih v evidencah, s katerimi je spis povezan.
- (2) Zaključitev spisa odredi nosilec s končno odredbo. Vodja oddelka s podpisom in datumom podpisa na končni odredbi potrdi, da je končno odredbo pregledal in da je ta pravilno izpolnjena.
- (3) Ob zaključevanju mora vpisničar spis prenesti v priročni arhiv, še prej pa ga urediti tako, da na podlagi odredbe nosilca spisa izloči nepotrebno gradivo (kopije, dvojnike in multiplikate dokumentov, pomožne obrazce, neizpolnjene tiskovine in podobno). Osnutkov dokumentov ni dovoljeno izločiti.

3.12. Reaktivacija spisa

108. člen

- (1) Reaktivacija spisa je prehod zaključenega spisa iz priročnega ali stalnega arhiva v zbirko nerešenih zadev.
- (2) Reaktivacijo se opravi vselej, kadar je treba v spis, ki je zaključen, uvrstiti kak nov dokument.
- (3) Spis lahko reaktivira nosilec spisa ali vodja oddelka.

3.13. Vrste reaktivacije

109. člen

- (1) Navadna reaktivacija se opravi takrat, kadar je treba spis spet reševati zaradi dejstev, ki lahko vplivajo na odločitev o glavni stvari in končno odredbo, kot na primer izredna pravna sredstva.
- (2) Enostavna reaktivacija se opravi takrat, kadar je treba spis reaktivirati zaradi kakšnega dejanja, ki ne vpliva na odločitev o glavni stvari in končno odredbo.

3.14. Obnova spisa

110. člen

(1) Če se spis ali del spisa izgubi, poškoduje ali uniči, se spis ali del spisa obnovi po uradni dolžnosti, če je zadeva še v teku. Spis obnovi nosilec spisa. O obnavljanju spisa mora predhodno obvestiti vodjo oddelka.

(2) Če je zadeva končana, se izgubljen, poškodovan ali uničen spis obnovi na predhodni predlog stranke po odredbi vodje oddelka. Stranka mora ob predlogu za obnovo spisa državnemu odvetništvu predložiti vse listine in dokazila, pomembna za obnovo spisa, s katerimi razpolaga. Spis obnovi nosilec spisa.

(3) Spisi se obnavljajo na podlagi podatkov iz vpisnika, na podlagi prepisov izgubljenih, poškodovanih ali uničenih dokumentov in po potrebi na podlagi dokumentarnega gradiva sodišč ter izjav strank in drugih udeležencev v postopku.

(4) Obnavljajo se samo dokumenti, ki so pomembni za postopek.

3.15. Pomotni vpis

111. člen

(1) Za pomotni vpis spisa gre, kadar se izkaže, da je bil spis odprt v napačnem vpisniku, ali je bil odprt brez razloga.

(2) Na spisu, ki je označen kot pomotno vpisan, ni več mogoče delati.

(3) Zaznamovanje pomotnega vpisa odredi nosilec spisa ali vodja oddelka.

3.16. Premik spisa

112. člen

(1) Za vsak spis je treba beležiti mesto njegovega nahajanja.

(2) Spisi, za katere je določen rok, se hranijo v rokovniku.

(3) Rokovnik je mesto, kjer se hranijo spisi za vsak dan v mesecu. Za rokovnik se lahko uporabljajo posebne omare s predelki ali informacijski sistem.

3.17. Opozarjanje na roke

113. člen

(1) Če je za posamezen spis določen rok, do katerega ga je treba izročiti nosilcu spisa, in se nahaja v rokovniku, mora vpisničar to storiti najkasneje zadnji delovni dan pred iztekom tega roka.

(2) Če je nosilec spisa odsoten, se spis izroči tistemu, ki ga po letnem razporedu nadomešča, oziroma državnemu odvetniku, ki opravlja dežurstvo po odredbi o dežurstvu.

(3) Vpisničar ravna v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena tudi tedaj, ko rok še ni potekel, pa je bil v spis uvrščen kak dokument.

(4) Nujne zadeve mora vpisničar takoj vpisati v vpisnik in uvrstiti v spis, nato pa spis osebno izročiti v delo nosilcu spisa. Kot nujni spis se šteje spis, v katerem je dokument vezan na rok ali narok ali je dokument kot tak označen. Če spis ni mogoče predložiti nosilcu spisa, se mu pusti obvestilo. Kadar je potrebno takojšnje ukrepanje, vpisničar obvesti osebo, ki nadomešča nosilca spisa, če ta ni dosegljiv, pa vodjo oddelka.

3.18. Smiselna uporaba določb

114. člen

(1) Za zapise v evidencah se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za spise, o nastanku, povezovanju, odstopu in pomotnem vpisu.

(2) Vsak zapis v evidenci mora biti praviloma povezan z natanko enim spisom.

(3) Odločitve v zvezi z zapisom sprejema tisti, ki je pristojen za odločanje o spisu, s katerim je zapis povezan.

4. Pravila pisarniškega poslovanja

115. člen

(1) Vsa dejanja v zvezi z vhodno pošto opravlja pooblaščen javni uslužbenec v vložišču na sedežu in v uradu zunanjega oddelka, izjemoma pa tudi drug javni uslužbenec.

(2) Če gre za pošiljke z oznako stopnje tajnosti, opravlja naloge vložišča javni uslužbenec, pooblaščen za sprejem takih pošiljk v uradu generalnega državnega odvetnika in v uradu zunanjega oddelka.

116. člen

Vloge in druge dokumente sprejema vložišče v poslovnem času.

117. člen

(1) Pred prevzemom pošiljke se pooblaščen javni uslužbenec v navzočnosti poštne delavca prepriča, ali sta ovoj in pečat pošiljke nepoškodovana.

(2) Če se ugotovijo pomanjkljivosti, je treba na pošti vložiti reklamacijo in zahtevati, da se pošiljka takoj komisijsko pregleda in sestavi zapisnik. O tem je treba obvesti generalnega sekretarja.

118. člen

(1) Vlagatelju, ki osebno izroči vlogo ali drug dokument, pooblaščen javni uslužbenec na njegovo zahtevo potrdi prejem, praviloma na kopiji vloge oziroma dokumenta z odtisom prejemne štampljke in podpisom.

(2) Sprejem sodnih pošiljk in pošiljk drugih državnih organov ter priporočenih pošiljk se potrdi z žigom, datumom prejema in podpisom v poštni knjigi, na vročilnici, povratnici ali na posebnem obrazcu oziroma kopiji dokumenta. Če tako določa poseben predpis, se označi tudi čas prejema.

119. člen

Ko je pošiljka sprejeta, jo je treba odpreti, razen v primerih iz 122. člena tega pravilnika, in na vhodni dokument v desni zgornji kot odtisniti prejemno štampljko. Na vhodne dokumente, ki prispejo po 10. uri, se v prejemni štampljki vpiše tudi čas prejema.

120. člen

(1) Pošiljka, naslovljena na določeno osebo, se izroči naslovniku zaprta, če je njegovo ime navedeno pred nazivom organa.

(2) Pošiljke, ki so po zakonu, ki ureja tajne podatke, označene z »Interno«, »Zaupno«, »Tajno«, ali »Strogo tajno«, se državnemu odvetniku oziroma naslovniku izročijo zaprte.

(3) Na ovojnici ali ovitku zaprte pošiljke se odtisne prejemna štampljka.

121. člen

Pri prejemu pošiljke je treba preveriti, ali so vse naštetе priloge oziroma predmeti priloženi. V nasprotnem primeru je treba o tem nemudoma obvestiti pošiljatelja.

122. člen

Če je vlogi priložena kakšna listina, predmet, vrednostni papir, denar, dragocenost ali kakšna druga vrednost, se to ob sprejemu zaznamuje na dokumentu, kakor tudi, če vlogi kaj od naštetega manjka.

123. člen

(1) Vsi vhodni dokumenti, razen tistih, za katere pravilnik določa drugače, se morajo evidentirati v knjigi vhodne pošte.

(2) Ne evidentirajo se tisti vhodni dokumenti, ki niso pomembni za poslovanje državnega odvetništva kot na primer: oglaševalska sporočila, čestitke, voščila, poslovna vabila, časopisi, publikacije, predstavitve izobraževalnih programov.

124. člen

V knjigo vhodne pošte se za vsak prispeli dokument vpisujejo naslednji podatki:

- datum dokumenta, če je znan,
- vrsta dokumenta,
- datum prejema,
- številko prispelega dokumenta, če je znana,
- pošiljatelja, če ta ni znan pa navedbo, da je pošiljatelj neznan,
- število prilog in
- opis prilog.

125. člen

(1) Informacijski sistem določi vsakemu evidentiranemu vhodnemu dokumentu dnevno številko.

(2) Pooblaščen javni uslužbenec, ki dokument evidentira, mora to številko vpisati na dokument pod prejemno štampljko.

126. člen

Če državno odvetništvo prejme predmet, ki ga je treba vpisati v evidenco eVH ali listino, ki izkazuje obstoj takega predmeta, pooblaščen javni uslužbenec naredi nov zapis v evidenci.

127. člen

Za preveritev vsebine in potrditev sprejema se smiselno uporabljajo določbe o dokumentu, pri čemer je treba vsebino predmeta preveriti tudi tedaj, kadar državnemu odvetništvu ni izročen predmet sam, ampak le listina, ki izkazuje njegov obstoj, in kje se hrani.

128. člen

(1) Pravila pisarniškega poslovanja, določena v tem poglavju, se smiselno uporabljajo tudi za evidentiranje sporočil in drugih vhodnih dokumentov, prejetih preko elektronske pošte, ki se nanašajo na izvajanje nalog državnega odvetništva, ne glede na to ali so posredovana na elektronski naslov vložišča, druge elektronske naslove v okviru državnega odvetništva ali varne predale.

(2) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci so dolžni sporočila in druge vhodne dokumente iz prejšnjega odstavka, ki jih prejmejo na svoje službene elektronske naslove, takoj po prejemu posredovati vložišču oziroma pristojnemu javnemu uslužbencu zaradi evidentiranja po določbah tega poglavja pravilnika.

129. člen

(1) Vse evidentirane vhodne dokumente vpisničar pregleda, preveri evidentirane podatke iz 124. člena tega pravilnika, jih po potrebi popravi ali dopolni in nato dokument uvrsti v spis.

(2) Pri vhodnih dokumentih, ki zahtevajo nujno ukrepanje (rok, narok ali drugo ravnanje), se nujnost označi tako, da vpisničar pod prejemno štampiljko na desnem robu napiše "ROK IN DATUM", "NAROK IN DATUM" ali "NUJNO".

(3) Predmet se uvrsti v spis tako, da vpisničar naredi povezavo med spisom in zapisom o predmetu v evidenci »eVH«.

130. člen

(1) Lastni in izhodni dokumenti se sproti uvrščajo v spis.

(2) Dokumente iz prejšnjega odstavka uvršča v spis in vpišejo na popis spisa vpisničar, sicer pa javni uslužbenec, ki je prvi dobil pisanje s spisom.

(3) Uradne zaznamke, vloge, obvestila in druga pisanja, ki jih pišejo strojepisne, uvrstijo v spis in vpišejo na popis spisa strojepisne.

(4) Vloge, zapisnike in druga pisanja, ki jih nosilec spisa prejme osebno po pošti ali neposredno na obravnavi, uvrsti v spis in vpiše na popis spisa na podlagi odredbe vpisničar.

(5) Vloge in druga pisanja, ki jih nosilec spisa napiše sam, uvrsti v spis in vpiše na popis spisa javni uslužbenec, ki mu je bil spis dan v delo z odredbo, nato pa spis da v odpravo ali na vpisnik.

131. člen

(1) Naslovnike in način odpreme oziroma vročitve dokumenta odredi nosilec spisa.

(2) Osebno vročitev s povratnico ali vročilnico je treba odrediti vselej, ko z vročitvijo dokumenta začne teči rok za procesno dejanje.

132. člen

Vsa potrebna dejanja za pripravo pošiljk za odpremo opravlja javni uslužbenec v strojepisnici ali v vložišču.

133. člen

(1) Naloge javnega uslužbenca, določenega za pripravo pošiljk za odpremo, so:

- pripravi zadostno število odpravkov izhodnega dokumenta;
- pripravi pisemske ovojnice, kadar gre za način odpreme, ki to zahteva;
- v pisemske ovojnice vloži odpravke dokumentov;
- pripravljene pošiljke izroči vložišču ter to zabeleži v informacijskem sistemu;
- na dokumentu, ki ostane v spisu, vpiše datum in način, na katerega je bil dan v odpremo, to potrdi s svojim podpisom, ter ga vloži nazaj v spis.

(2) Pri tem se mora javni uslužbenec prepričati, kakšen je odrejeni način odpreme, ali imajo pošiljke pravilne naslove, ali so jim priložene vročilnice in potrebne priloge, kakor tudi, ali so posamezni odpravki v redu in čitljivo napisani.

(3) Javni uslužbenec se mora tudi prepričati, ali so v spisu kopije vseh tistih odpremljenih dokumentov, za katere je tako določeno.

134. člen

(1) Naloga vložišča je, da pripravljene pošiljke odpremi in vnese podatke v informacijski sistem.

(2) O odpremi pošiljk se vodi odpremna knjiga, v katero se vpisujejo vse odpremljene pošiljke, kot so oznaka pošiljke ter način in čas odpreme.

135. člen

Vročilnice in povratnice v zvezi s poslanimi pošiljkami evidentira vložišče.

136. člen

Kadar se za odpremo izhodnega dokumenta s prilogami uporablja elektronsko odpremo preko informacijskega sistema e-sodstvo, je treba sporočilo o odpremi izhodnega dokumenta natisniti. Vpisničar izhodni dokument uvrsti v spis in vpiše na popis spisa.

137. člen

(1) Premik dokumenta je postopek, ko dokument iz izvirnega spisa preide v ciljni spis, ne da bi v izvirnem spisu nastala njegova kopija.

(2) V ciljnem spisu se dokument iz prejšnjega odstavka šteje za nov dokument, v izvirnem spisu pa ostane še vedno zabeležen na popisu spisa z opombo o premiku in navedbo ciljnega spisa.

(3) O premiku dokumenta odloča nosilec izvirnega spisa.

138. člen

(1) Pri kopiranju dokumenta ta ostane tudi v izvirnem spisu, njegova kopija pa postane samostojen dokument ciljnega spisa.

(2) O kopiranju dokumenta odloči nosilec izvirnega spisa.

139. člen

(1) Za pomotni vpis dokumenta gre, če se na popisu spisa zabeleži, da je bil v spis uvrščen dokument, pa ni bil.

(2) Na popisu spisa dokument ostane zabeležen, vendar z opombo, da je bil pomotno vpisan.

(3) O zaznamovanju pomotnega vpisa odloča nosilec spisa.

140. člen

Za zadeve ali opravila, za katere informacijski sistem ne omogoča vodenja, lahko državno odvetništvo vodi posebne vpisnike oziroma evidence.

5. Delo nosilca spisa po prejemu dokumenta oziroma spisa

141. člen

(1) Nosilci spisa iz 100. člena tega pravilnika skrbijo za redno in pravočasno reševanje zadev, ki so jim dodeljene v delo.

(2) Državni odvetniki in kandidati za državne odvetnike sproti obveščajo vodjo oddelka o zahtevnejših primerih (po vrednosti spornega predmeta, po vsebini ipd.), problemih in vprašanjih, ki se na novo pojavljajo, in posebnostih, o katerih menijo, da bi bilo primerno z njimi seznaniti generalnega državnega odvetnika.

142. člen

(1) Po prejemu novega spisa nosilec spisa preveri podatke zapisane na ovitku spisa (stranke, pravni temelj ipd.). Če podatki na ovitku niso pravilno zapisani, jih popravi in nato vrne vpisničarju, da popravke vnese v vpisnik.

(2) Nosilec spisa pregleda predložene spise, jih razvrsti po njihovem pomenu in nujnosti ter izdela v posameznih zadevah ustrezne vloge oziroma odredbe.

(3) Če prejme nosilec spisa dokument, ki ne sodi v pristojnost državnega odvetništva ali ni bilo poslano na pravi naslov, odstopi dokument pristojnemu organu in o odstopu obvesti pošiljatelja ali pa dokument pošiljatelju vrne.

143. člen

(1) O prejetih zahtevkih, tožbah in odločbah državni odvetnik oziroma kandidat za državnega odvetnika takoj obvesti stranko, ki jo zastopa. Stranko, ki jo zastopa, seznanja o poteku postopka in ji po potrebi ali na zahtevo pošlje prepise vlog in listin.

(2) Stranki iz prejšnjega odstavka dovoli vpogled v spis nosilec spisa.

144. člen

(1) Odredbe nosilca spisa morajo biti določne in popolne, tako da jih vpisničar ali drug javni uslužbenec lahko pravilno izvrši.

(2) Posamezne odredbe se praviloma pišejo na poseben list, na sam dokument pa le, če je na koncu dokumenta dovolj prostora.

(3) Tožbe, vloge, zemljiško knjižne predloge, izvršilne predloge, redna in izredna pravna sredstva, obširnejša in zahtevnejša zaprosila ter dopise sestavi državni odvetnik oziroma kandidat za državnega odvetnika, druge pa po odredbi državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika pripravi pristojni javni uslužbenec.

6. Vmesne in končne odredbe

145. člen

(1) Po prejemu odločbe državni odvetnik v vmesni odredbi opredeli rešitev in obseg uspeha stranke, ki jo zastopa državno odvetništvo, v končni odredbi pa opredeli končno rešitev na spisu.

(2) Pred izpolnitvijo končne odredbe državni odvetnik oziroma kandidat za državnega odvetnika odredi ugotovitev pravnomočnosti odločbe, pozove stranko, ki jo zastopa, k izpolnitvi pravnomočne odločbe ali pozove nasprotno stranko k izpolnitvi obveznosti in najpozneje po preteku treh mesecev zaključi spis s končno odredbo.

7. Delo vpisničarja po izdani odredbi

146. člen

(1) Po prejemu odredbe državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika vpisničar takoj izvrši odredbe, označene kot nujne, druge pa najpozneje v treh dneh, tako da na ustrezen in viden način označi oziroma opravi potrebne vpise v vpisniku ter poskrbi za izvedbo vseh drugih odrejenih dejanj. Na vsaki odredbi mora biti ustrezno in vidno označeno, da je izvršena.

(2) Če je odrejeno, da se zadevi priloži drugi spis, priskrbijo dokazila, sporočila in podobno, naredi vpisničar oziroma drug javni uslužbenec pod odredbo kratek zaznamek, da je odredbo izvršil, če pa je ni, napiše razlog.

(3) Vpisničar vrne spise državnemu odvetniku oziroma kandidatu za državnega odvetnika, potem ko opravi potrebne vpise, ali pa jih vloži po odredbi državnega odvetnika oziroma kandidata za državnega odvetnika v rokovnik.

147. člen

Vloge (tožbe, pritožbe, izvršbe, ugovore, zaprosila) pripravi javni uslužbenec v strojepisnici v toliko izvodih, kolikor je potrebno, priloži kuverto, dokument vpiše v popis spisa in uredi spis nato pa spis predloži državnemu odvetniku v podpis. Vloge, ki jih ne sestavi državni odvetnik, podpiše najprej oseba, ki je vlogo sestavila, nato pa se predložijo državnemu odvetniku v podpis.

VIII. poglavje KADROVSKO POSLOVANJE

148. člen

(1) Za pripravo predloga skupnega kadrovskega načrta in za koordiniranje zaposlovanja je pristojna služba za organizacijo in kadre na državnem odvetništvu.

(2) Generalni državni odvetnik sprejme skupni kadrovski načrt, usklajen s sprejetim proračunom, najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi proračuna.

(3) Za sprejem in spremembo skupnega kadrovskega načrta se uporablja zakon, ki ureja javne uslužbenke, in področni podzakonski predpisi.

149. člen

(1) Državno odvetništvo sklepa pogodbe o zaposlitvi v skladu s skupnim kadrovskim načrtom.

(2) S kadrovskim načrtom se ločeno za državne odvetnike in za druge javne uslužbenke prikaže dejansko število zaposlenih na zadnji dan preteklega leta, dovoljeno število zaposlenih na zadnji dan tekočega leta ter se v skladu z delovnim področjem in delovnim programom (za sedež in zunanje oddelke) za obdobje dveh let določi predvideno ciljno stanje zaposlenosti po delovnih mestih, za katera se sklene delovno razmerje za nedoločen čas, in predvidene zaposlitve za določen čas.

(3) Predvideno spremembo oziroma prestrukturiranje števila zaposlenih državnih odvetnikov ali drugih javnih uslužbencev se določi s spremembami kadrovskega načrta.

150. člen

Upravljavec kadrovske evidence za državne odvetnike in druge javne uslužbenke je služba za organizacijo in kadre.

IX. poglavje

ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI OSEB, DOKUMENTACIJE IN PREMOŽENJA

151. člen

(1) Za zagotavljanje varnosti državnih odvetnikov, drugih javnih uslužbencev, strank in prostorov ter za zagotovitev nemotenega poslovanja državnega odvetništva, vzdrževanja reda, varovanja dokumentacije in drugega premoženja, se na podlagi ocene ogroženosti izvajajo naloge varovanja z izvajalci zasebnega varovanja, kot jih določa zakon, ki ureja zasebno varovanje.

(2) Državno odvetništvo na sedežu in na zunanjih oddelkih vzpostavi varnostno arhitekturo z različnimi oblikami varovanja, ki glede na velikost, položaj, oceno ogroženosti in pomen zagotavlja ustrezno stopnjo varnosti za zaposlene, stranke, dokumentacijo, podatke in premoženje.

(3) Državno odvetništvo vzpostavlja varnostno arhitekturo samostojno v okviru obsega odločanja in opravil upravljanja državnega odvetništva. Varnostna arhitektura se vzpostavlja načrtno, sorazmerno, trajno in po veljavnih varnostnih standardih poslovanja sodišč.

(4) Na državno odvetništvo ni dovoljen vstop oboroženim osebam, razen pooblaščenim uradnim osebam zavodov za prestajanje kazni zapora, policije, obrambnih sil ter drugih pooblaščenih uradnih oseb državnih organov in lokalnih skupnosti, ko ti na državnem odvetništvu opravljajo svoje uradne naloge.

152. člen

(1) Generalni sekretar v soglasju z generalnim državnim odvetnikom pripravi oceno ogroženosti državnega odvetništva.

(2) Ocena ogroženosti iz prejšnjega odstavka se pripravi v skladu z metodologijo ministrstva, ki ureja ocenjevanje ogroženosti. Ministrstvo potrdi oceno ogroženosti, lahko pa zahteva njeno dopolnitev v primerih, ko ta bistveno odstopa od strokovnih meril, določenih z metodologijo ali dejanskemu stanju ogroženosti državnega odvetništva.

(3) Oceno ogroženosti iz prvega odstavka tega člena je potrebno dopolniti ob novih dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na stopnjo ogroženosti državnega odvetništva.

153. člen

(1) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci o motenju poslovanja državnega odvetništva, o varnostnih grožnjah in drugih izrednih varnostnih dogodkih, ki vplivajo na varnost državnega odvetništva, obvestijo vodjo oddelka in generalnega sekretarja, ter navedejo razloge in okoliščine ogroženosti. V primeru neposredne življenjske ogroženosti imajo pravico zahtevati takojšnjo zaščito s strani pristojne varnostne službe državnega odvetništva ali drugega pristojnega varnostnega organa.

(2) Generalni državni odvetnik ali generalni sekretar o ogroženosti takoj obvesti ministrstvo, po potrebi pa tudi policijo. V primeru neposredne življenjske ogroženosti državnega odvetnika se o ogroženosti takoj obvesti generalnega direktorja policije zaradi odločitve o varovanju po določbah predpisov o varovanju določenih oseb, prostorov, objektov in okolišev objektov, ki jih varuje policija in o tem seznaniti ministrstvo.

(3) Državno odvetništvo na podlagi metodologije ministrstva, ki ureja obveščanje in poročanje beleži varnostne dogodke o motenju poslovanja državnega odvetništva, varnostnih grožnjah in drugih izrednih varnostnih dogodkih, ki vplivajo na varnost državnega odvetništva.

154. člen

(1) Generalni sekretar v skladu z metodologijo iz tretjega odstavka prejšnjega člena izdela letno poročilo o varnostnem poslovanju državnega odvetništva, ki vsebuje vse podatke o varnostnem poslovanju državnega odvetništva, motenju poslovanja državnega odvetništva, varnostnih grožnjah in drugih izrednih varnostnih dogodkih, ki vplivajo na oceno ogroženosti državnega odvetništva.

(2) Letno poročilo o varnostnem poslovanju državnega odvetništva se izdela do 15. februarja za preteklo koledarsko leto.

X. poglavje

VAROVANJE TAJNOSTI IN VAROVANJE OSEBNIH PODATKOV

1. Splošno

155. člen

(1) Državni odvetniki in drugi javni uslužbenci so dolžni varovati kot tajne vse podatke, za katere je v skladu z zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom določeno, da so tajni.

(2) Dostop do tajnih podatkov imajo samo državni odvetniki in drugi javni uslužbenci, ki imajo ustrezno dovoljene za dostop do tajnih podatkov.

156. člen

(1) Z internim aktom se določajo postopki in ukrepi za varovanje tajnih podatkov.

(2) Tajni podatki v prejetih dokumentih obdržijo na državnem odvetništvu isto oznako stopnje tajnosti, s katero jih je označil pristojni organ pošiljatelj.

157. člen

(1) Generalni državni odvetnik ali oseba, ki jo pisno pooblasti, je pristojen za določanje stopnje tajnosti podatkov, ki se nanašajo na delo državnega odvetništva ali so v zvezi z njegovim delom.

(2) Podlaga za odločitev, da je podatek taje in označen z določeno stopnjo tajnosti, je ocena škodljivih posledic, ki bi lahko nastale, če bi se s tajnim podatkom seznanila nepoklicana oseba, pri tem pa je treba določiti najnižjo stopnjo tajnosti, ki še zagotavlja izvajanje vrste in obsega varnostnih ukrepov in postopkov, potrebnih za varno obravnavanje tajnega podatka državnega odvetništva.

158. člen

Z internim aktom o zavarovanju osebnih podatkov se uredijo organizacijski, tehnični in logistično-tehnični postopki ter ukrepi za varovanje osebnih podatkov.

159. člen

(1) Z osebnimi podatki se glede na njihovo vsebino ravna na primerljiv način kot s tajnimi podatki.

(2) Osebni podatki o državnih odvetnikih in drugih javnih uslužbencih se hranijo v personalnih mapah v posebni blagajni, do katere imata dostop samo generalni sekretar in pooblaščen javni uslužbenec v službi za organizacijo in kadre.

(3) Personalno mapo lahko generalni sekretar oziroma pooblaščen javni uslužbenec v službi za organizacijo in kadre predloži na vpogled le generalnemu državnemu odvetniku ali namestniku generalnega državnega odvetnika na njuno zahtevo.

(4) Personalna mapa se lahko predloži zaposlenemu, na katerega se nanaša, na vpogled oziroma se mu na drug način omogoči seznanitev z lastnimi osebnimi podatki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, kadar koli na njegovo zahtevo.

(5) Javni uslužbenec, pooblaščen za hrambo personalnih map, hrani na enak način prijave, s katerimi se posamezniki prijavijo na javni natečaj oziroma objavo za prosto delovno mesto.

2. Zavarovanje osebnih in občutljivih osebnih podatkov

160. člen

(1) Prostori, v katerih se obravnavajo osebni in občutljivi osebni podatki, morajo biti varovani z organizacijskimi, fizičnimi in tehničnimi ukrepi, ki nepooblaščenim osebam onemogočajo dostop do medijev in naprav, s katerimi se osebni podatki obdelujejo.

(2) Osebni in občutljivi osebni podatki se ne smejo hraniti izven varovanih prostorov.

(3) Potrebne tehnične rešitve za zavarovanje strojne in programske opreme v zvezi z obdelovanjem podatkov iz prvega odstavka tega člena na državnem odvetništvu ter izobraževanje pooblaščenih oseb, ki imajo dostop do teh podatkov, zagotavlja služba za informatiko.

(4) Informacijski sistem beleži podatke o dostopih pooblaščenih oseb do osebnih in občutljivih osebnih podatkov, ki zajemajo podatek o pooblaščenih osebah, o času dostopa in o vrsti podatkov, ki so bili vpogledani ali kako drugače obdelani.

(5) Zaradi zavarovanja podatkov iz prejšnjega odstavka so pooblaščen osebe zavezane izvajati tudi naslednje splošne ukrepe zavarovanja:

- kadar zapuščajo svoje delovne prostore morajo zakleniti pisalne mize, omare, blagajne in pisarne, v katerih hranijo te podatke;
- nosilcev teh podatkov ne smejo puščati na pisalnih mizah v prisotnosti nepooblaščenih oseb;
- navodila za uporabo računalniško vodenih evidenc morajo hraniti tako, da niso dostopna nepooblaščenim osebam;
- dosledno izvajati postopek prijave oziroma odjave s svojim uporabniškim imenom in osebnim geslom na začetku in ob zaključku dostopa do evidenc, drugih zbirk in registrov teh podatkov;
- po končani izdelavi dokumentov s temi podatki morajo poskrbeti za uničenje pomožnega gradiva (na primer poskusnih ali neuspešnih izpisov, matric, zapiskov), ki so ga uporabili oziroma ki je nastalo pri izdelavi dokumenta;
- upoštevati zakonske in druge predpise, ki določajo zavarovanje in ravnanje z osebnimi in občutljivimi osebnimi podatki.

3. Način dostopa do vsebine zbirk osebnih podatkov

161. člen

(1) Dostop do vsebine podatkov iz kazenske evidence, evidence prekrškov, evidence zaprtih oseb, evidenc klirinško depotne družbe in drugih zbirk osebnih podatkov, evidenc ali registrov in drugih uradnih evidenc javnega sektorja, ki so upravljane v informatizirani obliki, ki vsebujejo osebne ali občutljive osebne podatke, imajo pooblaščenih državni odvetniki. Izjemoma pa lahko po pooblastilu te podatke pridobivajo tudi kandidati za državne odvetnike, vpisničarji in drugi javni uslužbenci državnega odvetništva. Podatki se pridobivajo za postopke, v katerih državno odvetništvo izvršuje svoje zakonsko določene naloge in pristojnosti v skladu s pogoji, katere določi upravljavec zbirke.

(2) Generalni državni odvetnik pooblasti osebe, ki imajo neposreden dostop do osebnih podatkov iz zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka. Ob prenehanju razlogov za pooblastilo služba za informatiko tej osebi onemogoči elektronski dostop do evidenc iz prejšnjega odstavka oziroma obvesti zunanje upravljavca.

(3) Neposredni elektronski dostop do avtomatiziranih zbirk podatkov iz prvega odstavka tega člena se osebam iz prejšnjega odstavka zagotovi v okviru informacijskega sistema državnega odvetništva ali preko neposrednega dostopa do informacijskega sistema upravljavca zbirke osebnih podatkov. Dostop se omogoča z navedbo osebnega imena in naslova prebivališča obdolženca ali druge osebe, navedbo pravne podlage dostopa ter navedbo opravilne številke zadeve državnega odvetništva, ali v skladu s pravili, ki urejajo določeno zbirko podatkov.

(4) Če je dostop do zbirk podatkov omogočen v okviru informacijskega sistema državnega odvetništva, ta beleži podatke o dostopih pooblaščenih oseb iz prejšnjega odstavka, ki zajemajo podatek o pooblaščenih osebi, o času dostopa in o vrsti podatkov, ki so bili pridobljeni. Istovetnost pooblaščenih oseb se izkaže že z vstopom v informacijski sistem državnega odvetništva.

(5) Če se dostop do zbirk podatkov zagotovi preko neposrednega dostopa do informacijskega sistema upravljavca zbirke osebnih podatkov, se istovetnost pooblaščenih oseb izkaže na način, ki je predviden v informacijskem sistemu upravljavca.

(6) Državno odvetništvo predpiše ukrepe notranje kontrole, s katerimi vodje oddelkov ali pooblaščenih oseb službe za informatiko najmanj dvakrat letno na sistematičen način preverijo spoštovanje določb glede zavarovanja osebnih podatkov in upravičenosti pridobivanja osebnih podatkov. O primerih morebitnih nepravilnosti služba za informatiko sestavi poročilo, ki ga predloži generalnemu državnemu odvetniku. Poročilo vsebuje informacije iz preverjanj vodij oddelkov in službe za informatiko ter navedbo načinov odprave nepravilnosti, lahko pa tudi predloge za spremembe v informacijskem sistemu ali na drugih področjih.

(7) Dostop do zbirk podatkov na druge načine izvršujejo pooblaščenih osebe s pošiljanjem pisne zahteve za pridobitev podatkov upravljavcu zbirke osebnih podatkov, kjer navedejo osebno ime in naslov prebivališča obdolženca oziroma obtoženca oziroma stranke sodnega postopka, navedbo pravne podlage oziroma namena dostopa do podatkov ter opravilno številko zadeve državnega odvetništva iz informacijskega sistema državnega odvetništva ali pa z zapisom navedenih podatkov pri upravljavcu zbirke osebnih podatkov.

(8) Osebnostne in občutljive osebnostne podatke, ki jih je državno odvetništvo pridobilo z neposrednim dostopom do zbirk podatkov ali preko pisnih zahtev ali kako drugače, se sme uporabiti in nadalje obdelovati le v skladu z zakonom.

XI. poglavje

IZPIT IZ POZNAVANJA DOLOČIL PRAVILNIKA IN KONKURENČNA PREPOVED

1. Izpiti iz poznavanja določil pravilnika

162. člen

V okviru izobraževalnih programov morajo vsi javni uslužbenci, razen tistih, ki imajo opravljen pravniški državni izpit, v enem letu po sklenitvi delovnega razmerja pred komisijo Centra za izobraževanje v pravosodju (v nadaljnjem besedilu: izpitna komisija) opraviti izpit iz poznavanja določil tega pravilnika.

163. člen

(1) Kandidate prijavi k izpitu državno odvetništvo.

(2) V odločbi, ki jo izda direktor Centra za izobraževanje v pravosodju, se določijo dan, ura in kraj opravljanja izpita ter sestava izpitne komisije. Odločba se pošlje kandidatu najmanj 15 dni pred dnem, določenim za opravljanje izpita.

164. člen

(1) Kandidat opravlja izpit pred izpitno komisijo, sestavljeno iz predsednika in člana.

(2) Sestavo komisije za posamezen izpitni rok določi z odločbo direktor Centra za izobraževanje v pravosodju izmed predsednikov in članov komisij, imenovanih z odločbo ministra, pristojnega za pravosodje. Izpitno komisijo sestavljata državni odvetnik kot predsednik komisije in predstavnik ministrstva, ki ima opravljen pravniški državni izpit, kot član komisije. Predlog za imenovanje državnih odvetnikov kot predsednikov izpitne komisije poda generalni državni odvetnik.

(3) Predsednik izpitne komisije mora skrbeti za pravilnost poteka izpita.

(4) Predsedniku izpitne komisije pripada nagrada za delo v izpitni komisiji v višini 11,00 eurov za posameznega kandidata, članu izpitne komisije pa v višini 8,25 eurov za posameznega kandidata. Predsednik in član izpitne komisije sta upravičena tudi do povračila potnih stroškov v zvezi z delom v komisiji, pri čemer se stroški kilometrine obračunavajo v skladu s predpisi, ki urejajo višino povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, ki veljajo za javne uslužbenke v višini kilometrine določene za povračilo stroškov uporabe lastnega avtomobila v službene namene.

165. člen

(1) Zapisnikarja, ki vodi zapisnik o izpitu, imenuje direktor Centra za izobraževanje v pravosodju izmed javnih uslužbencev ministrstva. Zapisnikar mora imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

(2) Zapisnik vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime kandidata,
- datum in kraj rojstva kandidata,
- naziv oddelka državnega odvetništva, na katerem je kandidat zaposlen,
- naziv delovnega mesta, na katerega je kandidat razporejen,
- sestavo izpitne komisije,
- datum opravljanja izpita,
- izpitna vprašanja in
- uspeh kandidata pri izpitu.

(3) Zapisnik podpišejo predsednik in član izpitne komisije ter zapisnikar.

(4) Zapisnikarju pripada nagrada za vodenje zapisnika v višini 8,25 eurov za posameznega kandidata in povračilo potnih stroškov v zvezi z njegovim delom. Stroški kilometrine se obračunavajo v skladu s predpisi, ki urejajo višino povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, ki veljajo za javne uslužbence v višini kilometrine določene za povračilo stroškov uporabe lastnega avtomobila v službene namene.

166. člen

(1) Izpit se opravlja ustno in traja za posameznega kandidata največ dvajset minut.

(2) Vprašanja zastavljata kandidatom predsednik in član izpitne komisije.

167. člen

(1) Izpitna komisija oceni uspeh kandidata z opisno oceno »je opravil« ali »ni opravil«.

(2) Uspeh kandidata razglasi predsednik izpitne komisije v navzočnosti člana izpitne komisije in kandidata takoj po izpitu.

168. člen

(1) O uspešno opravljenem izpitu izda izpitna komisija kandidatu potrdilo, in sicer takoj po izpitu.

(2) Potrdilo podpiše predsednik izpitne komisije.

(3) Potrdilo o opravljenem izpitu se izda v dveh izvodih, od katerih prejme enega kandidat, drugi pa ostane v spisu Centra za izobraževanje v pravosodju.

169. člen

(1) Kandidat, ki izpita ni opravil uspešno, ga lahko ponavlja v roku, ki ga določi izpitna komisija, vendar ne prej kot v dveh mesecih od datuma zadnjega opravljanja izpita.

(2) Za ponovno prijavo državno odvetništvo pošlje novo prijavnico.

170. člen

(1) Če kandidat brez opravičljivega razloga določenega dne ne pristopi k opravljanju izpita oziroma o odstopu pisno ne obvesti Centra za izobraževanje v pravosodju najmanj tri dni pred izpitnim rokom ali če odstopi, ko je že začel opravljati izpit, se šteje, da ga ni opravil.

(2) Direktor Centra za izobraževanje v pravosodju kandidatu, ki iz opravičljivih razlogov določenega dne ne pristopi k opravljanju izpita, ali kandidatu, ki iz opravičljivih razlogov odstopi, ko je že začel opravljati izpit, na njegov pisni predlog z obvestilom določi nov izpitni rok.

(3) Predlog iz prejšnjega odstavka mora biti vložen najmanj tri delovne dni pred datumom izpita, če ga iz posebej utemeljenih razlogov v tem roku ni mogoče vložiti, pa takoj, ko razlogi prenehajo.

(4) Za opravičljive razloge se štejejo bolezen, odsotnost zaradi starševskega dopusta, neodložljive in nenačrtovane osebne ali službene obveznosti ter drugi nepredvidljivi dogodki, ki kandidatu onemogočajo pristop k izpitu.

171. člen

(1) Stroški izpita bremenijo proračun.

(2) Če se kandidat brez opravičljivega razloga določenega dne ne udeleži izpita ali brez opravičljivega razloga odstopi med opravljanjem izpita, mora povrniti izpitne stroške na podlagi izdanega računa.

(3) Pri tretjem in vsakem nadaljnjem pristopu k izpitu mora izpitne stroške povrniti kandidat na podlagi izdanega računa.

172. člen

(1) Center za izobraževanje v pravosodju vodi za vsakega kandidata spis, ki vsebuje prijavo k izpitu, zapisnik o izpitu in potrdilo o opravljenem izpitu.

(2) Potrdilo o opravljenem izpitu obsega:

- datum in kraj izvedbe izpita;
- osebno ime, datum in kraj rojstva kandidata;
- evidenčno številko potrdila;
- podpis predsednika izpitne komisije in žig Centra za izobraževanje v pravosodju.

(3) Podatki iz prejšnjega odstavka se vodijo v upravnih spisih v skladu s predpisi, ki urejajo upravno poslovanje.

2. Konkurenčna prepoved

173. člen

(1) Javni uslužbenci smejo poleg svojega dela opravljati dejavnosti v gospodarskih družbah ali opravljati enaka oziroma podobna dela, kot jih opravlja na svojem delovnem mestu, pri drugem organu ali organizaciji le na podlagi pisnega dovoljenja generalnega državnega odvetnika.

(2) Javni uslužbenci poleg svojega dela ne smejo opravljati dejavnosti, če:

- bi opravljanje dejavnosti lahko vplivalo na nepristransko opravljanje dela;
- bi pri opravljanju dejavnosti lahko zlorabili informacije, do katerih ima dostop pri opravljanju nalog v službi in ki niso javno dostopne;
- je opravljanje dejavnosti v škodo ugledu organa.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena smejo javni uslužbenci opravljati samostojno znanstveno in pedagoško delo, delo v kulturnih, umetniških, športnih, dobrodelnih in drugih podobnih društvih in organizacijah ter delo na publicističnem področju.

XII. poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

174. člen

(1) Generalni državni odvetnik izda navodila iz ... člena tega pravilnika v šestih mesecih po uveljavitvi tega pravilnika.

(2) Generalni državni odvetnik določi varnostno politiko in postopke ter vzpostavi sistem upravljanja z informacijsko varnostjo iz prvega odstavka 89. člena tega pravilnika v enem letu po uveljavitvi pravilnika.

175. člen

Letno poročilo o varnostnem poslovanju državnega odvetništva iz drugega odstavka 154. člena tega pravilnika se prvič izdela do 15. februarja 2018 za preteklo koledarsko leto.

176. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Državnopravobranilski red (Uradni list RS, št. 8/15).

177. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. ...

Ljubljana, dne ...

EVA ...

mag. Jurij Groznik l.r.
generalni državni odvetnik

Na podlagi 5. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. ...) soglašam s Pravilnikom o poslovanju državnega odvetništva.

Št. ...

Ljubljana, dne ...

mag. Goran Klemenčič I.r.
minister za pravosodje

Priloga1: Klasifikacijski načrt

2. Osnutek Pravilnika o pristojnosti sedeža in zunanjih oddelkov državnega odvetništva

Na podlagi četrtega odstavka 41. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. ...) minister, pristojen za pravosodje, na predlog generalnega državnega odvetnika opr. št.... z dne... izdaja

PRAVILNIK O PRISTOJNOSTI SEDEŽA IN ZUNANJIH ODDELKOV DRŽAVNEGA ODVETNIŠTVA

1. člen

(1) S tem pravilnikom se določajo sedež in zunanji oddelki Državnega odvetništva Republike Slovenije (v nadaljevanju: državno odvetništvo).

(2) Sedež državnega odvetništva je v Ljubljani.

(3) Zunanji oddelki državnega odvetništva so v Mariboru, Celju, Kopru, Kranju, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in na Ptuju.

2. člen

(1) Državno odvetništvo na sedežu zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, Okrajnim sodiščem v Cerknici, Okrajnim sodiščem v Domžalah, Okrajnim sodiščem v Grosuplju, Okrajnim sodiščem v Kamniku, Okrajnim sodiščem v Kočevju, Okrajnim sodiščem v Litiji, Okrajnim sodiščem v Trbovljah in Okrajnim sodiščem na Vrhniki, Okrožnim sodiščem v Ljubljani, Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani, Upravnim sodiščem Republike Slovenije; pred Višjim sodiščem v Ljubljani, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Ljubljana.

(2) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Mariboru zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Mariboru, Okrajnim sodiščem v Lenartu, Okrajnim sodiščem v Slovenj Gradcu, Okrajnim sodiščem v Slovenski Bistrici, Okrožnim sodiščem v Mariboru, Okrožnim sodiščem v Slovenj Gradcu, Delovnim sodiščem v Mariboru, Delovnim sodiščem v Mariboru – zunanjim oddelkom v Slovenj Gradcu, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v

Mariboru; pred Višjim sodiščem v Mariboru, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Maribor ali sodnega okrožja Slovenj Gradec.

(3) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Celju zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Celju, Okrajnim sodiščem v Slovenskih Konjicah, Okrajnim sodiščem v Šentjurju pri Celju, Okrajnim sodiščem v Šmarju pri Jelšah, Okrajnim sodiščem v Velenju, Okrajnim sodiščem v Žalcu, Okrožnim sodiščem v Celju, Delovnim sodiščem v Celju, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v Celju; pred Višjim sodiščem v Celju, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Celje.

(4) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Kopru zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Kopru, Okrajnim sodiščem v Ilirski Bistrici, Okrajnim sodiščem v Piranu, Okrajnim sodiščem v Postojni, Okrajnim sodiščem v Sežani, Okrožnim sodiščem v Kopru, Delovnim sodiščem v Kopru, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v Novi Gorici; pred Višjim sodiščem v Kopru, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Koper.

(5) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Kranju zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Kranju, Okrajnim sodiščem na Jesenicah, Okrajnim sodiščem v Radovljici, Okrajnim sodiščem v Škofji Loki, Okrožnim sodiščem v Kranju, Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani – zunanjim oddelkom v Kranju, Upravnim sodiščem Republike Slovenije; pred Višjim sodiščem v Ljubljani, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Kranj.

(6) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Murski Soboti zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Murski Soboti, Okrajnim sodiščem v Gornji Radgoni, Okrajnim sodiščem v Lendavi, Okrajnim sodiščem v Ljutomeru, Okrožnim sodiščem v Murski Soboti, Delovnim sodiščem v Mariboru – zunanjim oddelkom v Murski Soboti, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v Mariboru; pred Višjim sodiščem v Mariboru, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Murska Sobota.

(7) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Novi Gorici zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Novi Gorici, Okrajnim sodiščem v Ajdovščini, Okrajnim sodiščem v Idriji, Okrajnim sodiščem v Tolminu, Okrožnim sodiščem v Novi Gorici, Delovnim sodiščem v Kopru – zunanjim oddelkom v Novi Gorici, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v Novi Gorici; pred Višjim sodiščem v Kopru, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Nova Gorica.

(8) Zunanji oddelek državnega odvetništva v Novem mestu zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem v Novem mestu, Okrajnim sodiščem v Brežicah, Okrajnim sodiščem v Črnomlju, Okrajnim sodiščem v Krškem, Okrajnim sodiščem v Sevnici, Okrajnim sodiščem v Trebnjem, Okrožnim sodiščem v Novem mestu, Okrožnim sodiščem v Krškem, Delovnim in socialnim sodiščem v Ljubljani – zunanjim oddelkom v Brežicah in zunanjim oddelkom v Novem mestu,

Upravnim sodiščem Republike Slovenije; pred Višjim sodiščem v Ljubljani, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Novo mesto in Krško.

(9) Zunanji oddelek državnega odvetništva na Ptuju zastopa subjekte pred Okrajnim sodiščem na Ptuju, Okrajnim sodiščem v Ormožu, Okrožnim sodiščem na Ptuju, Delovnim sodiščem v Mariboru – zunanjim oddelkom na Ptuju, Upravnim sodiščem Republike Slovenije – zunanjim oddelkom v Mariboru; pred Višjim sodiščem v Mariboru, Višjim delovnim in socialnim sodiščem, Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije in Ustavnim sodiščem Republike Slovenije, kadar je na prvi stopnji odločalo sodišče z območja sodnega okrožja Ptuj.

3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. ...

Ljubljana, dne ...

EVA ...

mag. Goran Klemenčič I.r.
minister za pravosodje

3. Osnutek Pravilnika o obliki letnega poročila državnega odvetništva:

Na podlagi tretjega odstavka 47. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št.) in na predlog generalnega državnega odvetnika minister za pravosodje izdaja

P R A V I L N I K **o obliki letnega poročila državnega odvetništva**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen **(vsebina)**

(1) S tem pravilnikom se ureja oblika letnega poročila o delu državnega odvetništva (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo).

(2) Letno poročilo pripravi generalni državni odvetnik v skladu z določbami zakona, ki ureja državno odvetništvo in tem pravilnikom.

2. člen **(vsebina letnega poročila)**

(1) Letno poročilo je sestavljeno iz treh delov:

- I. Splošnega statističnega dela,
- II. Posebnega statističnega dela in
- III. Analitičnega dela.

(2) Splošni statistični del prikazuje podatke o organizaciji državnega odvetništva, o sodelovanju in izobraževanju, o kadrovskem stanju državnega odvetništva in o problematiki izvajanja nalog državnega odvetništva.

(3) Posebni statistični del prikazuje statistične podatke o delu državnega odvetništva skupaj z analizo podatkov po posameznih področjih. Zajema podatke o gibanju zadev glede števila prenesenih nerešenih zadev iz prejšnjih let, števila zadev, ki predstavljajo letni pripad ter glede skupnega števila zadev v delu, podatke o številu rešenih zadev in načinu rešitve, podatke o številu nerešenih zadev, o udeležbi državnih odvetnikov na narokih, opravljenih procesnih dejanjih in vloženi predlogih, ki niso zajeti med rešenimi zadevami ter o številu zadev, v katerih je bilo vloženo pravno sredstvo in podatke o sprejetih odločitvah glede pravnih sredstev.

(4) Analitični del vsebuje analize in ocene zahtevnejših primerov ter navedbo ukrepov za pospešitev reševanja za vsako nerešeno zadevo starejšo od deset let. V pisnem delu se prikažejo strateške usmeritve za nadaljnje delo državnega odvetništva.

3. člen **(oblika letnega poročila)**

(1) Letno poročilo mora biti jasno in pregledno. Izdela se v opisni in tabelarni obliki na obrazcu, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

(2) Vsi podatki v letnem poročilu se nanašajo na prejšnje koledarsko leto oziroma na stanje na presečni dan, ki je določen v posamezni tabeli.

4. člen **(dodatne vsebine)**

Vsebine, ki je ni mogoče vključiti v statistične tabele, se priložijo na posebnih listih, ki so ustrezno označeni z navedbo vsebine in poročevalca. Če podatkov ni mogoče pridobiti s pomočjo informacijskega sistema, se podatki zbirajo oziroma obdelajo ročno.

5. člen **(posredovanje poročil)**

Letno poročilo se izdelava in posreduje ministrstvu v pisni obliki po elektronski pošti.

II. LETNO POROČILO

I. Prvi oddelek

Splošni statistični del

6. člen **(predstavitev državnega odvetništva)**

(1) V splošnem statističnem delu se navedejo osnovni podatki o državnem odvetništvu, in sicer:

- pravna ureditev in pristojnosti
- organizacija državnega odvetništva,
- kadrovska opremljenost državnega odvetništva,
- podatki o sodelovanju in izobraževanju ter
- drugi podatki, ki se nanašajo na izvajanja nalog državnega odvetništva.

(2) V okviru prikaza organizacije državnega odvetništva se priloži tudi pregledna organizacijska shema (organigram) državnega odvetništva, iz katere so razvidni oddelki in druge notranje organizacijske enote.

7. člen **(sistemizacija in zasedba državnega odvetništva)**

(1) Kadrovska opremljenost državnega odvetništva zajema:

- število načrtovanih delovnih mest višjih državnih odvetnikov, državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike ter število načrtovanih delovnih mest drugih javnih uslužbencev na zadnji dan v letu,
- število dejanske zasedenosti delovnih mest višjih državnih odvetnikov, državnih odvetnikov in kandidatov za državne odvetnike in število delovnih mest drugih javnih uslužbencev na zadnji dan v letu in
- število dni dejanske prisotnosti na delovnem mestu za višje državne odvetnike in državne odvetnike.

(2) V delu, ki se nanaša na druge javne uslužbence, se ločeno prikažejo podatki za direktorje, kandidate za državne odvetnike in za druge javne uslužbence po sistemiziranem in dejansko zasedenem številu delovnih mest.

8. člen (sodelovanje in izobraževanje)

Splošni statistični del vsebuje tudi opisno poročilo o:

- sodelovanju z drugimi državnimi organi in organizacijami,
- sodelovanju z mednarodnimi institucijami na področju– mednarodnem (tudi bilateralnem) strokovnem sodelovanju in izobraževanju,
- mednarodni pravni pomoči,
- dejavnostih pri izvajanju izobraževalnih oblik za višje državne odvetnike, državne odvetnike, kandidate za državne odvetnike ter druge javne uslužbence in
- druge podatke, ki pripomorejo k predstavitvi sodelovalnih in izobraževalnih aktivnosti državnega odvetništva.

9. člen (izvajanje nalog in financiranje)

V splošnem statističnem delu se opisno predstavi:

- problematika s področja izvajanja nalog,
- problematika s področja proračunskega financiranja,
- problematika pri izvajanju zakonodaje,
- delo pri strokovnem nadzoru in ugotovitve pri nadzoru izvajanja nalog državnega odvetništva ter sistemske in organizacijske ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in
- druge podatke, ki pripomorejo k celoviti predstavitvi poslovanja državnega odvetništva.

II. Drugi oddelek

Posebni statistični del

10. člen (gibanje zadev in prikaz učinkovitosti državnega odvetništva)

V podatkih o gibanju zadev se po posameznih področjih prikaže in analizira glede na pretekla leta:

- število prenesenih nerešenih zadev iz prejšnjih let, pripada, skupnega števila zadev v delu, rešenih zadev z načinom rešitve in nerešenih zadev na koncu leta,
- podatke o udeležbi državnih odvetnikov na narokih in obravnavah,
- podatke o opravljenih procesnih dejanjih in vloženi predlogih,
- število vloženi pritožb in drugih pravnih sredstev v razmerju do vrste in števila prejetih sodb,
- druge podatke, ki kažejo na učinkovitost državnega odvetništva.

III. Tretji oddelek

Analitični del

11. člen (ocena dela)

(1) Analitični del letnega poročila vsebuje kratko obrazložitev primerjalnih vrednosti po posameznih področjih z navedbo ukrepov, ki so bili izvedeni za njihovo obvladovanje in ukrepov za izboljšanje rezultatov ter obsega strateške usmeritve za nadaljnje delo državnega odvetništva.

(2) Na podlagi ugotovitev pri spremljanju prakse se v analitičnem delu prikažejo in ocenijo zahtevnejši primeri. Posebej se prikaže in obrazloži razloge za dolgotrajnost postopka, vključno s sprejetimi dodatnimi ukrepi za pospešitev reševanja za vsako nerešeno zadevo starejšo od deset let glede na..... Če nerešene zadeve starejše od deset let ni, se prikaže in obrazloži razloge za dolgotrajnost postopka, vključno s sprejetimi dodatnimi ukrepi za pospešitev reševanja za deset najstarejših zadev.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

12. člen (referenčni podatki)

(1) Letno poročilo o delu državnega odvetništva za leto 2017 in 2018 se pripravi v skladu s tem pravilnikom. Če so v posameznih poglavjih predvideni primerjalni statistični podatki za pretekla koledarska leta, za katera se ti glede na takrat veljavno metodologijo spremljanja zadev niso statistično spremljali in obdelovali na način, ki ga predvideva ta pravilnik in zakon, se v ustreznih poljih označi, da tega podatka iz navedenih razlogov ni.

13. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

mag. Goran Klemenčič l.r.
Minister
za pravosodje

4. Osnutek Pravilnika o obliki in načinu nošenja službenega oblačila višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika

Na podlagi drugega odstavka 75. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. ...) izdaja minister, pristojen za pravosodje

PRAVILNIK

o obliki in načinu nošenja službenega oblačila višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika

1. člen (vsebina)

Ta pravilnik določa obliko in način nošenja službenega oblačila višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika.

2. člen (službeno oblačilo)

Službeno oblačilo višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika je toga.

3. člen (oblika toge)

(1) Toga višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika je posebno vrhnje oblačilo zelene barve, ki ga višji državni odvetnik in državni odvetnik oblečeta čez svojo obleko.

(2) Kroj in blago sta enotna za vse višje državne odvetnike in državne odvetnike.

(3) Na levi rami toge je pripeto znamenje višjega državnega odvetnika ali državnega odvetnika.

(4) Znamenje višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika je trak zelene barve, ki ima na sprednjem robu enako barvo kot okrogli znak, s katerim je znamenje pripeto na togo.

(5) Generalni državni odvetnik ima znamenje v celoti rdeče barve.

(6) Višji državni odvetnik ima na znamenju obrobo rdeče barve.

(7) Državni odvetnik ima na znamenju obrobo bele barve.

4. člen (nošenje toge)

(1) Višji državni odvetnik in državni odvetnik nosita togo pri opravljanju nalog državnega odvetništva, vselej pa pri udeležbi na glavnih obravnavah in narokih na sodišču.

(2) Višji državni odvetnik in državni odvetnik morata skrbeti za dostojen videz in vzdrževanje toge.

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. ...
Ljubljana, dne...
EVA ...

mag. Goran Klemenčič l.r.
Minister
za pravosodje

5. Osnutek pravilnika o službeni izkaznici višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika

Na podlagi drugega odstavka 76. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. ...) izdaja minister, pristojen za pravosodje

PRAVILNIK

o službeni izkaznici višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika

1. člen

S tem pravilnikom se določa obrazec, postopek izdajanja in uničevanja ter evidentiranja službene izkaznice višjega državnega odvetnika, državnega odvetnika in kandidata za državnega odvetnika (v nadaljnjem besedilu: službena izkaznica), ko pred sodišči in drugimi organi nastopajo v imenu Državnega odvetništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državno odvetništvo).

2. člen

(1) Službena izkaznica višjega državnega odvetnika in državnega odvetnika je plastificirana izkaznica velikosti 85,6 x 54 mm (standard CR 80).

(2) Na eni strani izkaznice so: fotografija imetnika izkaznice (kot je potrebna za osebni dokument), datum izdaje izkaznice, registrska številka, grb Republike Slovenije ter besedilo: "REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNO ODVETNIŠTVO". V novi vrstici je besedilo: "Ministrstvo za pravosodje potrjuje, da je.....(osebno ime imetnika kartice) višji državni odvetnik / višja državna odvetnica ali državni odvetnik / državna odvetnica Državnega odvetništva (sedeža ali zunanjega oddelka v)", žig ter podpis ministra(-ice), pristojnega za pravosodje (obrazec št. 1).

(3) Na drugi strani izkaznice je besedilo: "Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo brezplačno dajati državnemu odvetništvu na njegovo zahtevo uradne podatke in obvestila, potrebna za zastopanje v posamezni zadevi. V ta namen lahko državno odvetništvo zahteva od pristojnega organa na vpogled spis o posamezni zadevi (7. člen Zakona o državnem odvetništvu)". V spodnjem desnem kotu je napis: »Izdajatelj: Ministrstvo za pravosodje« (obrazec št 2).

3. člen

(1) Službena izkaznica kandidata za državnega odvetnika je plastificirana izkaznica velikosti 85,6 x 54 mm (standard CR 80).

(2) Na eni strani izkaznice so: fotografija imetnika izkaznice (kot je potrebna za osebni dokument), datum izdaje izkaznice, registrska številka, grb Republike Slovenije ter besedilo: "REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNO ODVETNIŠTVO". V novi vrstici je besedilo: "Ministrstvo za pravosodje potrjuje, da je.....(osebno ime imetnika kartice) kandidat za državnega odvetnika Državnega odvetništva (sedeža ali zunanjega oddelka v)", žig ter podpis ministra(-ice), pristojnega za pravosodje (obrazec št. 3).

(3) Na drugi strani izkaznice je grb Republike Slovenije in napis "REPUBLIKA SLOVENIJA DRŽAVNO ODVETNIŠTVO". Pod tem napisom je na sredini napis "SLUŽBENA IZKAZNICA". V spodnjem desnem kotu je napis: »Izdajatelj: Ministrstvo za pravosodje« (obrazec št. 4).

4. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), izdaja službene izkaznice in izvaja administrativno tehnične zadeve v zvezi z izdajanjem in uničevanjem službenih izkaznic iz 2. in 3. člena tega pravilnika.

(2) Ministrstvo o izdanih službenih izkaznicah iz 2. in 3. člena tega pravilnika vodi evidenco. Za posamezno izkaznico se v evidenco vpisujejo naslednji podatki:

- osebno ime imetnika izkaznice,
- registrska številka izkaznice,
- datum izdaje,
- datum prenehanja veljavnosti oziroma nadomestitve izkaznice in razlog za prenehanje veljavnosti oziroma nadomestitev izkaznice,
- datum uničenja in razlog za uničenje izkaznice.

(3) Državno odvetništvo je dolžno ministrstvo redno in tekoče obveščati o podatkih iz prejšnjega odstavka.

5. člen

(1) Če imetnik izkaznico izgubi ali kako drugače ostane brez nje ali je poškodovana, mora o tem nemudoma obvestiti ministrstvo. Ministrstvo upravičencu na njegove stroške izda novo izkaznico pod novo registrsko številko. Naknadno najdena izkaznica, ki je bila izgubljena, oziroma poškodovana izkaznica se uniči.

(2) Če prenehajo razlogi, na podlagi katerih je bila izkaznica izdana, mora imetnik ali njegov bližnji izkaznico takoj vrniti ministrstvu. Vrnjena izkaznica se uniči. Uničenje izkaznice se opravi komisjsko. Komisija v sestavi predsednika komisije in dveh članov izmed delavcev ministrstva imenuje minister, pristojen za pravosodje. O uničenju izkaznice komisija sestavi zapisnik.

6. člen

Obrazci iz 2. in 3. člena tega pravilnika so sestavni del tega pravilnika in so objavljeni skupaj z njim.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. ...
Ljubljana, dne ...
EVA ...

mag. Goran Klemenčič l. r.
Minister
za pravosodje

Obrazec št. 1

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO

Datum izdaje:
- - - - - M.D. podpis ministra (-ice)

Obrazec št. 2

Državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo brezplačno dajati državnemu odvetništvu na njegovo zahtevo uradne podatke in obvestila, potrebna za zastopanje v posamezni zadevi. V ta namen lahko državno odvetništvo zahteva od pristojnega organa na vpogled spis o posamezni zadevi (7. člen Zakona o

Izdajatelj: Ministrstvo za pravosodje

Obrazec št. 3

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO

.....)

Datum izdaje:
- - - - - M.D. podpis ministra (-ice)

Obrazec št. 4

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNO ODVETNIŠTVO

SLUŽBENA IZKAZNICA

Izdajatelj: Ministrstvo za pravosodje